

ข้อมูลพื้นฐาน

ด้านการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดสมุทรสาคร

ประจำปี **พ.ศ. ๒๕๖๙**

📍 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
ศาลากลางจังหวัดสมุทรสาคร (หลังเดิม)

☎ 034-450320 ✉ moac_skn@yahoo.com

🌐 <https://www.opsmoac.go.th/samutsakhon-home>

คำนำ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ได้จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปี พ.ศ. 2569 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสาคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มารวบรวมจัดทำเป็นฐานข้อมูล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การค้นหาข้อมูลจากผู้ที่สนใจและใช้เป็นข้อมูลหลักในการอ้างอิงข้อมูลทางด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร จึงขอขอบคุณหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนราชการอื่นๆ ภายในจังหวัดสมุทรสาคร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว มา ณ โอกาสนี้ เป็นอย่างสูง ทั้งนี้ คณะผู้รวบรวมฯ ยินดีที่จะรับข้อคิดเห็นและคำแนะนำไปปรับปรุงเอกสารเล่มนี้ให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
มีนาคม 2569

สารบัญ

บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานสำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร	1
1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดสมุทรสาคร	1
1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดสมุทรสาคร	30
1.3 ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของจังหวัดสมุทรสาคร	33
บทที่ 2 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568 และแนวโน้มปี 2569	43
2.1 สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี 2568	44
2.2 แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569	45
2.3 รายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	46
บทที่ 3 ข้อมูลการเกษตรของจังหวัด	58
3.1 ข้อมูลพื้นฐานการผลิตด้านพืช	59
3.2 ข้อมูลพื้นฐานการผลิตด้านประมง	67
3.3 ข้อมูลพื้นฐานการผลิตด้านปศุสัตว์	74
3.4 ข้อมูลสถาบันเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร	78
3.5 ข้อมูลชั้นความเข้มแข็งของสหกรณ์	79
3.6 ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร	80
3.7 ข้อมูล Young Smart Farmer จังหวัดสมุทรสาคร	80
3.8 ข้อมูลนาเกลือจังหวัดสมุทรสาคร	81
3.9 ข้อมูลการรับรองมาตรฐานทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) ของจังหวัดสมุทรสาคร	82
3.10 ข้อมูลสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดสมุทรสาคร	83
3.11 ข้อมูลภัยพิบัติของจังหวัดสมุทรสาคร	85
3.12 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร	116
บทที่ 4 แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	119
4.1 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร	119
4.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาของมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ระหว่างปีการผลิต 2567 และปีการผลิต 2568	121
4.2 ข้อมูลคาดการณ์สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปี 2569	122
บทที่ 5 แหล่งแปรรูปและตลาดกระจายสินค้า	153
5.1 การตลาดผลิตผลสินค้าเกษตรในจังหวัดสมุทรสาคร	153
5.2 โครงสร้างของตลาดและศูนย์กลางการตลาดที่สำคัญ	153
5.3 ศูนย์กลางธุรกิจการค้าของจังหวัดสมุทรสาคร	153

สารบัญ (ต่อ)

5.4 ข้อมูลแหล่งแปรรูป ตลาดกระจายสินค้า และข้อมูลสำคัญระดับจังหวัด	154
5.5 ข้อมูลโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) และโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q	159
บทที่ 6 อาสาสมัครเกษตร เกษตรกรดีเด่น และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน	172
6.1 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ	172
6.2 ข้อมูลกิจกรรมอาสาสมัครเกษตรด้านต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร	173
6.3 ข้อมูลเกษตรกรดีเด่นระดับ จังหวัด/เขต/ประเทศ ของจังหวัดสมุทรสาคร	176
6.4 ข้อมูลปราชญ์เกษตรของแผ่นดินประจำจังหวัดสมุทรสาคร	183

ข้อมูลพื้นฐานสำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดสมุทรสาคร

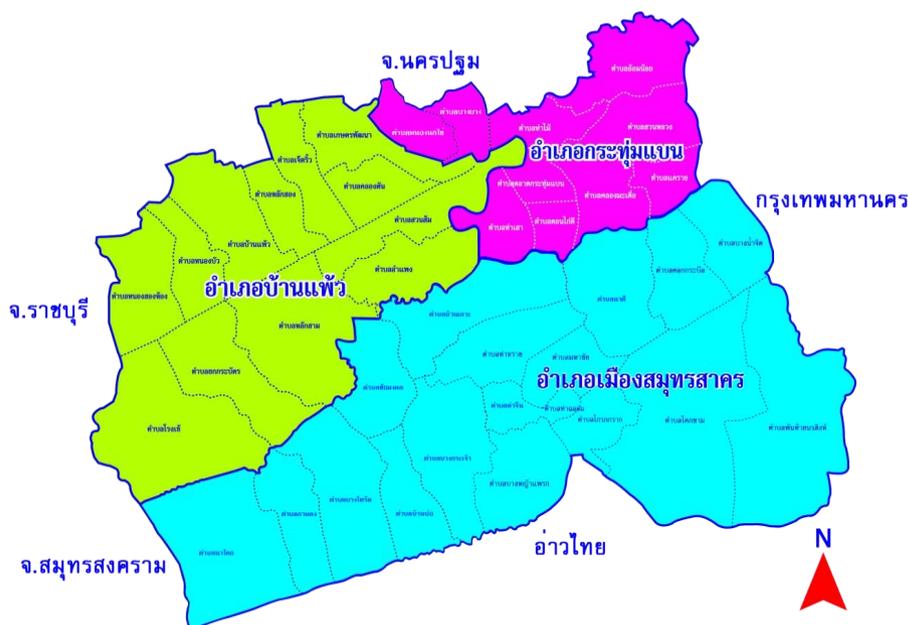
1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) **ที่ตั้ง/อาณาเขต** จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเลตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 130 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก เป็นจังหวัดปริมณฑล ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) ประมาณ 30 กิโลเมตร

- ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม
- ทิศใต้ ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดราชบุรี

2) แผนที่

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดสมุทรสาคร

3) **พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร** มีพื้นที่ทั้งสิ้น 872.347 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 545,216 ไร่

ตารางที่ 1 พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

อำเภอ	ขนาด (ตร.กม.)	ร้อยละ	ห่างจากศาลากลางจังหวัด (กม.)
1.เมืองสมุทรสาคร	492.040	56	0.80
2.กระทุ่มแบน	135.276	16	15.00
3.บ้านแพ้ว	245.031	28	27.00
รวมจังหวัด	872.347	100	-

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1.00 - 2.00 เมตร พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นที่ลุ่มในเขตน้ำจืด เขตจังหวัดถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน ด้วยแม่น้ำท่าจีน ซึ่งไหลผ่านตอนกลางของจังหวัดไหลคดเคี้ยวตามแนวเหนือใต้ลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ระยะทางยาว 70 กิโลเมตร พื้นที่ตอนบนของจังหวัด ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ และมีโครงข่ายแม่น้ำลำคลองเชื่อมโยงถึงกันกระจายทั่วพื้นที่กว่า 170 สาย ทั้งที่เป็นคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้น เพื่อนำน้ำจืดมาใช้ในพื้นที่เพาะปลูกและการชลประทาน ช่วยในการระบายน้ำและใช้ในการคมนาคมขนส่ง สภาพพื้นที่จึงเหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืช และบางส่วนเป็นย่านธุรกิจอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย พื้นที่ตอนล่างของจังหวัดในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครอยู่ติดชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เหมาะแก่การทำนาเกลือ การทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.1.3 ทรัพยากรดิน

กรมพัฒนาที่ดิน โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน ได้ดำเนินการสำรวจจำแนกดิน ศึกษา ลักษณะและสมบัติของดินในจังหวัดสมุทรสาคร และจัดทำแผนที่ชุดดินมาตราส่วน 1 : 25,000 ซึ่งได้จำแนกชุดดินในจังหวัดสมุทรสาครเป็น 6 ชุดดิน ดังนี้

1) ชุดดินบางกอก (Bk) มีเนื้อที่ประมาณ 174,647 ไร่ หรือร้อยละ 32.03 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นดินที่เหมาะสมในการปลูกข้าว และควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น และเพิ่มแร่ธาตุอาหารให้แก่พืชอีกด้วย

2) ชุดดินบางเลน (BU) มีเนื้อที่ประมาณ 300 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง เป็นดินที่เหมาะสมในการปลูกข้าว และควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น และอาจมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

3) ชุดดินดำเนินสะดวก (Dn) มีเนื้อที่ประมาณ 80,676 ไร่ หรือร้อยละ 14.80 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นดินที่มีการยกร่อง เพื่อใช้พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักหรือไม้ผล ทำให้ลักษณะและสมบัติดินในแต่ละพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับลักษณะและสมบัติดินเดิมก่อนมีการยกร่อง ควรมีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูก

4) ชุดดินสมุทรสงคราม (Sso) มีเนื้อที่ประมาณ 32,638 ไร่ ไร่ หรือร้อยละ 5.99 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง เป็นดินเค็มที่ได้รับผลกระทบจากน้ำทะเล และควรทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช

5) ชุดดินธนบุรี (Tb) มีเนื้อที่ประมาณ 30,425 ไร่ หรือร้อยละ 5.58 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นดินที่มีการยกร่อง เพื่อใช้พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักหรือไม้ผล ควรทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช

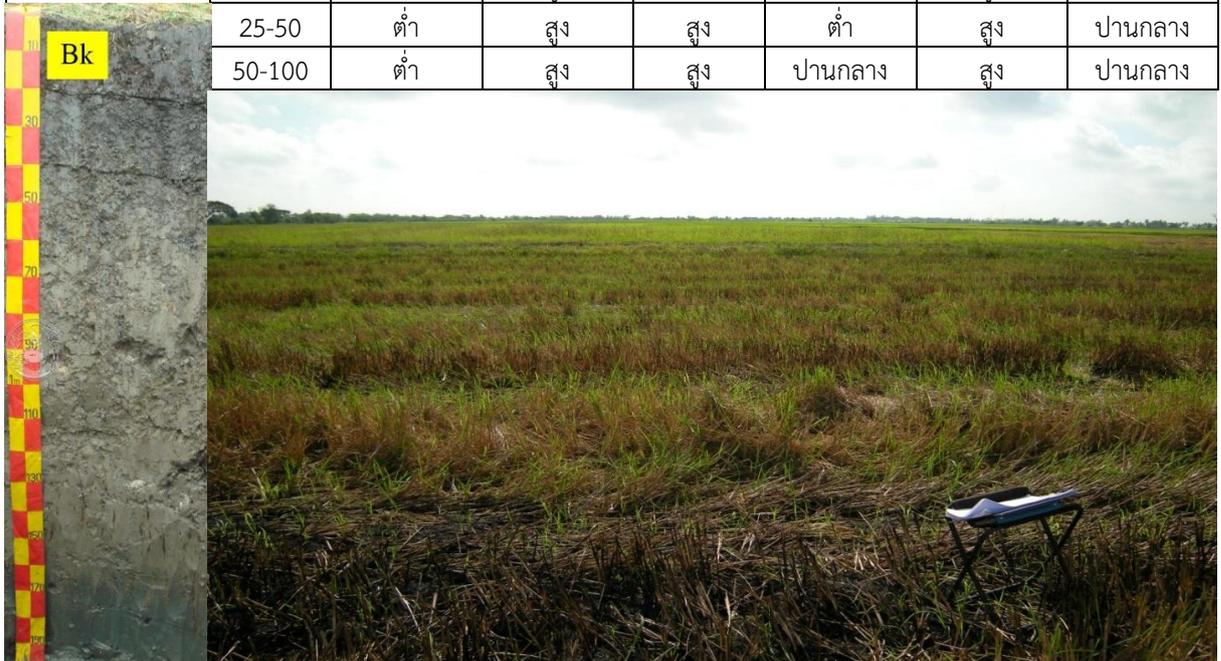
6) ชุดดินท่าจีน (Tc) มีเนื้อที่ประมาณ 65,526 ไร่ หรือร้อยละ 12.02 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง เป็นดินเค็มจัด ระดับน้ำใต้ดินขึ้นสูงเกือบถึงผิวหน้าดินตลอดปี ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ (ป่าชายเลน) เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและแพร่ขยายพันธุ์ของสัตว์ทะเลต่างๆ

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(1) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินบางกอก (Bk) (กลุ่มชุดดินที่ 3)

การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลงมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแข็ง สีดำ มักพบจุดประสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.0-6.5) ดินล่างตอนบน เนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาเข้มหรือสีเทาปนน้ำตาล จุดประสีเหลืองหรือน้ำตาล ดินล่างในระดับความลึก 1.0-1.5 เมตร จะพบรอยไถในดินล่าง พบดินเลนสีน้ำเงินที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ มีเปลือกหอยปะปน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) อาจมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
ข้อจำกัด	ทำนา ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้นทั้งยังเพิ่มแร่ธาตุอาหารในดินให้แก่พืชอีกด้วย
ข้อเสนอแนะ	

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(2) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินบางเลน (BL) (กลุ่มชุดดินที่ 3)

การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, isohyperthermic Vertic Endoaquolls
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง สีดำหรือสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH 6.0-7.5) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียวสีเทาปนน้ำตาลอ่อนสีเทาหรือสีเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเขียวและสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างเนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาปนน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) มักจะพบรอยงูไถลและผลึกยิปซัม ในดินล่างลึกลงไปจะพบดินเลนสีน้ำเงินมีปริมาณกำมะถันต่ำ
ข้อจำกัด	มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
ข้อเสนอแนะ	ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(3) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินดำเนินสะตวก (Dn) (กลุ่มชุดดินที่ 8)

การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, montmorillonite, nonacid, isohyperthermic, Typic Haplaquolls
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลงมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาเข้มถึงดำ มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างจัด (pH 7.0-8.5) ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาอ่อนปนเขียวมะกอก และพบเปลือกหอยปะปนอยู่จำนวนมาก ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างจัด (pH 7.5-8.5) ที่ความลึกมากกว่า 150 ซม. ดินจะมีสีเทาปนเขียว ชุดดินนี้เป็นดินที่ถูกกร่อนจากชุดดินบางเลน จะพบระดับน้ำใต้ดินลึกประมาณ 50-70 ซม.
ข้อจำกัด	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และมีการยกร่อง
ข้อเสนอแนะ	ดินที่มีการยกร่อง เพื่อใช้พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักหรือไม้ผล ทำให้ลักษณะและสมบัติดินในแต่ละพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับลักษณะและสมบัติดินเดิมก่อนมีการยกร่อง ควรมีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

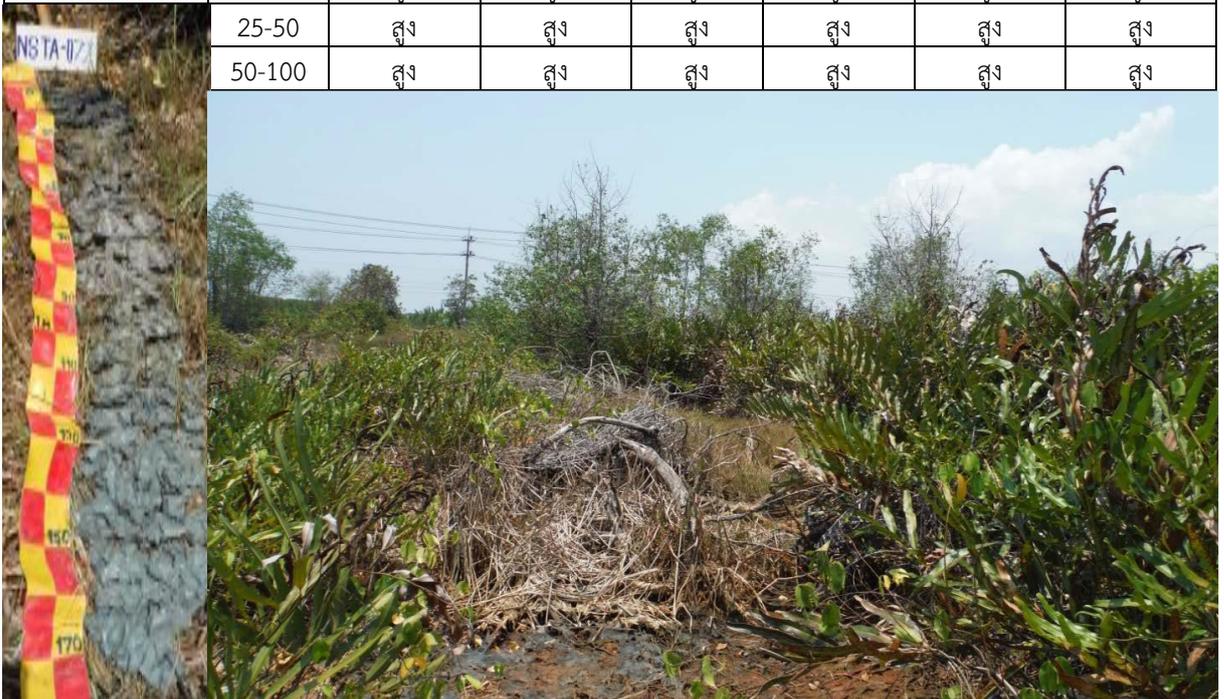

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

4) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินสมุทรสงคราม (Sso) (กลุ่มชุดดินที่ 8)

การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Sodic Hydraqents
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำทะเล
การระบายน้ำ	เลวมาก
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกร่อง เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลเข้มปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดิน เป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.0-8.0) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียว สีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) ดินล่างตอนล่าง อาจเป็นดินเลนทะเล สีเทาเข้มหรือสีเทาปนเขียว ที่มีค่าปัจจัย (n-value) มากกว่า 0.7 ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึง เป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)
ข้อจำกัด	เป็นดินเค็ม ได้รับผลกระทบจากน้ำทะเล
ข้อเสนอแนะ	ทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำ ในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำ ในแปลงปลูก

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง

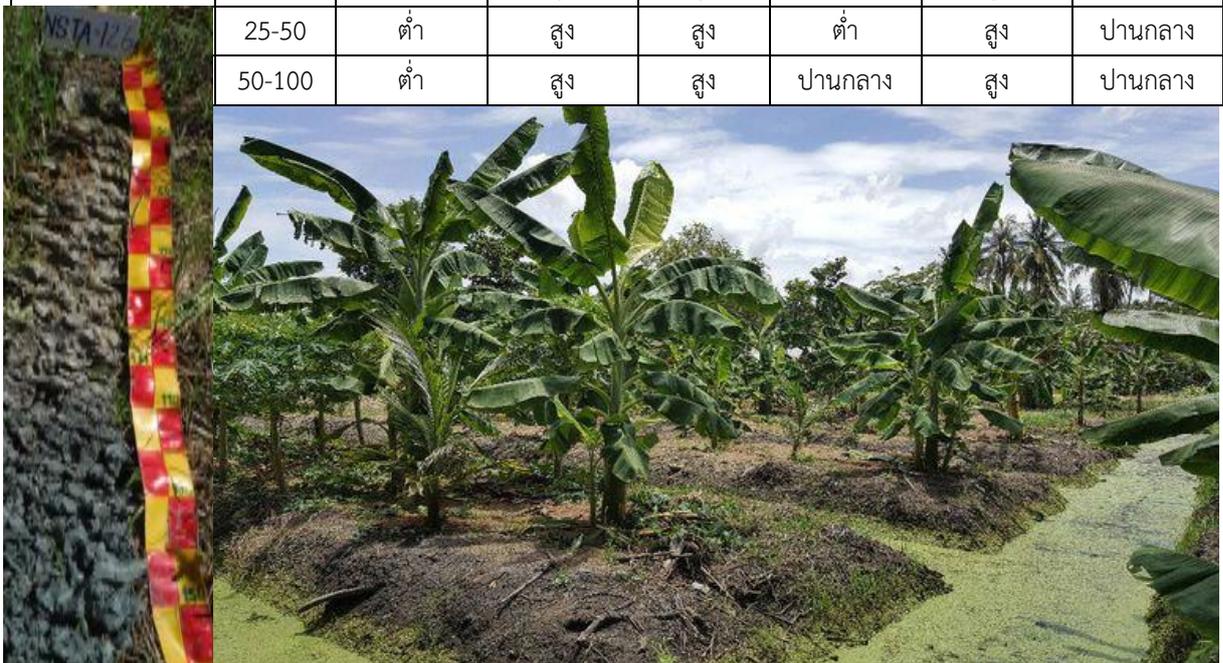

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(5) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินธนบุรี (Tb) (กลุ่มชุดดินที่ 8)

การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกร่อง เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียว สีดำ พบจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.0-6.5) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียว สีเทา เทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH 6.5-7.0) ตอนล่างเป็นดินเลน สีเทาปนเขียวหรือน้ำเงิน ที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.5-8.0)
ข้อจำกัด	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และมีการยกร่อง
ข้อเสนอแนะ	ทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง

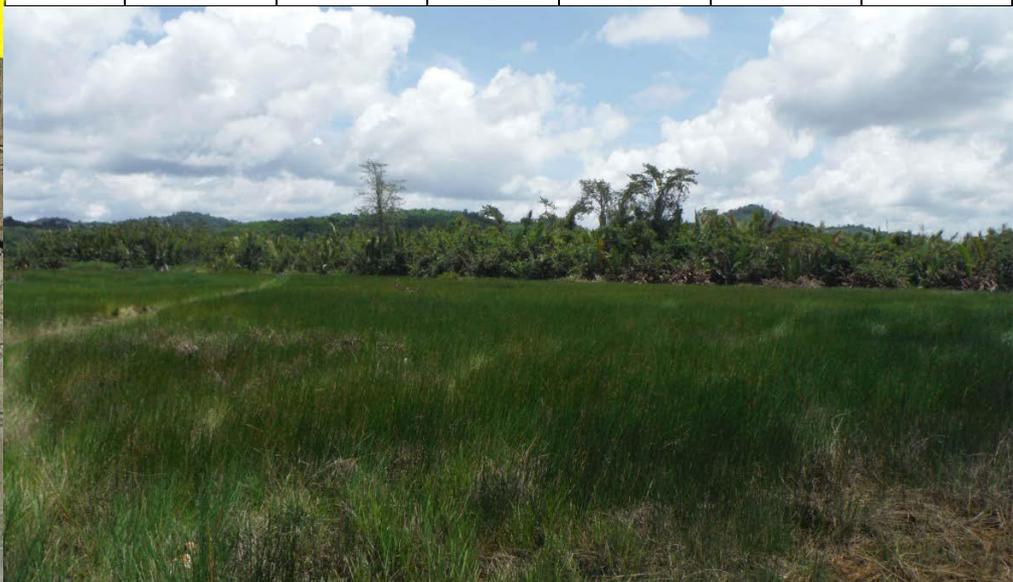

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(6) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินท่าจีน (Tc) (กลุ่มชุดดินที่ 12)

การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Sodic Hydraquents
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทะเล
การระบายน้ำ	เลวมาก
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีน้ำตาล มีจุดประสีเทาหรือสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH 6.0-8.0) ดินบนตอนล่าง เป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง และตั้งแต่ระดับความลึก 50 ซม. ลงไปอาจเป็นดินเลน สีเทาเข้มหรือสีเทาปนเขียว มีจุดประสีเขียวมะกอกหรือสีเขียวปนเทา ชุดดินนี้มีค่าปัจจัยน้ำ (n-value) มากกว่า 0.7 ตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) เป็นดินเค็มจัดน้ำทะเลท่วมถึง ระดับน้ำใต้ดินขึ้นสูงเกือบถึงผิวดินตลอดปี ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ (ป่าชายเลน) เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและแพร่ขยายพันธุ์ของสัตว์ทะเลต่างๆ แต่บางส่วนที่อยู่ห่างทะเลมาก อาจใช้ปลูกพืชทนเค็มได้โดยการยกร่อง
ข้อจำกัด	
ข้อเสนอแนะ	

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

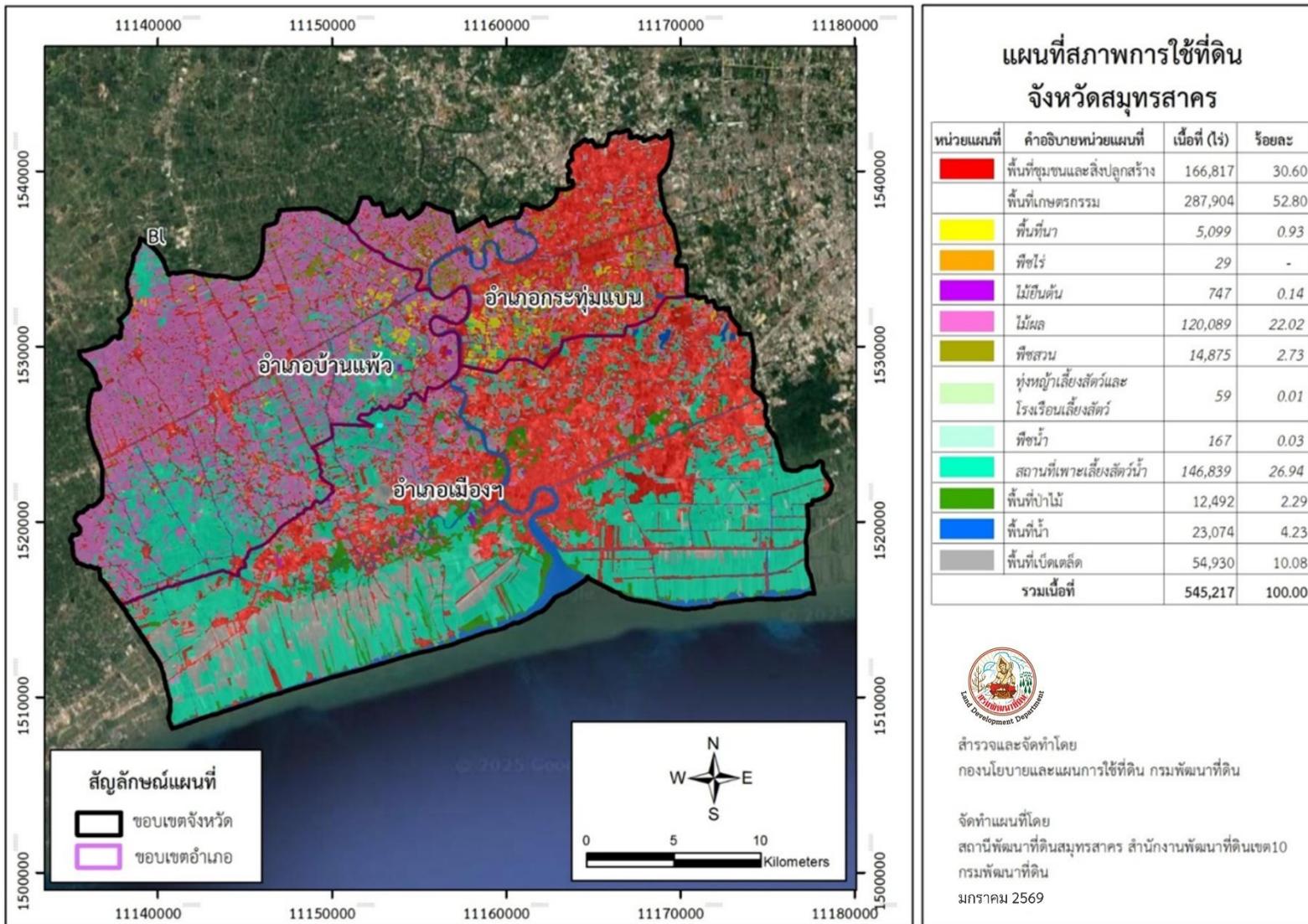
ตารางที่ 2 ข้อมูลชุดดิน (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับ	ชุดดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	ชุดดินบางกอก (Bk)	174,647	32.03
2	ชุดดินบางเลน (Bl)	300	0.06
3	ชุดดินดำเนินสะดวก (Dn)	80,676	14.80
4	ชุดดินสมุทรสงคราม (Sso)	32,638	5.99
5	ชุดดินธนบุรี (Tb)	30,425	5.58
6	ชุดดินท่าจีน (Tc)	65,526	12.02
7	พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (AQ)	148,141	27.17
8	พื้นที่น้ำ (W)	12,864	2.36
	รวม	545,217	100.00

หมายเหตุ เนื้อที่และร้อยละ เป็นการคำนวณจากโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

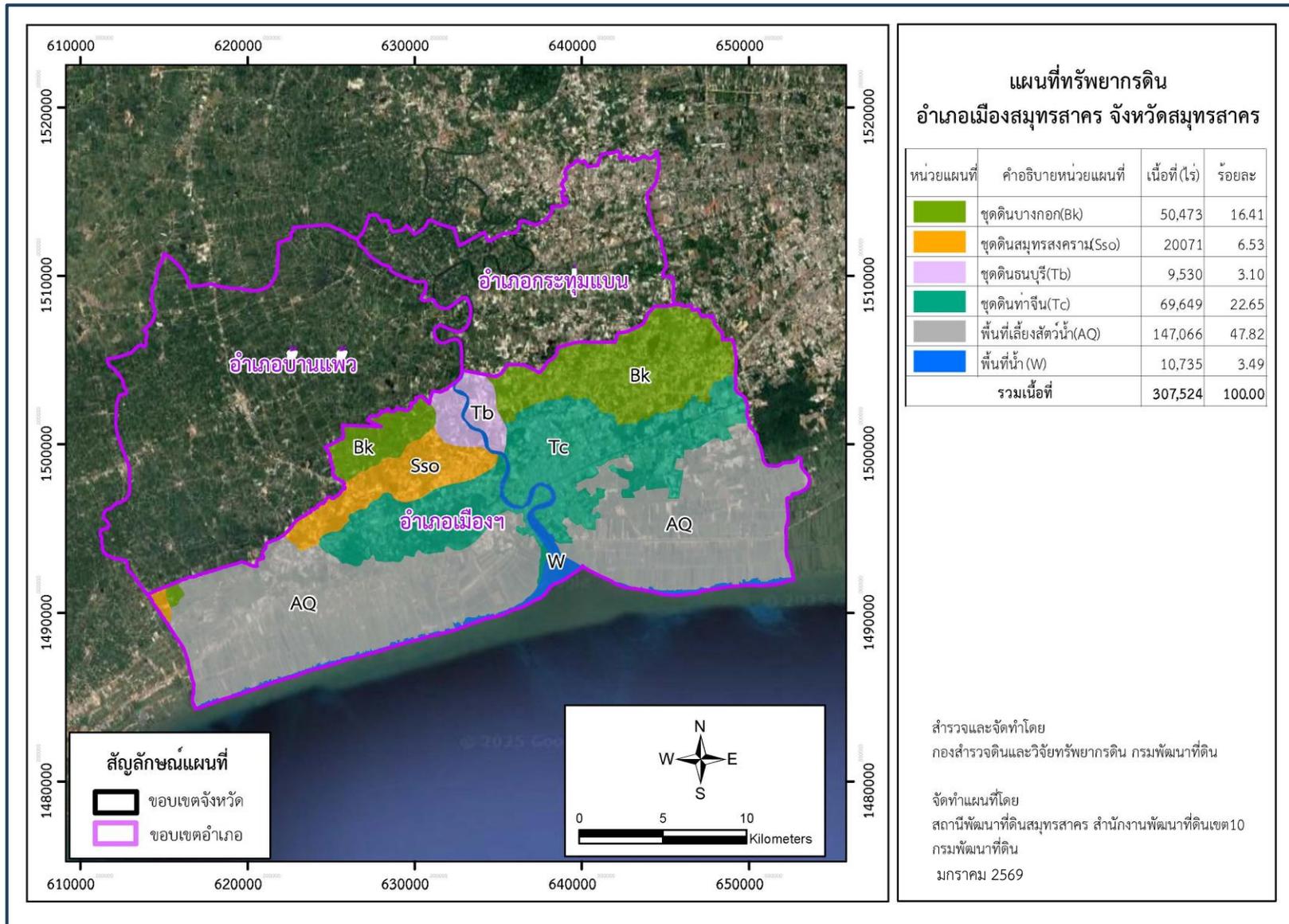
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 2 แผนที่ทรัพยากรดินของจังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตรฐาน 1 : 25,000)

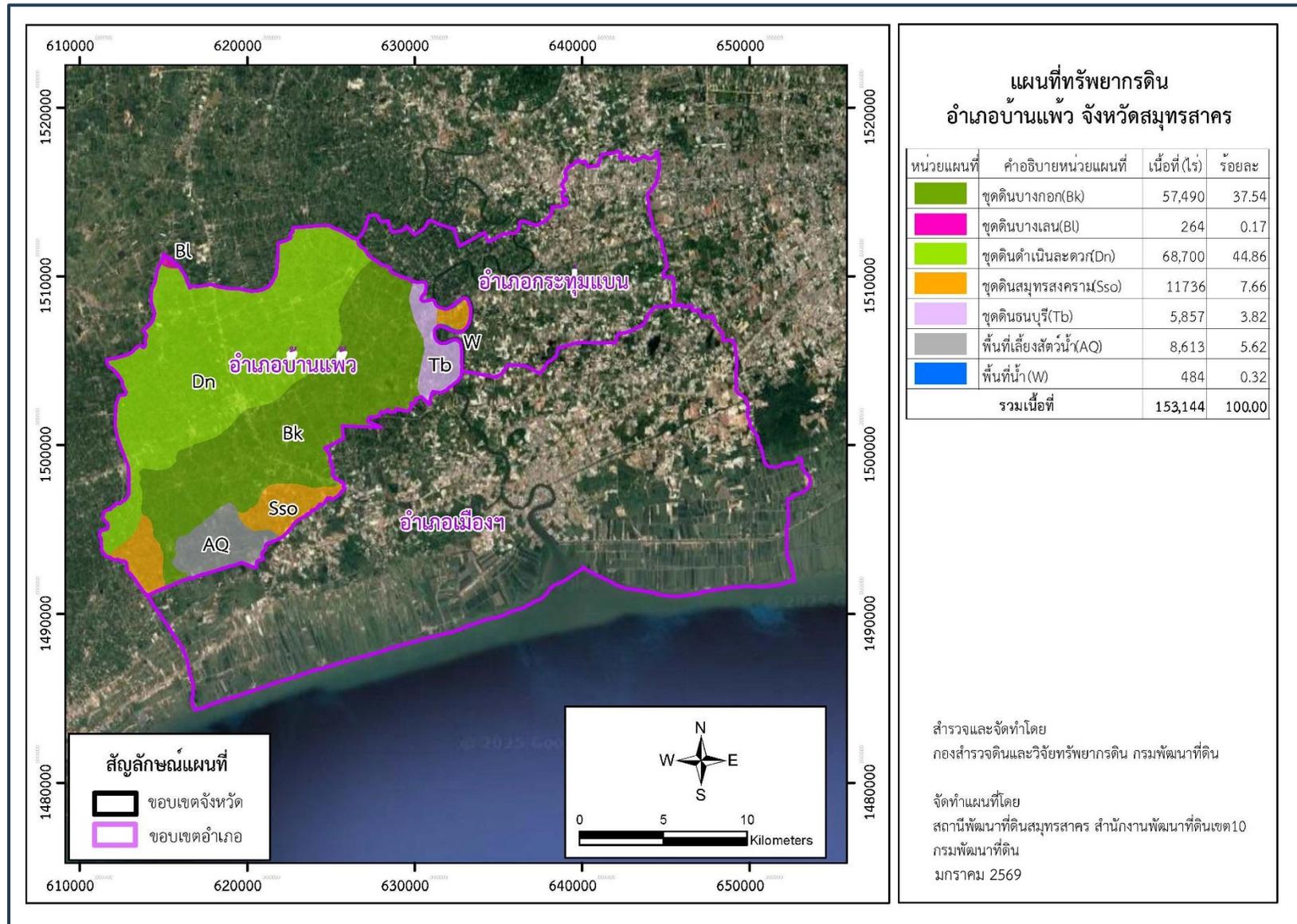
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 3 แผนที่ทรัพยากรดิน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตรฐาน 1 : 25,000)

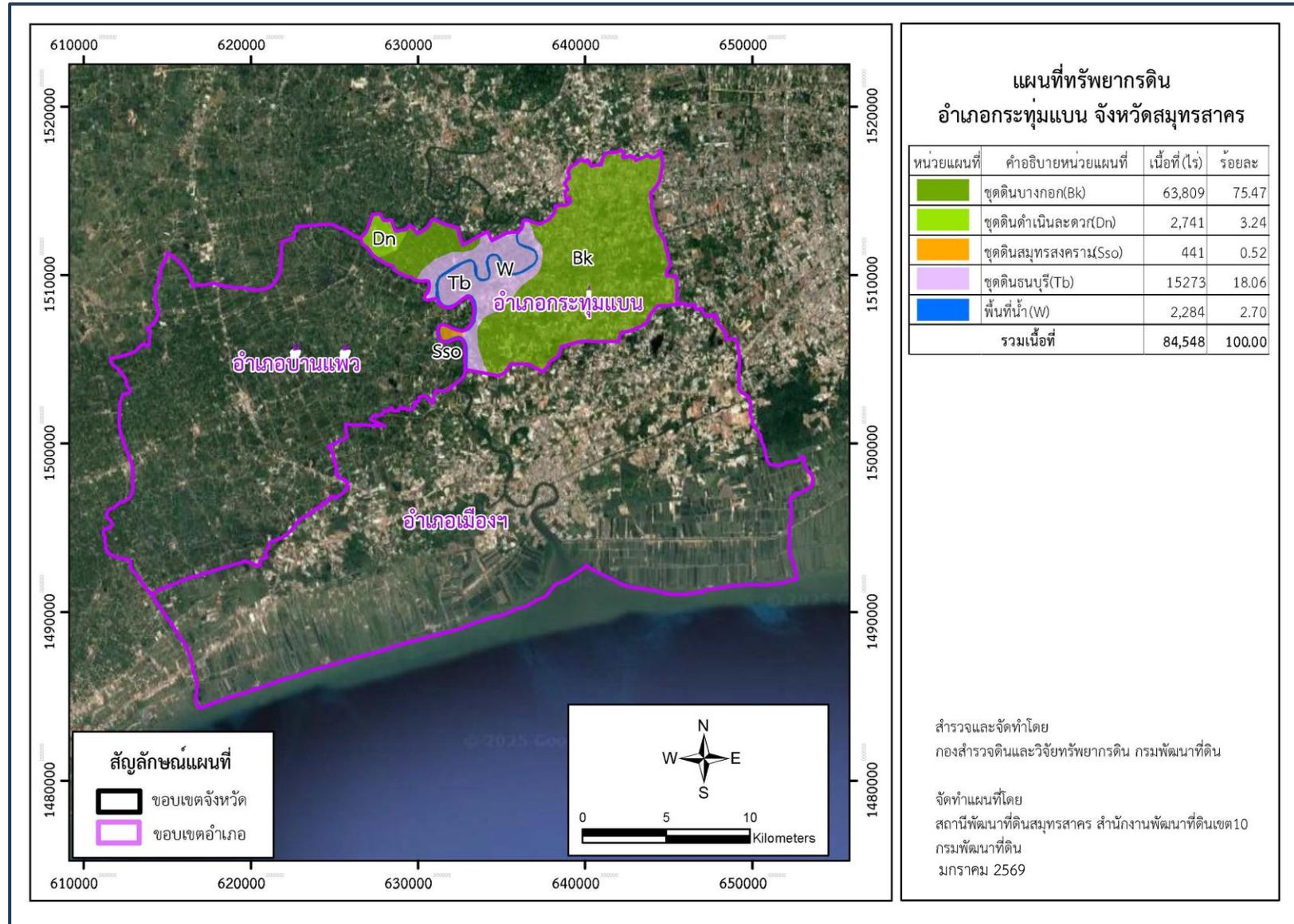
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 4 แผนที่ทรัพยากรดิน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตราส่วน 1 : 25,000)

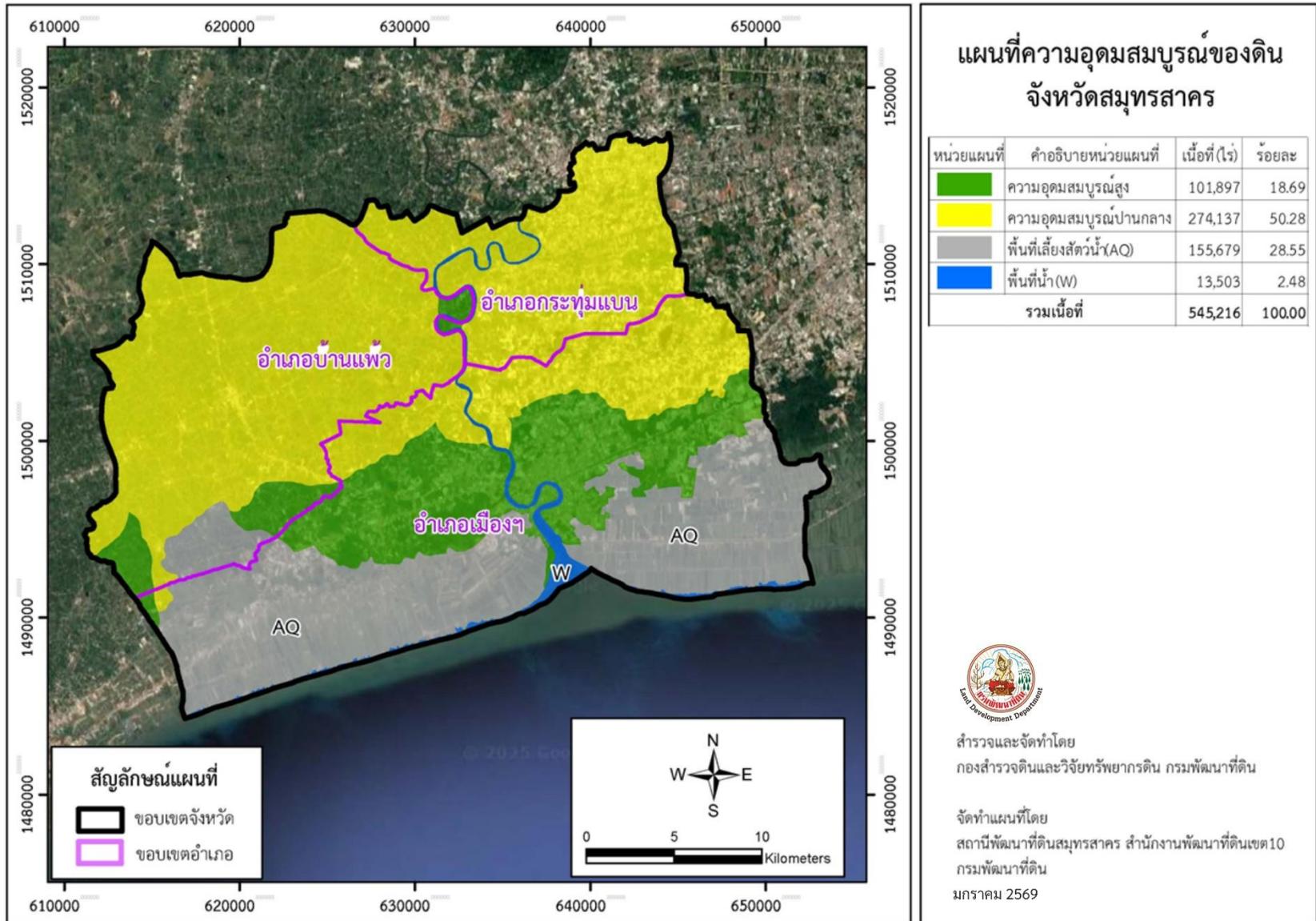
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 5 แผนที่ทรัพยากรดิน อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตรฐาน 1 : 25,000)

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 6 แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.1.4 สภาพการใช้ที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน โดยกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ได้ดำเนินการสำรวจและจัดทำข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินในจังหวัดสมุทรสาคร ในปี พ.ศ. 2567 และจัดทำแผนที่สภาพการใช้ที่ดิน มาตราส่วน 1 : 25,000 มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 2)

1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 166,817 ไร่ หรือร้อยละ 30.60 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้าน บนพื้นที่ราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ ตัวเมืองและย่านการค้า โรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และถนน

2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 287,904 ไร่ หรือร้อยละ 52.80 ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 5,099 ไร่ หรือร้อยละ 0.93 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ นาร้าง นาข้าว

(2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 29 ไร่ หรือร้อยละ 0.00 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่ผสม

(3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 747 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สนประดิพัทธ์ เป็นต้น

(4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 120,089 ไร่ หรือร้อยละ 22.02 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม มะม่วง ฝรั่ง มะนาว ลำไย กล้วย เป็นต้น

(5) พืชสวน มีเนื้อที่ 14,875 ไร่ หรือร้อยละ 2.73 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ อุ่น พืชสมุนไพร เป็นต้น

(6) พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 59 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

(7) พืชน้ำ มีเนื้อที่ 167 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ผักกะเฉด

(8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 146,839 ไร่ หรือร้อยละ 26.94 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงปูและหอย

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 12,492 ไร่ หรือร้อยละ 2.29 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนสมบูรณ์ และ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู

4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 23,074 ไร่ หรือร้อยละ 4.23 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล บ่อน้ำในไร่นา

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 54,930 ไร่ หรือร้อยละ 10.08 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ พุ่หญ้าธรรมชาติ พุ่หญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม นาเกลือ พื้นที่ถม

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 3 ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	166,817	30.60
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	28,147	5.16
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	446	0.08
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	69,282	12.71
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	6,666	1.22
U401	สนามบิน	51	0.01
U405	ถนน	5,969	1.09
U406	ทางรถไฟ	157	0.03
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	191	0.03
U501	นิคมอุตสาหกรรม	4,131	0.76
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	48,119	8.83
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	31	0.01
U600	สถานที่ร้าง	151	0.03
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	852	0.16
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	205	0.04
U603	สุสาน ป่าช้า	187	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	302	0.06
U701	สนามกอล์ฟ	1,930	0.35
A	พื้นที่เกษตรกรรม	287,904	52.80
A1	พื้นที่นา	5,099	0.93
A100	นาร้าง	345	0.06
A101	นาข้าว	4,754	0.87
A2	พืชไร่	29	-
A201	พืชไร่ผสม	15	-
A204	มันสำปะหลัง	14	-
A3	ไม้ยืนต้น	747	0.14
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	55	0.01
A301	ไม้ยืนต้นผสม	47	0.01
A303	ปาล์มน้ำมัน	151	0.03
A304	ยูคาลิปตัส	122	0.02
A305	สัก	19	0.01
A306	สะเดา	14	-
A307	สนประดิพัทธ์	290	0.05

ตารางที่ 3 ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A308	กระถิน	15	-
A314	หม่อน	16	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	18	0.01
A4	ไม้ผล	120,089	22.02
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	3,698	0.68
A401	ไม้ผลผสม	6,598	1.21
A405	มะพร้าว	81,470	14.94
A407	มะม่วง	7,112	1.30
A409	พุทรา	268	0.05
A411	กล้วย	2,600	0.48
A412	มะขาม	14	-
A413	ลำไย	3,448	0.63
A414	ฝรั่ง	6,987	1.28
A415	มะละกอ	710	0.13
A418	ชมพู	520	0.10
A422	มะนาว	5,084	0.93
A424	มะขามเทศ	1,209	0.22
A426	แก้วมังกร	320	0.06
A427	ส้มโอ	51	0.01
A5	พืชสวน	14,875	2.73
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	888	0.16
A502	พืชผัก	3,909	0.72
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	8,777	1.61
A504	องุ่น	319	0.06
A509	พืชสมุนไพร	982	0.18
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	59	0.01
A700	โรงเรือนร้าง	10	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	49	0.01
A8	พืชน้ำ	167	0.03
A806	ผักบุ้ง	19	-
A807	ผักกะเฉด	148	0.03

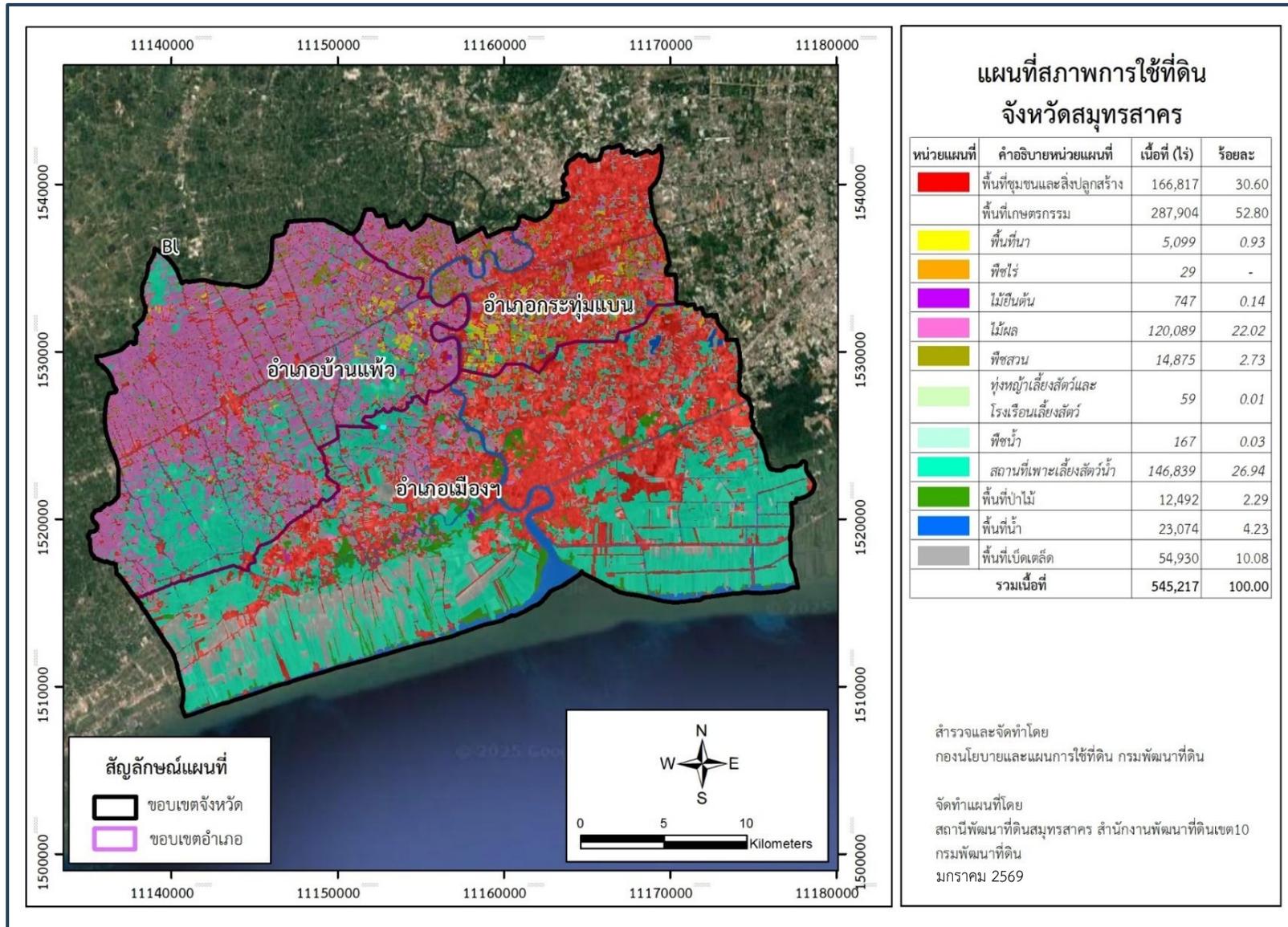
ตารางที่ 3 ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	146,839	26.94
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	7,301	1.34
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	74,422	13.65
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	43,960	8.06
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	19,547	3.59
A904	สถานที่เพาะเลี้ยงปู หอย	1,609	0.30
F	พื้นที่ป่าไม้	12,492	2.29
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	5,137	0.94
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	7,355	1.35
W	พื้นที่น้ำ	23,074	4.23
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	13,850	2.54
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	254	0.05
W103	ทะเล	7,199	1.32
W202	บ่อน้ำในไร่นา	1,207	0.22
W203	คลองชลประทาน	564	0.10
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	54,930	10.08
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	1,413	0.26
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	7,518	1.38
M201	พื้นที่ลุ่ม	17,643	3.24
M304	บ่อดิน	661	0.12
M401	บ่อดิน	64	0.01
M405	พื้นที่ถม	7,569	1.39
M500	นาเกลือร้าง	391	0.07
M501	นาเกลือ	19,670	3.61
รวมทั้งหมด		545,216	100.00

หมายเหตุ เนื้อที่และร้อยละ เป็นการคำนวณจากโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

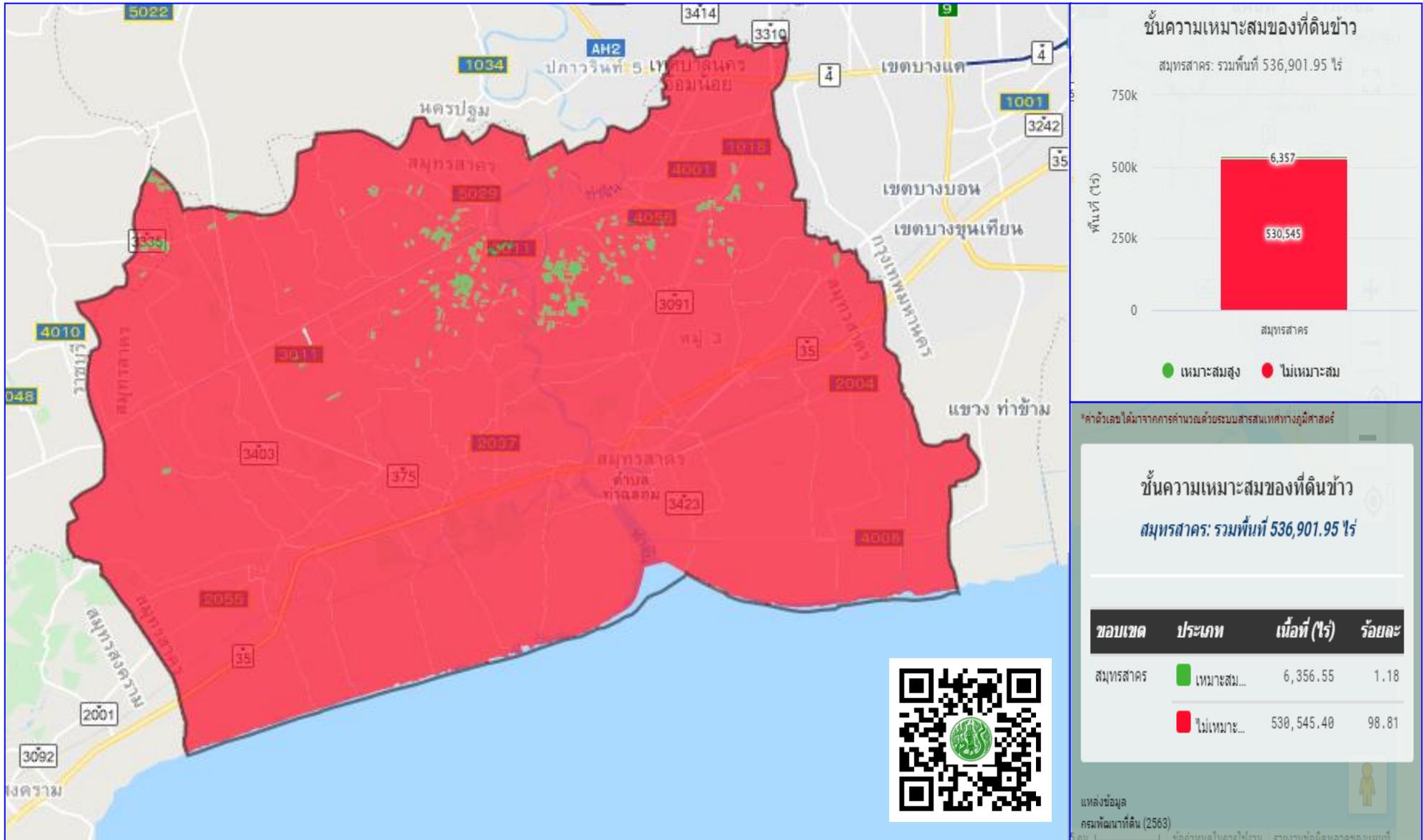
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 7 แผนที่สภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร

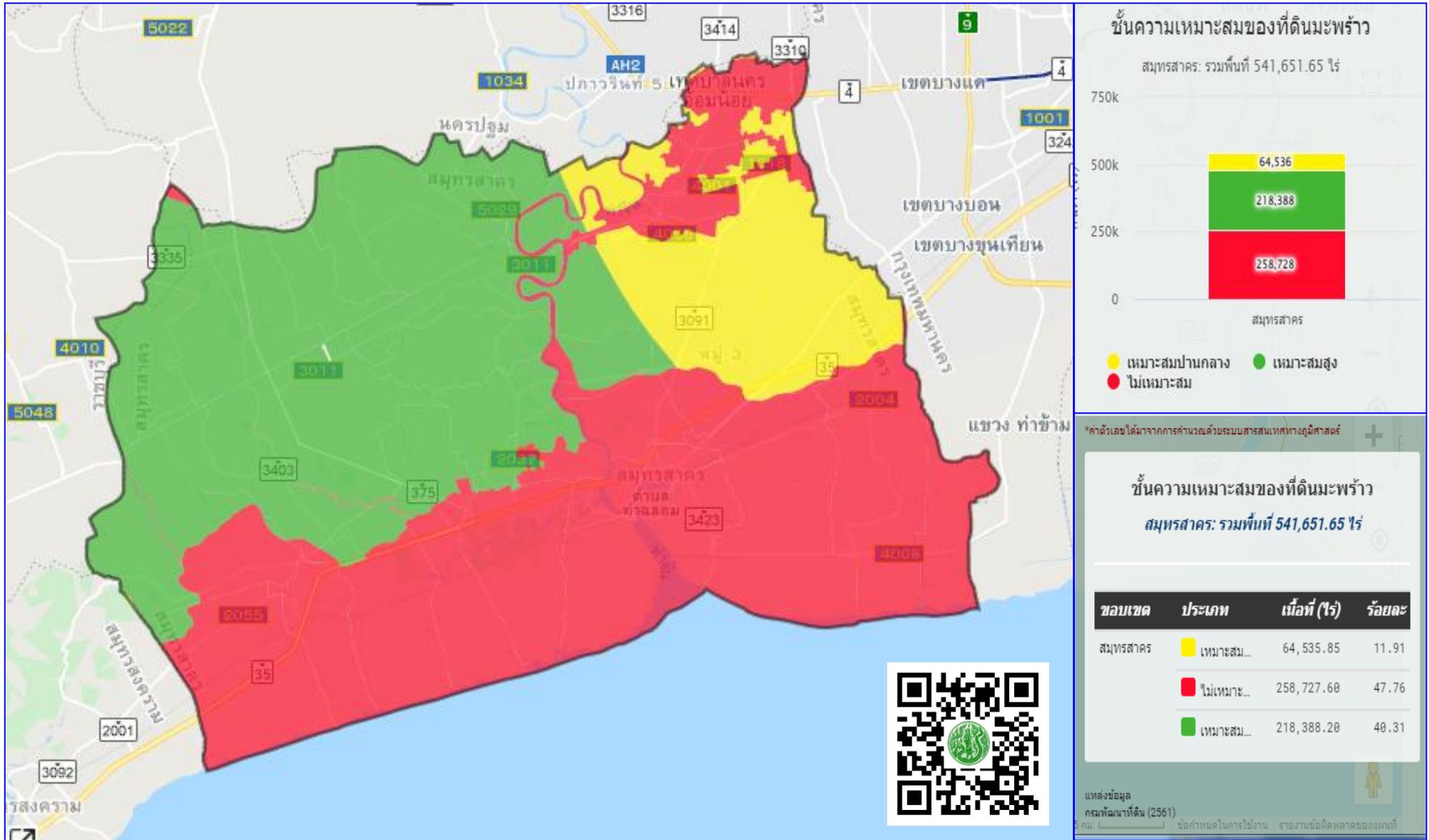
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 8 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับนาข้าว จังหวัดสมุทรสาคร

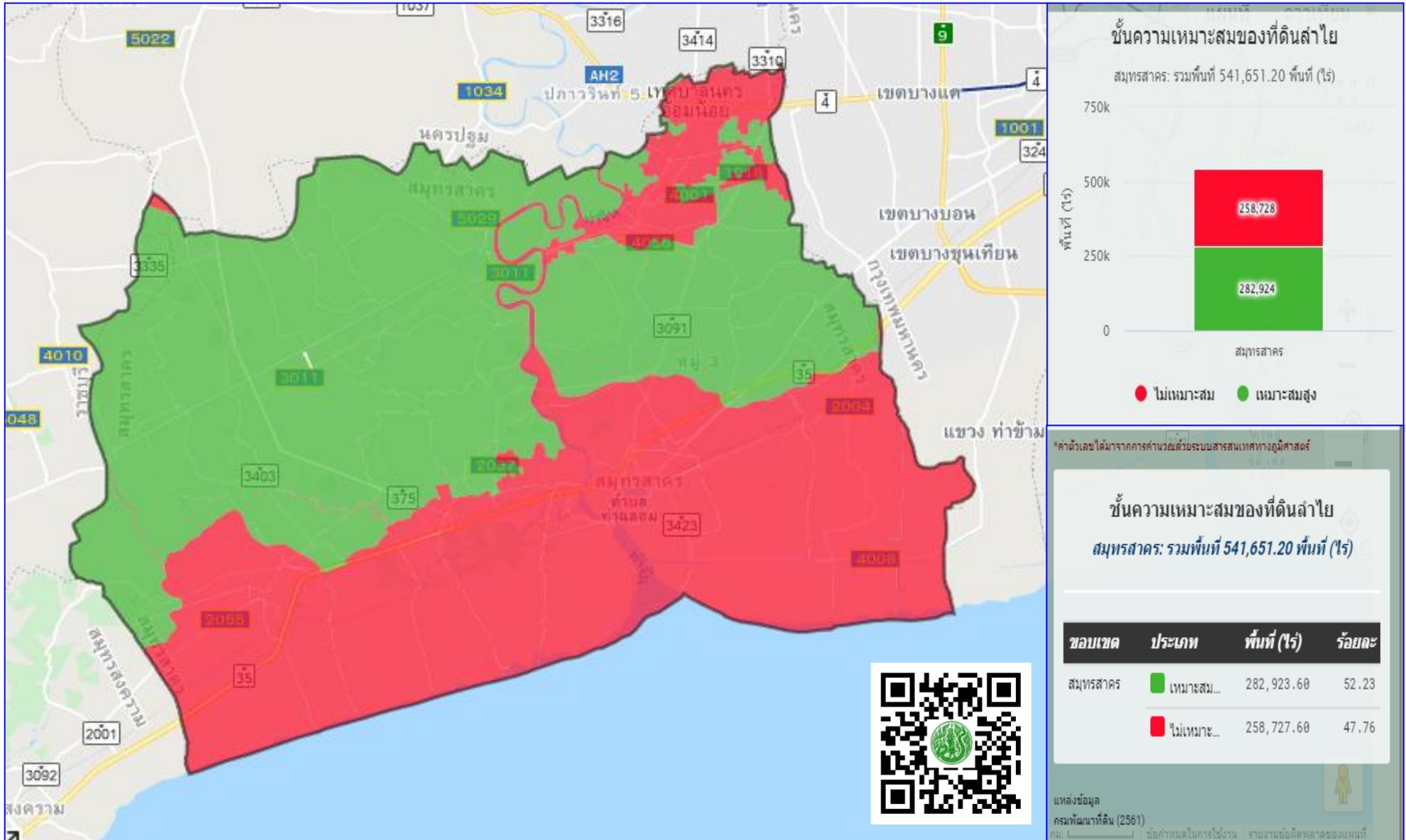
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 9 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับมะพร้าว จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 10 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับลำไย จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.1.5 แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร มีแหล่งน้ำทั้งจากแม่น้ำลำคลองตามธรรมชาติ คลองขุด และแหล่งน้ำจากน้ำฝน พื้นที่ของจังหวัดได้รับน้ำส่วนใหญ่จากแม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำเจ้าพระยา มีโครงการเก็บน้ำจากแหล่งน้ำในคลองชลประทาน 161 สาย

- **แม่น้ำท่าจีน** เป็นแม่น้ำสำคัญสายหลักของจังหวัด ไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่จังหวัดเป็นระยะทางประมาณ 48 กิโลเมตร โดยแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท เรียกแม่น้ำมะขามเฒ่า แล้วไหลตามแนวเหนือใต้ขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา ผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี เรียกแม่น้ำสุพรรณบุรี ผ่านจังหวัดนครปฐม เรียกแม่น้ำนครชัยศรี แล้วไหลผ่านเข้าเขตจังหวัดสมุทรสาคร ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน เรียกแม่น้ำท่าจีน ไหลลงสู่อ่าวไทยในเขตตำบลท่าฉลอม อำเภอเมืองฯ ในสมัยก่อนมีเรือสำเภาจีนมาทำการค้าขาย และจอดทอดสมอเพื่อขนถ่ายสินค้าที่ปากแม่น้ำสายนี้เป็นประจำอยู่จำนวนมาก จึงเป็นเหตุให้เรียกชื่อแม่น้ำ และหมู่บ้านของชุมชนนี้ว่า ท่าจีน

- **คลองมหาชัย** เป็นคลองที่ขุดในสมัยอยุธยา ในรัชสมัยสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ (พระเจ้าเสือ) เพื่อตัดความคดเคี้ยวของคลองโคกขาม แต่เดิมเริ่มต้นจากคลองด่าน วัดหัวหมู เขตเมืองธนบุรีจนถึงคลองโคกขาม เรียกว่า คลองพระพุทธรเจ้าหลวง แต่การขุดยังไม่ทันแล้วเสร็จ ต่อมาสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 9 เสด็จมาที่ปากน้ำเมืองสาครบุรี เมื่อเสด็จถึงคลองมหาชัยเห็นคลองยังขุดไม่แล้วเสร็จค้างอยู่ จึงได้โปรดเกล้าให้พระราชสงครามเป็นนายกอง ให้เกณฑ์คนจากหัวเมืองปักษ์ใต้ขุดคลองมหาชัย ให้ฝรั่งส่องกล้องดูให้ตรงปากคลอง แล้วปักกรุยลงเป็นสำคัญยาว 340 เส้น ให้ขุดคลองลึก 6 ศอก กว้าง 7 วา ใช้เวลาขุดอยู่สองเดือนจึงแล้วเสร็จเรียกว่า คลองมหาชัย

- **คลองพิทยาลงกรณ์** ยาวประมาณ 27 กิโลเมตร เป็นคลองขุดเพื่อการชลประทาน และทำนาเกลือทางริมฝั่งทะเลของเขตอำเภอเมืองฯ โดยแยกจากแม่น้ำท่าจีน ที่วัดศรีสุทธาราม (วัดกำพร้าว) ตำบลหญ้าแพรก อำเภอเมืองฯ ไปเชื่อมคลองสรรพสามิต ไปเชื่อมต่อแม่น้ำเจ้าพระยา ที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ

- **คลองภาษีเจริญ** รวมความยาว 28 กิโลเมตร เริ่มต้นที่บริเวณปากคลองบางกอกใหญ่ และคลองบางขุนศรีมาบรรจบกัน ไปเชื่อมแม่น้ำท่าจีนที่ตำบลดอนไก่ดี จังหวัดสมุทรสาคร คลองสายนี้เป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำที่สำคัญ ตลอดริมสองฝั่งคลอง จะมีชุมชนเกษตรกระจายกันอยู่มิคลองซอยเล็กๆ ทั้งสองข้างเพื่อเชื่อมพื้นที่ของอำเภอกระทุ่มแบนตอนเหนือ การขุดคลองสายนี้ดำเนินการเมื่อปี พ.ศ.1410 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้พระภาษีสมบัติบริบูรณ์ (ยิ้ม) เป็นแม่กองขุดคลองสายนี้ โดยขุดตั้งแต่คลองบางกอกใหญ่ริมวัดปากน้ำ ไปออกแม่น้ำท่าจีน ที่ตำบลดอนไก่ดี ขุดเสร็จเมื่อปี พ.ศ.2415 เป็นคลองยาว 620 เส้น กว้าง 7 วา ลึก 5 ศอก

- **คลองสุนัขหอน** เป็นคลองที่ขุดเชื่อมระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลองยาวประมาณ 42 กิโลเมตร ในเขตสมุทรสงครามยาว 13 กิโลเมตร ในเขตสมุทรสาครยาว 29 กิโลเมตร เริ่มจากอำเภอเมืองฯ ที่บ้านท่าจีน ไปเชื่อมกับคลองท่าแร่ที่บ้านบางน้ำวน จนมาถึงบ้านสุนัขหอน แล้วออกสู่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม คลองนี้มีน้ำเค็มเข้ามาจากแม่น้ำท่าจีน และชายป่าเลนขึ้นอยู่หนาแน่นตลอดสองฝั่งคลอง

- **คลองดำเนินสะดวก** ขุดเชื่อมระหว่างแม่น้ำแม่กลองกับแม่น้ำท่าจีน ยาวประมาณ 32 กิโลเมตร เริ่มจากประตูน้ำบางยาง อำเภอเมืองฯ ผ่านอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ไปเชื่อมกับแม่น้ำแม่กลองที่อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นคลองที่ขุดเพื่อการชลประทานและการสัญจรทางน้ำ สองข้างคลองซอยย่อย ๆ เชื่อมต่อเป็นจำนวนมาก

ที่มา: โครงการชลประทานสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.1.6 แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดสมุทรสาคร

แหล่งน้ำใต้ดิน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร สภาพของทรัพยากรน้ำใต้ดินมี 2 ลักษณะ คือ

1. สภาพแหล่งน้ำใต้ดินที่ให้ปริมาณน้ำมาก (ประมาณ 50-100 ลบ.ม./ชม.) โดยทั่วไปน้ำมีคุณภาพดี แต่บางพื้นที่น้ำกร่อยและมีตะกอนของสนิมเหล็กเจือปน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้มบะ และอำเภอเมืองสมุทรสาครบางส่วน

2. สภาพแหล่งน้ำใต้ดินที่ให้ปริมาณน้ำน้อย (ประมาณ 1-30 ลบ.ม./ชม.) โดยทั่วไปน้ำมีคุณภาพดี แต่บางพื้นที่มีคุณภาพปานกลาง น้ำกร่อยและมีตะกอนของสนิมเหล็กเจือปน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร

แหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดสมุทรสาครมีแหล่งน้ำธรรมชาติคือแม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำเจ้าพระยา โดยแม่น้ำท่าจีน เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัด เป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรกรรมของประชากรที่อาศัยอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำและลำคลองภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวนประมาณ 262 สาย

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.1.7 ลักษณะภูมิอากาศ

ในปี 2568 จังหวัดสมุทรสาคร มีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมบกลมทะเล และมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านในช่วงฤดูร้อน จึงทำให้มีความชื้นในอากาศสูง มีฝนตกมาก จำนวน 127 วัน จึงมีปริมาณน้ำฝนที่ตกจำนวน 1,087.6 มิลลิเมตรต่อปี มีอุณหภูมิสูงสุด 36.60 องศาเซลเซียส มีอุณหภูมิต่ำสุด 16.50 องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 28.36 องศาเซลเซียส มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด 97% มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด 31% และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 74.30%

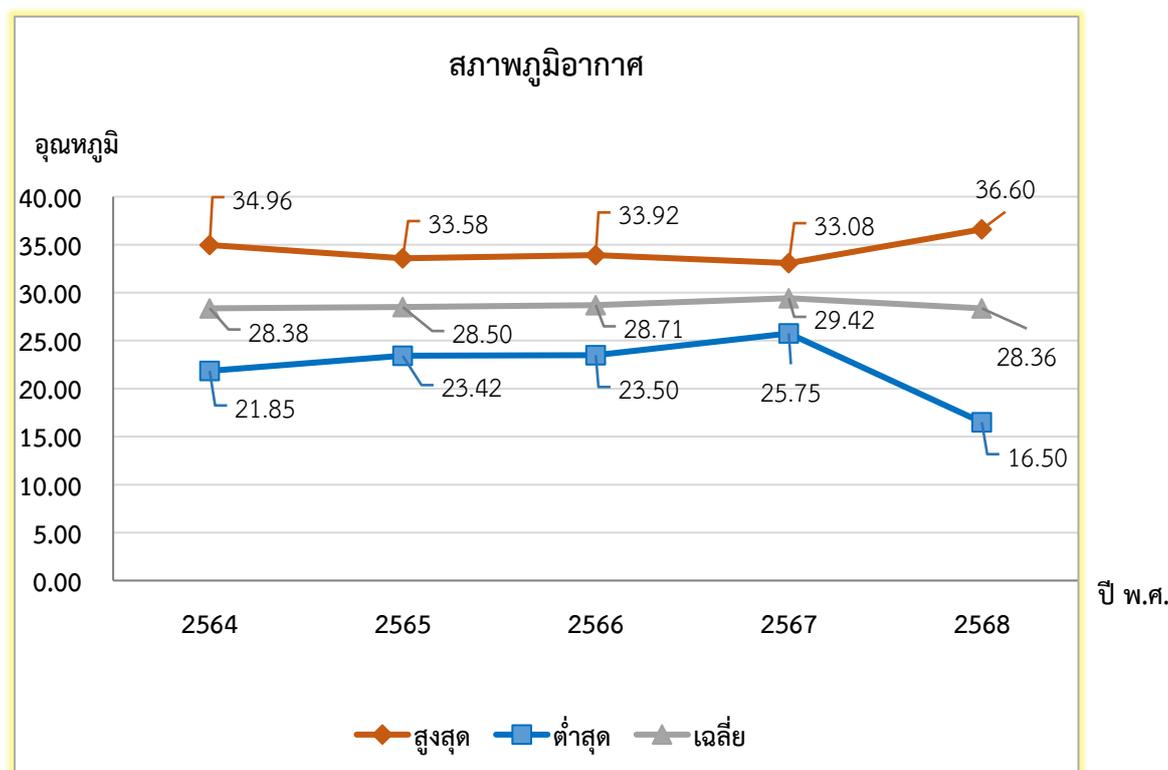
อุณหภูมิ ในช่วงระหว่างปี 2564 - 2568 ของจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 28.67 องศาเซลเซียส มีอุณหภูมิสูงสุด 36.60 องศาเซลเซียส ในปี 2568 และอุณหภูมิต่ำสุด 16.50 องศาเซลเซียส ในปี 2568

ตารางที่ 4 แสดงสถิติอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ยจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
2564	34.96	21.85	28.38
2565	33.58	23.42	28.50
2566	33.92	23.50	28.71
2567	33.08	25.75	29.42
2568	36.60	16.50	28.36

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แผนภูมิที่ 1 แสดงอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ยจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

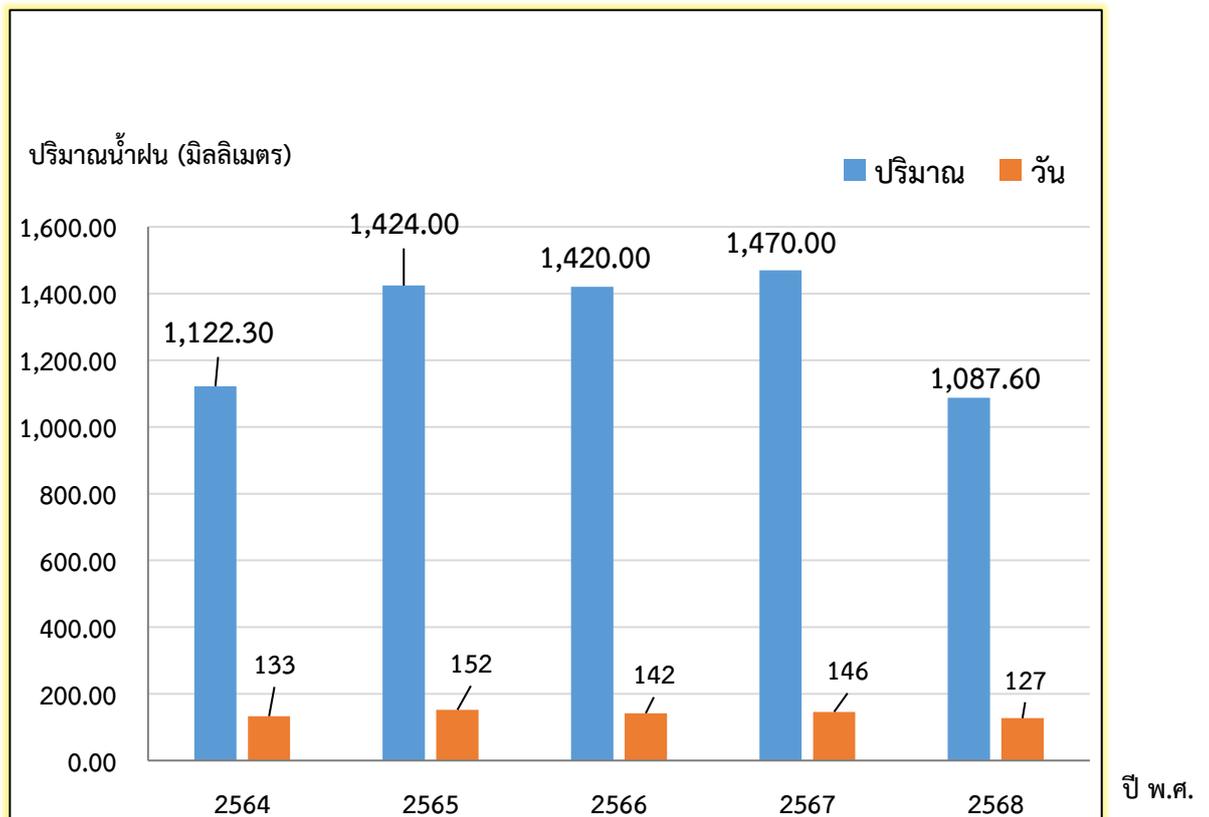
ปริมาณน้ำฝน ระหว่างปี 2564 - 2568 โดยเฉลี่ย 1,304.78 มิลลิเมตร ปริมาณฝนตกมากที่สุด ในปี 2567 วัดได้ 1,470 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 146 วัน ส่วนฝนตกน้อยที่สุด ในปี 2568 วัดได้ 1,087.60 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 127 วัน

ตารางที่ 5 แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
2564	1,122.30	133
2565	1,424.00	152
2566	1,420.00	142
2567	1,470.00	146
2568	1,087.60	127

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แผนภูมิที่ 2 แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

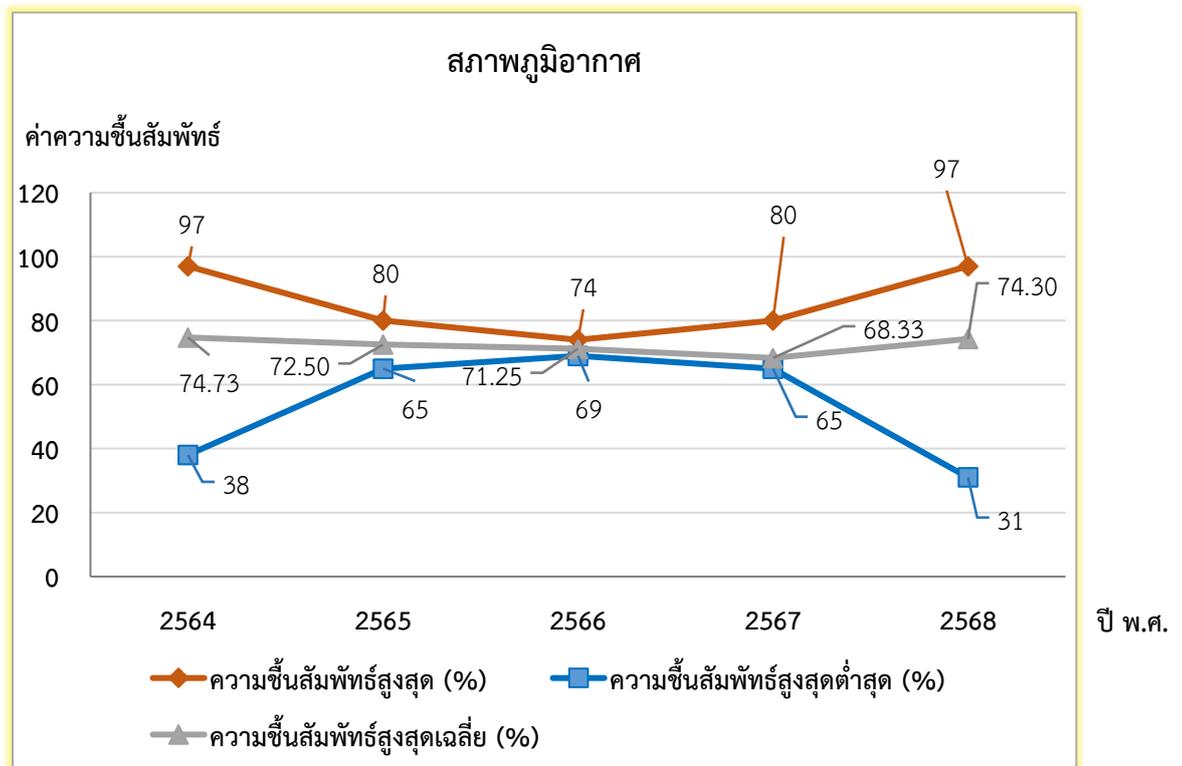
ความชื้นสัมพัทธ์ ระหว่างปี 2564 - 2568 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 72.22 ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในปี 2564 และ ปี 2568 ร้อยละ 97 และความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดในปี 2568 ร้อยละ 31

ตารางที่ 6 แสดงสถิติความชื้นสัมพัทธ์ของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

ปี พ.ศ.	ความชื้นสัมพัทธ์ สูงสุดร้อยละ(%)	ความชื้นสัมพัทธ์ ต่ำสุดร้อยละ (%)	ความชื้น สัมพัทธ์เฉลี่ย ร้อยละ(%)
2564	97	38	74.73
2565	80	65	72.50
2566	74	69	71.25
2567	80	65	68.33
2568	97	31	74.30

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แผนภูมิที่ 3 แสดงความชื้นสัมพัทธ์ของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

1.1.7 พื้นที่ป่าไม้ เพื่อการอนุรักษ์ในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ป่าสงวนแห่งชาติ คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนตลอดแนวชายฝั่งทะเล ในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร เป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรจำนวน 2 ป่า ได้แก่ ป่าไม้ถาวรป่าชายทะเลท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร แปลงที่ 1 และป่าไม้ถาวรป่าชายทะเลท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร แปลงที่ 2 ซึ่งต่อมาพื้นที่ป่าไม้ถาวร ทั้ง 2 แห่ง ได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก ตั้งอยู่บริเวณตลอดแนวริมชายฝั่งทะเล ในเขตท้องที่ ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีแนวเขต ตั้งแต่ปากอ่าวมหาชัยฝั่งซ้ายตำบลบางหญ้าแพรก ถึงคลองบางเสาธง ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ติดต่อเขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ มีพื้นที่ 7,343 ไร่ ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงฉบับที่ 1,194 (พ.ศ. 2529) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณริมชายฝั่งทะเลในเขตท้องที่ ตำบลนาโคก ตำบลกาหลง ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลบางกระเจ้า และตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีแนวเขตตั้งแต่เขตติดต่อจังหวัดสมุทรสงครามถึงปากอ่าวมหาชัยฝั่งขวาตำบลบางหญ้าแพรกมีพื้นที่ 8,865 ไร่ ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1,202 (พ.ศ. 2530) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

2) พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

2.1 เขตห้ามล่าสัตว์ป่าวัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม ตั้งอยู่ท้องที่ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ประมาณ 47 ไร่ (ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2520)

2.2 เขตห้ามล่าสัตว์ป่าพันท้ายนรสิงห์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ประมาณ 14,426 ไร่ ตามแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออกและป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ท้องที่ ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2554

3) พื้นที่ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2530, มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2543 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2543

พื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี กำหนดเขตพื้นที่ที่มีน้ำทะเลท่วมถึง ตลอดจนริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลองในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นเขตพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการอนุรักษ์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 173,497.18 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครและมีบางส่วนอยู่ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยได้จำแนกเขตและกำหนดมาตรการการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลนไว้ ดังนี้

3.1 เขตอนุรักษ์ หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่หวงห้ามไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ นอกจากจะปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ ได้แก่ พื้นที่แหล่งรักษาพันธุ์พืช และสัตว์น้ำที่มีค่าทางเศรษฐกิจ พื้นที่แหล่งเพาะพันธุ์และสัตว์น้ำ พื้นที่ที่ง่ายต่อการถูกทำลายและการพังทลาย

ของดิน พื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี สถานที่ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตแหล่งท่องเที่ยว เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่า พื้นที่ป่าที่สมควร สงวนไว้เพื่อเป็นแนวป้องกันลม พื้นที่ป่าที่มีความเหมาะสมต่อการ สงวนไว้เพื่อเป็นสถานที่ศึกษา วิจัย และรักษาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ พื้นที่ที่อยู่ห่างไม่น้อยกว่า 20 เมตร จากริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง ธรรมชาติและไม่น้อยกว่า 75 เมตรจากชายฝั่งทะเล

3.2 เขตเศรษฐกิจจำเพาะ แบ่งได้เป็น

- เขตเศรษฐกิจ ก. หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่ยอมให้มีการใช้ประโยชน์เฉพาะในกิจการ ด้านป่าไม้ ได้แก่ พื้นที่ป่าสัมปทาน พื้นที่ป่าชายเลนนอกสัมปทานที่เหมาะสมแก่การอนุรักษ์ไว้เป็นป่าชุมชน พื้นที่สวนป่าเพื่อผลผลิตด้านป่าไม้ของรัฐบาลและเอกชน

- เขตเศรษฐกิจ ข. หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่ยอมให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและการพัฒนา ด้านอื่นๆ ได้ แต่ต้องคำนึงถึงผลดีและผลเสียทางด้านสิ่งแวดล้อมด้วย ได้แก่ พื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการกสิกรรม การเลี้ยงสัตว์ การประมง การทำนาเกลือ พื้นที่อุตสาหกรรม การทำเหมืองแร่ การสร้างโรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่ที่เป็นแหล่งชุมชน แหล่งการค้า ท่าเทียบเรือ และอื่นๆ จากมติคณะรัฐมนตรี

3.3 สถานการณ์ด้านทรัพยากรป่าไม้

จากข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ กรมป่าไม้ ปี พ.ศ. 2567 จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่ป่าไม้ ประมาณ 22,425.77 ไร่ ส่วนใหญ่พบอยู่บริเวณริมชายฝั่งทะเลท้องที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร และจากข้อมูลสถิติ ย้อนหลัง 5 ปี พบว่า พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดสมุทรสาครมีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. 2563 จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 27,011.27 ไร่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าพื้นที่ป่าไม้ลดลงประมาณ 4,585.5 ไร่

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดสมุทรสาคร

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งเขตการปกครอง 3 อำเภอ คืออำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอบ้านแพ้ว

ตารางที่ 7 แสดงการแบ่งเขตการปกครอง

ลำดับที่	อำเภอ	พื้นที่ ตร.กม.	ร้อยละ	ที่ว่าการ อำเภอห่าง จากศาลา กลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน				
					ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล นคร/ เมือง/ ตำบล	อบต.	หมายเหตุ
1	เมืองสมุทรสาคร	492.040	56.40	0.80	18	116	8	8	
2	กระทุ่มแบน	135.276	15.51	15.00	10	76	6	4	
3	บ้านแพ้ว	245.031	28.09	27.00	12	98	2	7	
รวม		872.347	100	-	40	290	16	19	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

: จำนวนต้องมีประกาศอย่างเป็นทางการแล้ว โดยเฉพาะเทศบาล, อบต., ชุมชน

1) อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ตามประวัติศาสตร์เมืองสาครบุรี หรือเมืองท่าจีนเปลี่ยนชื่อเรียกว่าเมืองสมุทรสาคร เมื่อปี พ.ศ. 2440 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ทรงจัดระเบียบการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลโดยตราพระราชบัญญัติปกครองท้องที่เป็นมณฑลเมืองอำเภอตำบลและหมู่บ้านเมืองสมุทรสาคร จึงได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอชื่อว่าอำเภอเมืองสมุทรสาครขึ้นอยู่ภายในเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรสาคร

ในปัจจุบันที่ว่าการอำเภอเมืองสมุทรสาครตั้งอยู่ ณ ถนนเศรษฐกิจ 1 ตำบลมหาชัย ห่างจากตัวจังหวัด 0.100 เมตร มีพื้นที่จำนวน 492.040 ตารางกิโลเมตรแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 18 ตำบล 116 หมู่บ้านคือ

1. ตำบลท่าจีน	7 หมู่บ้าน	10. ตำบลบ้านเกาะ	8 หมู่บ้าน
2. ตำบลชัยมงคล	6 หมู่บ้าน	11. ตำบลบางกระเจ้า	9 หมู่บ้าน
3. ตำบลบางหญ้าแพรก	6 หมู่บ้าน	12. ตำบลโคกขาม	10 หมู่บ้าน
4. ตำบลกาหลง	8 หมู่บ้าน	13. ตำบลบางน้ำจืด	6 หมู่บ้าน
5. ตำบลนาโคก	6 หมู่บ้าน	14. ตำบลบ้านบ่อ	9 หมู่บ้าน
6. ตำบลนาดี	9 หมู่บ้าน	15. ตำบลบางโทรัด	10 หมู่บ้าน
7. ตำบลท่าทราย	8 หมู่บ้าน	16. ตำบลมหาชัย	(ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร)
8. ตำบลคอกกระบือ	6 หมู่บ้าน	17. ตำบลท่าฉลอม	(ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร)
9. ตำบลพันท้ายนรสิงห์	8 หมู่บ้าน	18. ตำบลโกรกกราก	(ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร)

2) อำเภอกระทุ่มแบน ตามประวัติอำเภอกระทุ่มแบนได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปกครองท้องที่เมื่อ พ.ศ. 2443 เดิมอำเภอกระทุ่มแบนขึ้นตรงต่อเมืองสมุทรสาคร ต่อมาในปี พ.ศ. 2469 ทางราชการได้มีคำสั่งโอนตำบลท่าไม้ ตำบลบางยาง ตำบลชุกข์ (หนองนกไข่) และตำบลอ้อมน้อยรวม 4 ตำบล ซึ่งอยู่ในความปกครองของอำเภอสามปรานจังหวัดนครปฐมมาขึ้นกับอำเภอกระทุ่มแบนจังหวัดสมุทรสาคร และในปี พ.ศ. 2486 สมัยพลโทหลวงพรหมโยธี ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จังหวัดสมุทรสาครได้ถูกยุบรวมกับจังหวัดธนบุรีเป็นผลให้อำเภอกระทุ่มแบนขึ้นกับอำเภอธนบุรีไปด้วย รัฐบาลในสมัยนั้นนโยบายจัดตั้งปลัดตำบลจึงได้ยุบรวมตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน คือรวมตำบลดอนไก่อีกับตำบลท่าเสา เรียกว่า ตำบลท่าเสา รวมตำบลแครายกับตำบลสวนหลวง เรียกว่า ตำบลสวนหลวง สำหรับตำบลอื่นๆยังคงสถานะเดิม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2489 ได้มีการประกาศยกฐานะจังหวัดสมุทรสาครขึ้นใหม่อำเภอกระทุ่มแบนจึงกลับเข้ามาอยู่ในความปกครองของจังหวัดสมุทรสาครอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งได้มีการประกาศแยกตำบลที่รวมกันเป็น ตำบลเหมือนเดิมที่เป็นอยู่ก่อน พ.ศ. 2486 และยกฐานะตำบลกระทุ่มแบนเป็นเทศบาลตำบลกระทุ่มแบน

ปัจจุบันที่ว่าการอำเภอกระทุ่มแบน ตั้งอยู่ริมคลองภาษีเจริญตำบลตลาดกระทุ่มแบนระยะทางห่างจากตัวจังหวัด 14 กิโลเมตร มีพื้นที่จำนวน 135.276 ตารางกิโลเมตรแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 ตำบล 76 หมู่บ้าน ดังนี้

1. ตำบลท่าไม้	12 หมู่บ้าน	6. ตำบลแคราย	5 หมู่บ้าน
2. ตำบลบางยาง	13 หมู่บ้าน	7. ตำบลท่าเสา	8 หมู่บ้าน
3. ตำบลคลองมะเดื่อ	11 หมู่บ้าน	8. ตำบลตลาดกระทุ่มแบน	(ในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน)
4. ตำบลหนองนกไข่	8 หมู่บ้าน	9. ตำบลอ้อมน้อย	(ในเขตเทศบาลนครอ้อมน้อย)
5. ตำบลดอนไก่อี	6 หมู่บ้าน	10. ตำบลสวนหลวง	13 หมู่บ้าน (ในเขตเทศบาลตำบลสวนหลวง)

3) **อำเภอบ้านแพ้ว** ประวัติความเป็นมากรณีที่มีชื่อว่า “บ้านแพ้ว” ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน ในเอกสารของทางราชการมีแต่คำบอกเล่าต่อกันมาว่า เดิมท้องที่อำเภอบ้านแพ้วเป็นป่าไม่มีสัตว์จำนวนมาก เช่น กุ้ง เสือ จระเข้ หมูป่า มีราษฎรอพยพเข้าไปอาศัยอยู่น้อยต่อมามีราษฎรจังหวัดนครปฐมเดินทางเข้าไปตัดฟัน ล่าสัตว์ป่า พบว่า บริเวณนี้มีสัตว์ป่าชุกชุมมากจึงได้ชักชวนกันไปล่าสัตว์ตัดฟันและโดยที่ท้องที่เป็นป่าเต็มไปด้วย ต้นไม้สูงไม่มีทางเดินพวกที่ไปล่าสัตว์ตัดฟันเกิดหลงทางหาทางกลับไม่ถูกจึงได้กำหนดสถานที่นัดหมายพวกพ้อง เพื่อให้เป็นที่สังเกตเมื่อเดินทางโดยได้ตัดไม้ทำเป็นเสาปักธงไว้ในที่โล่งแจ้งสูงประมาณให้คนที่อยู่ห่างไกล มองเห็นได้ง่ายปลายเสาธงมีผ้าติดไว้เป็นเครื่องหมายและเสาธงนั้นปักไว้บริเวณลำคลองหุมทอตการปักเสาธง เป็นเครื่องหมายกันหลงทางดังกล่าวพวกที่ไปล่าสัตว์ตัดฟันเรียกกันว่า “แพ้ว” คือแพ้วจริงเป็นเครื่องหมาย

ต่อมาบริเวณดังกล่าวมีคนอพยพไปทำมาหากินมากขึ้นกลายเป็นหมู่บ้าน ชาวบ้านเรียกว่า “แพ้ว” จึงเป็นหมู่บ้านและตำบลหนึ่งขึ้นกับอำเภอสามปราน จังหวัดนครปฐม ต่อมาใน พ.ศ. 2468 ทางราชการได้ตั้ง ตำบลบ้านแพ้วขึ้นเป็นอำเภอ โดยรวมตำบลโรงเข้ ตำบลหลักสามจากอำเภอบ้านบ่อ เข้ามาอยู่กับ อำเภอบ้านแพ้ว และให้ขึ้นกับจังหวัดสมุทรสาครปัจจุบันที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ ณ ตำบลบ้านแพ้ว ริมฝั่งคลอง ดำเนินสะดวก ระยะทางห่างจากจังหวัด 23 กิโลเมตร มีพื้นที่จำนวน 245.031 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 ตำบล 98 หมู่บ้าน ดังนี้

1. ตำบลบ้านแพ้ว	10 หมู่บ้าน	7. ตำบลเจ็ดริ้ว	5 หมู่บ้าน
2. ตำบลหลักสอง	7 หมู่บ้าน	8. ตำบลสวนส้ม	5 หมู่บ้าน
3. ตำบลคลองตัน	5 หมู่บ้าน	9. ตำบลยกกระบัตร์	12 หมู่บ้าน (ในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า)
4. ตำบลอัมแพง	7 หมู่บ้าน	10. ตำบลหนองบัว	9 หมู่บ้าน (ในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า)
5. ตำบลหลักสาม	13 หมู่บ้าน	11. ตำบลโรงเข้	10 หมู่บ้าน (ในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า)
6. ตำบลหนองสองห้อง	10 หมู่บ้าน (ในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า)		
12. ตำบลเกษตรพัฒนา	5 หมู่บ้าน (ในเขตเทศบาลตำบลเกษตรพัฒนา)		

1.2.2 ข้อมูลประชากร

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนประชากรภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน รวม	ครัวเรือน ด้านพืช	ครัวเรือน ด้านประมง	ครัวเรือน เกษตรกร นาเกลือ	ครัวเรือน ด้านปศุสัตว์	ครัวเรือนนอก ภาคเกษตร
1	เมืองสมุทรสาคร	296,617	811	2,429	111	800	292,466
2	กระทุ่มแบน	178,108	1,995	153	-	682	175,278
3	บ้านแพ้ว	108,898	6,217	1,438	-	900	100,343
	รวม	583,714	9,023	4,020	111	2,382	568,087

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และที่ทำการปกครอง จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.3 ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของจังหวัดสมุทรสาคร

1.3.1 การคมนาคมขนส่ง จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑลติดต่อกับกรุงเทพมหานคร การคมนาคมสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ เส้นทางคมนาคมหลักของจังหวัด มีดังนี้

1) ทางบก

1.1 ถนนสายหลัก 35 (ถนนพระราม 2) ได้แก่

- สายที่ 5 สถานีฯ-โรงงานแก๊ส
- สายที่ 6 วงกลมสมุทรสาคร-คลองบางหญ้า
- สายที่ 7 วงกลมเคหะชุมชนมหาชัย -ตลาดทะเลไทย
- สายที่ 8 รอบเมือง ก.
- สายที่ 1169 สมุทรสาคร-บางโทรัด
- สายที่ 6013 สมุทรสาคร-บ้านหัวโพง
- สายที่ 6026 สมุทรสาคร-วัดเจ็ดริ้ว
- สายที่ 6074 สถานีขนส่งผู้โดยสารสมุทรสาคร -โรงเรียนฐานเทคโนโลยี
- สายที่ 6034 สมุทรสาคร-กระทู้มแบน
- สายที่ 6035 สมุทรสาคร-หมู่บ้านสินสมบูรณ์
- สายที่ 6059 มหาชัย-ท่าทราย
- สายที่ 8188 สมุทรสาคร-หลักสี่
- สายที่ 8179 สมุทรสาคร-บ้านแพ้ว
- สายที่ 8221 สมุทรสาคร-วัดปัจจันตาราม
- สายที่ 8222 สมุทรสาคร-ประตูน้ำบางยาง-บ้านเกษตรพัฒนา
- สายที่ 8233 สมุทรสาคร-บ้านป้อ
- สายที่ 8246 สมุทรสาคร-วัดกระเช้าขาว
- สายที่ 8257 สมุทรสาคร-วัดหนองสองห้อง
- สายที่ 8281 สมุทรสาคร-ชัยมงคล
- สายที่ 8295 กระทู้มแบน-สมุทรสาคร
- สายที่ 8327 สมุทรสาคร-แคราย-โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด
- สายที่ 8328 สมุทรสาคร-การเคหะแห่งชาติธนบุรี
- สายที่ 8387 สมุทรสาคร-บางกระเจ้า
- สายที่ 8388 สมุทรสาคร-ยกกระบัตร

1.2 ถนนสายรอง 3091 (ถนนเศรษฐกิจ 1) ได้แก่

- สายที่ 1 สถานีฯ-บางปลา-สามแยกพัฒนา
- สายที่ 2 สถานีฯ-วัดบ้านขอม
- สายที่ 3 สถานีฯ-คลองท่อ
- สายที่ 6011 โรงพยาบาลกระทู้มแบน-อ้อมน้อย-หมู่บ้านวรรณวิจิตร
- สายที่ 6013 สมุทรสาคร-บ้านหัวโพง
- สายที่ 6035 สมุทรสาคร-หมู่บ้านสินสมบูรณ์
- สายที่ 6034 สมุทรสาคร-กระทู้มแบน
- สายที่ 6059 มหาชัย-ท่าทราย
- สายที่ 6108 กระทู้มแบน-โรงงานสุรากระทิงแดง

สายที่ 6109 สมุทรสาคร-สามแยกวัดบางปลา
 สายที่ 6133 วงกลมกระทู้มแบน-ปากทางสายที่ 4 (ถนนเพชรเกษม)
 สายที่ 6135 สมุทรสาคร-หมู่บ้านสินสมบุรณ์
 สายที่ 8185 สมุทรสาคร-วัดสุวรรณรัตนาราม
 สายที่ 8188 สมุทรสาคร-หลักสี่
 สายที่ 8221 สมุทรสาคร-วัดปัจจันตาราม
 สายที่ 8222 สมุทรสาคร-ประตูน้ำบางยาง-บ้านเกษตรพัฒนา
 สายที่ 8233 สมุทรสาคร-บ้านบ่อ
 สายที่ 8246 สมุทรสาคร-วัดกระซ้าขาว
 สายที่ 8250 สมุทรสาคร-ดอนไก่อดี
 สายที่ 8257 สมุทรสาคร-วัดหนองสองห้อง
 สายที่ 8275 กระทู้มแบน-หนองแวม
 สายที่ 8287 กระทู้มแบน-สวนหลวง-หมู่บ้านหรรษา(อ้อมน้อย)
 สายที่ 8295 กระทู้มแบน-สมุทรสาคร
 สายที่ 8327 สมุทรสาคร-แคราย-โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด
 สายที่ 8328 สมุทรสาคร-การเคหะแห่งชาติธนบุรี
 สายที่ 8375 กระทู้มแบน-บ้านสวนหลวง-วัดหนองแวม
 สายที่ 8388 สมุทรสาคร-ยกกระบัตร์

1.3 ถนนสายรอง 3097 (ถนนบ้านแพ้ว) ได้แก่

สายที่ 8179 สมุทรสาคร -บ้านแพ้ว
 สายที่ 8277 กระทู้มแบน-บ้านแพ้ว
 สายที่ 8376 บ้านแพ้ว-วัดศรีเพชรพัฒนา

1.4 ถนนสายรอง 3190 (ถนนสุคนธวิท) ได้แก่

สายที่ 6033 วงกลมกระทู้มแบน-ปากทางสาย 4 (ถนนเพชรเกษม)
 สายที่ 6034 สมุทรสาคร-กระทู้มแบน
 สายที่ 6108 กระทู้มแบน-โรงงานสุรากระทิงแดง
 สายที่ 8277 กระทู้มแบน-บ้านแพ้ว
 สายที่ 8288 รพ.กระทู้มแบน-สุขาภิบาล 1
 สายที่ 8295 กระทู้มแบน-สมุทรสาคร
 สายที่ 8342 กระทู้มแบน-เกษตรพัฒนา

1.5 ถนนสายรอง 3423 (ถนนสหกรณ์) ได้แก่

สายที่ 8276 สมุทรสาคร-นิคมบ้านไร่ฯ
 สายที่ 8325 สมุทรสาคร-บ้านโคกกรากใน

1.6 ถนนสายรอง 3242 (ถนนเอกชัย) ได้แก่

สายที่ 7 วงกลมเคหะชุมชนมหาชัย-ตลาดทะเลไทย
 สายที่ 8 รวบเมือง ก.
 สายที่ 6013 สมุทรสาคร-บ้านหัวโพง
 สายที่ 8222 สมุทรสาคร-ประตูน้ำบางยาง-บ้านเกษตรพัฒนา
 สายที่ 8257 สมุทรสาคร-วัดหนองสองห้อง

สายที่ 8281 สมุทรสาคร-ชัยมงคล

สายที่ 8327 สมุทรสาคร-แคราย-โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด

2) รถโดยสารประจำทางจังหวัดสมุทรสาคร

2.1 รถโดยสารประจำทางที่มีเส้นทางภายในจังหวัดสมุทรสาคร

สายที่ 1 สถานีฯ-บางปลา-สามแยกพัฒนา, ช่วงสถานีฯ บางปิ้ง

สายที่ 2 สถานีฯ-วัดบ้านขอม

สายที่ 3 สถานีฯ-คลองท่อ

สายที่ 5 สถานีฯ-โรงแก๊ส

สายที่ 6 วงกลมสมุทรสาคร-คลองบางหญ้า

สายที่ 7 วงกลมเคหะชุมชนมหาชัย-ตลาดทะเลไทย, ช่วงเคหะชุมชนมหาชัย-ตลาดทะเลไทย

สายที่ 8 รอบเมือง ก.

2.2 รถโดยสารประจำทางที่เส้นทางเดินรถมีจุดต้นทางและปลายทางอยู่ระหว่างอำเภอกับจังหวัดหรือระหว่างอำเภอกับอำเภอ ซึ่งอยู่ภายในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

สายที่ 1169 สมุทรสาคร-บางโหนด

สายที่ 6011 รพ.กระทู้มแบน-อ้อมน้อย-หมู่บ้านวรรณวิจิตร, ช่วง รพ.กระทู้มแบน-บ้านเตาอิฐ, ช่วง รพ.กระทู้มแบน-ค่ายกำแพงเพชรอัครโยธิน

สายที่ 6013 สมุทรสาคร-บ้านหัวโพง

สายที่ 6026 สมุทรสาคร-วัดเจ็ดริ้ว

สายที่ 6033 วงกลมกระทู้มแบน-ปากทางสายที่ 4 (ถนนเพชรเกษม)

สายที่ 6034 สมุทรสาคร-กระทู้มแบน

สายที่ 6035 สมุทรสาคร-หมู่บ้านสินสมุทร

สายที่ 6056 อำเภอบ้านแพ้ว-วัดหนองนกไข่

สายที่ 6059 มหาชัย-ท่าทราย

สายที่ 6074 สถานีขนส่งผู้โดยสารสมุทรสาคร-โรงเรียนฐานเทคโนโลยี

สายที่ 6108 กระทู้มแบน-โรงงานสุรากระทิงแดง

สายที่ 6109 สมุทรสาคร-สามแยกวัดบางปลา

สายที่ 8179 สมุทรสาคร-บ้านแพ้ว

สายที่ 8183 สมุทรสาคร-ตลาดปิ่นทอง, ช่วงสมุทรสาคร-คอกกระบือ

สายที่ 8185 สมุทรสาคร-วัดสุวรรณรัตนาราม

สายที่ 8188 สมุทรสาคร-หลักสี่, ช่วงสมุทรสาคร-วัดบางพลีใหญ่, ช่วงสมุทรสาคร-วัดบางน้ำวน

สายที่ 8221 สมุทรสาคร-วัดปัจจันตาราม, ช่วงสมุทรสาคร-วัดนาโคก, ช่วงสมุทรสาคร-บ้านชายทะเลโรงกึ่ง, ช่วงสมุทรสาคร-บ้านชายทะเลกาหลง

สายที่ 8222 สมุทรสาคร-ประตูน้ำบางยาง-บ้านเกษตรพัฒนา

สายที่ 8233 สมุทรสาคร-บ้านป้อ

สายที่ 8246 สมุทรสาคร-วัดกระซ้าขาว

สายที่ 8250 สมุทรสาคร-ดอนไก่ดี, ช่วงสมุทรสาคร-วัดพันธุวงษ์, ช่วงสมุทรสาคร-คลองสีวา, ช่วงสมุทรสาคร-วัดทองธรรมิการาม, ช่วงสมุทรสาคร-หมู่ 4

- สายที่ 8257 สมุทรสาคร-วัดหนองสองห้อง
 สายที่ 8275 กระจุกมูมแบน-หนองแถม
 สายที่ 8276 สมุทรสาคร-นิคมสหกรณ์บ้านไร่, ช่วงสมุทรสาคร-วัดศาลพันท้ายนรสิงห์
 สายที่ 8277 กระจุกมูมแบน-บ้านแพ้ว
 สายที่ 8281 สมุทรสาคร-ชัยมงคล
 สายที่ 8287 กระจุกมูมแบน-สวนหลวง-หมู่บ้านหรรษา (อ้อมน้อย), ช่วงกระจุกมูมแบน-สวนหลวง-ปากทางสายที่ 4 (เพชรเกษม)
 สายที่ 8288 รพ.กระจุกมูมแบน-สุขาภิบาล 1, ช่วง รพ.กระจุกมูมแบน-วัดสิรินธรเทพรัตนาราม
 สายที่ 8295 กระจุกมูมแบน-สมุทรสาคร, ช่วงกระจุกมูมแบน-มหาชัยเมืองใหม่
 สายที่ 8325 สมุทรสาคร-บ้านโคกกรากใน
 สายที่ 8327 สมุทรสาคร-แคราย-โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด, ช่วงสมุทรสาคร-คลองสี่วา
 สายที่ 8328 สมุทรสาคร-การเคหะแห่งชาติธนบุรี, ช่วงสมุทรสาคร-ศาลพันท้ายนรสิงห์, ช่วงสมุทรสาคร-บ้านไร่, ช่วงสมุทรสาคร-ท่าเรือบ้านโคกขาม-สารินชิตี, ช่วงสมุทรสาคร-ท่าเรือบ้านโคกขาม-วัดบ้านไร่ฯ
 สายที่ 8342 กระจุกมูมแบน-เกษตรพัฒนา
 สายที่ 8375 กระจุกมูมแบน-บ้านสวนหลวง-วัดหนองแถม
 สายที่ 8376 บ้านแพ้ว-วัดศรีเพชรพัฒนา
 สายที่ 8387 สมุทรสาคร-บางกระเจ้า
 สายที่ 8388 สมุทรสาคร-วัดยกระบัตร์, ช่วงสมุทรสาคร-วัดคลองซื่อ

2.3 รถโดยสารประจำทางที่มีเส้นทางเดินรถ ระหว่างจังหวัด

- สายที่ ต.127 สถานีขนส่งฯ กรุงเทพฯ (จตุจักร)-สมุทรสาคร, ช่วงอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ - สมุทรสาคร
 สายที่ 396 สมุทรสาคร-บ้านน้ำพุร้อน
 สายที่ 402 นครปฐม-สมุทรสาคร
 สายที่ 471 ราชบุรี-สมุทรสาคร
 สายที่ 481 สมุทรสาคร-สมุทรสงคราม
 สายที่ 786 กาญจนบุรี-ระยอง (ช่วงกาญจนบุรี-สมุทรสาคร)
 สายที่ 369 อ้อมน้อย-วัดไร่ขิง
 สายที่ 384 ซอยไร่ขิง (ประชาราษฎร์-กระจุกมูมแบน)-หมู่บ้านสวนทิพย์ 1
 สายที่ 478 นครปฐม-บ้านแพ้ว
 สายที่ 498 อ้อมน้อย-วัดมหาสวัสดิ์
 สายที่ 725 ปากทางวัดเทียนดัด-หมู่บ้านเอื้ออาทร (โครงการพุทธมณฑลสายที่ 4)
 สายที่ 755 วงกลมหมู่บ้านอ้อมน้อย-สามพราน-คลองใหม่
 สายที่ 756 หมู่บ้านสิวารัตน์ 3-วัดเทียนดัด-อำเภอสามพราน

3) เส้นทางรถไฟ

รถไฟสายวงเวียนใหญ่ - มหาชัย เริ่มต้นที่สถานีวงเวียนใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผ่านเขตอำเภอเมือง ถึงสถานีมหาชัย สมุทรสาคร (ระยะทาง 33.1 กม.) และทางรถไฟสายมหาชัย - แม่กลอง เริ่มต้นที่สถานีบ้านแหลม ต.ท่าฉลอม อ.เมือง จ.สมุทรสาคร ถึงสถานีแม่กลอง อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม (ระยะทาง 33.7 กม.)

4) สนามบิน

ไม่มีสนามบิน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

5) ท่าเรือ

มีการคมนาคมทางน้ำส่วนมากจะใช้เรือยนต์โดยสาร เรือยนต์บรรทุกสินค้า ตลอดจนเรือแจว/เรือพาย เดินทางไปมาระหว่างตำบล หมู่บ้าน อำเภอ และจังหวัด ปัจจุบันยังมีเรือหางยาวรับจ้างขนส่งผู้โดยสารทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นในการคมนาคมทางน้ำ

6) รถตู้โดยสาร

รถตู้จากสมุทรสาคร ไปอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ หมอชิต สายใต้ รังสิต บางนา รามคำแหง พาด้า ราชบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม

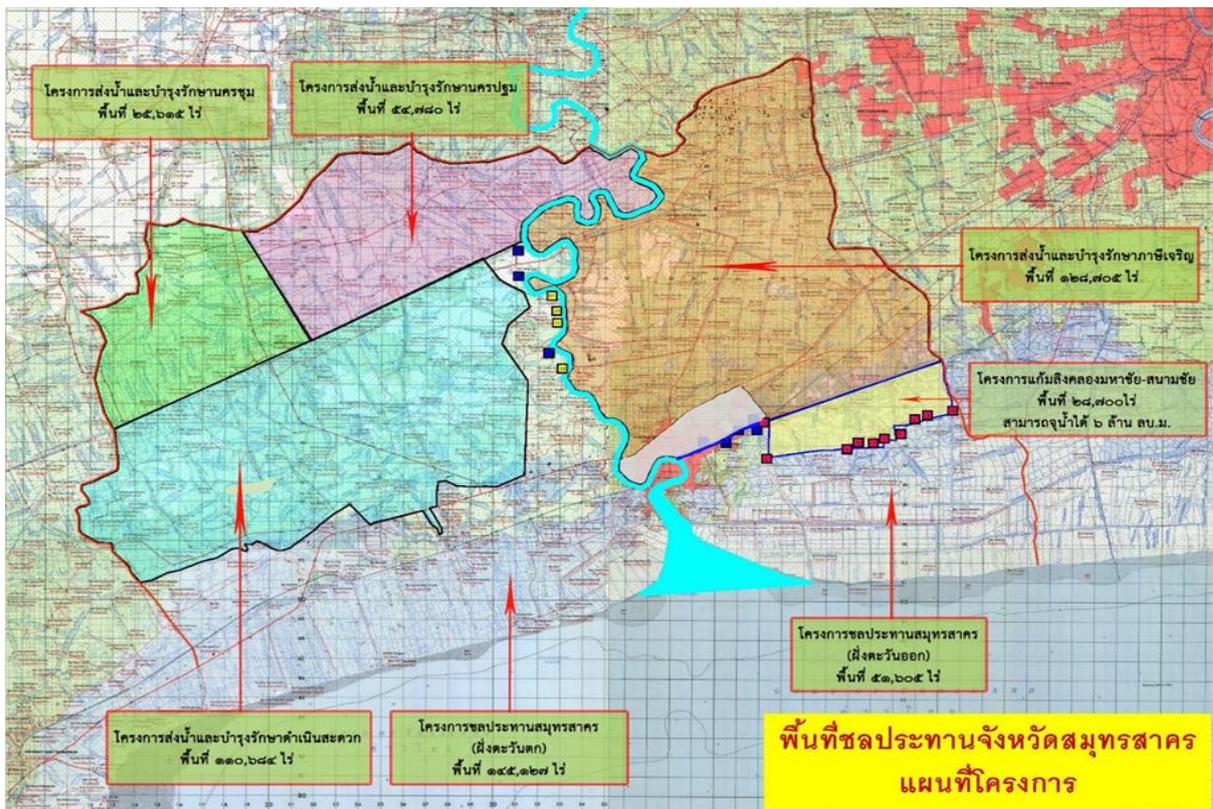
ที่มา: สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรสาคร,สำนักงานแขวงการทางสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.3.2 พื้นที่แหล่งน้ำชลประทานและระบบชลประทานของจังหวัดสมุทรสาคร

พื้นที่แหล่งน้ำและระบบชลประทานที่อยู่ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วยโครงการชลประทาน และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา รวม 5 โครงการ ดังนี้

1. โครงการชลประทานสมุทรสาคร
2. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ
3. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก
4. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม
5. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม

ภาพที่ 12 โครงการชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

รูปแสดง โครงการชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: โครงการชลประทานจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน จำนวน 319,784 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 58.65 ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรทั้ง 3 อำเภอ พื้นที่ชลประทานดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ จำนวน 128,705 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก จำนวน 110,684 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม จำนวน 54,780 ไร่ และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม จำนวน 25,615 ไร่ และยังมีพื้นที่ทางตอนล่างของจังหวัดที่อยู่ติดกับชายทะเล เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน จำนวน 225,432 ไร่ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรสาคร

ตารางที่ 9 แสดงพื้นที่ชลประทานในจังหวัดสมุทรสาคร

ที่	โครงการ	เขตที่รับประโยชน์	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
พื้นที่ในเขตชลประทาน			
1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	อำเภอเมืองฯ และอำเภอกะทู้มแบน	128,705
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก	อำเภอเมืองฯ และอำเภอบ้านแพ้ว	110,684
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม	อำเภอบ้านแพ้ว	54,780
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม	อำเภอบ้านแพ้ว	25,615
	รวม	3 อำเภอ	319,784
พื้นที่นอกเขตชลประทาน			
1	พื้นที่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรสาคร	อำเภอเมืองสมุทรสาคร	225,432
	รวม	3 อำเภอ	545,216

ที่มา: โครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.3.3 การบริหารจัดการน้ำของจังหวัดสมุทรสาคร

เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาครมีแม่น้ำท่าจีนเป็นลำน้ำสายหลักผ่านเมืองสมุทรสาคร จึงแบ่งพื้นที่จังหวัดออกเป็นสองฝั่งแม่น้ำ คือ ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน และพื้นที่ตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน

1) พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน

พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีนเป็นที่ตั้งของตัวจังหวัด ศาลากลาง ศูนย์ราชการต่างๆ โรงเรียน ย่านธุรกิจการค้าด้านอาหารทะเล ทั้งที่เป็นของทะเลสดและร้านอาหาร เขตเทศบาลนครสมุทรสาคร ชุมชนที่พักอาศัย นอกจากนี้ยังเป็นท่าเทียบเรือประมง แหล่งอุตสาหกรรมด้านการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปต่างๆ กระจายอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง พื้นที่ฝั่งตะวันออกรับน้ำจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ ผ่านทางคลองภาษีเจริญ คลองสี่วาพาสวัสดิ์ คลองคอกกระบือ คลองบางน้ำจืด และคลองที่เชื่อมต่อไปตามแนวเหนือ-ใต้ จากกรุงเทพมหานครผ่านทางคลองมหาชัย-สนามชัย มีโครงการที่สำคัญได้แก่ โครงการแก้มลิง คลองมหาชัย-สนามชัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่ช่วยระบายน้ำเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยโครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ 11 ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารชลประทานต่างๆ ในส่วนของกรมชลประทานที่รับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครประกอบด้วย คันกั้นน้ำเค็มที่เชื่อมต่อกันระหว่างประตูระบายน้ำ, ประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัย-สนามชัย, ประตูระบายน้ำ คลองพระราม (คลองหลวง), ประตูระบายน้ำคลองเจ๊ก, ประตูระบายน้ำคลองสหกรณ์สาย 3, ประตูระบายน้ำคลองโคกขามเก่า, ประตูระบายน้ำคลองโคกขาม, ประตูระบายน้ำคลองสหกรณ์สาย 4, ประตูระบายน้ำคลองสหกรณ์สาย 5, ประตูระบายน้ำคลองลัดตะเคียน, ประตูระบายน้ำคลองแสมดำ

ส่วนประตูละบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร ได้แก่ ประตูละบายน้ำคลองจาก, ประตูละบายน้ำคลองหวายลิง, ประตูละบายน้ำคลองหวายลิงใหญ่, ประตูละบายน้ำคลองข้างวัดเจษฎาราม, ประตูละบายน้ำคลองตาขุน, ประตูละบายน้ำคลองยม, ประตูละบายน้ำคลองลัดป้อม ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างประตูละบายน้ำแล้วเสร็จทั้งระบบสามารถช่วยในด้านการระบายน้ำโดย Gravity ได้ประมาณวันละ 3 ล้าน ลบ.ม. และใช้เครื่องสูบน้ำระบายน้ำได้ วันละ 1.5 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งใช้ช่วยการระบายน้ำในระบบแก้มลิง เพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัย ปกป้องพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมสินสาคร หมู่บ้านจัดสรรต่างๆ ในส่วนของเขตเทศบาลนครมหาชัย ได้ดำเนินการก่อสร้างกำแพงป้องกันน้ำท่วมริมคลองมหาชัย ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จตั้งแต่บริเวณท้ายประตูละบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัย-คลองสนามชัย ถึงสะพานข้ามคลองมหาชัย และอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง บริเวณปากคลองมหาชัยบริเวณสะพานปลา นอกจากนี้ในพื้นที่ฝั่งตะวันออก ยังได้ดำเนินการปรับปรุงอาคารชลประทานบริเวณปากคลองที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำท่าจีน เพื่อป้องกันบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่ภาคการเกษตร และที่อยู่อาศัย

2) พื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน

พื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน เขตชุมชนท่าฉลอม (เป็นสุขาภิบาลแห่งแรกของประเทศไทย) ส่วนใหญ่เป็นที่ตั้งของบ้านเรือนย่านธุรกิจการค้าอาหารทะเล มีท่าเทียบเรือประมงในการนำอาหารทะเลมาขึ้นฝั่งและเหนือถนนพระราม 2 เป็นนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร พื้นที่อำเภอเมืองบางส่วนเป็นพื้นที่การเกษตรกรรม ในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้วส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีคลองที่สำคัญ คือ คลองดำเนินสะดวกและคลองสุนัขหอนซึ่งเป็นคลองเชื่อมต่อในแนวตะวันออก-ตะวันตกระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลองคลองดำเนินสะดวกเป็นคลองที่รับน้ำจากแม่น้ำแม่กลองมาใช้ในภาคการเกษตร ส่วนคลองสุนัขหอนเป็นคลองที่รับการระบายน้ำจากคลองระบายน้ำสายต่างๆ ในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก เช่น ประตูละบายดี 2, ดี 3, ดี 4, ดี 7 และประตูละบายคลองท่าแร่ พื้นที่ใต้แนวถนนพระราม 2 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทะเลและนาเกลือ มีคลองเชื่อมต่อระหว่างคลองสุนัขหอนกับทะเล เช่น คลองบางสีศต, คลองบางยี่พระ, คลองบางซุด, คลองนิคม 1 โดยใช้ประโยชน์ในการนำน้ำทะเลมาทำนาเกลือ

พื้นที่ข้างต้นเป็นพื้นที่ได้รับอิทธิพลจากการขึ้น-ลง ของน้ำทะเล ประสบปัญหาเรื่องน้ำท่วมในช่วงน้ำทะเลหนุนมาโดยตลอด เนื่องจากเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำและเป็นพื้นที่รับน้ำจากการระบายน้ำโดยตรงปัจจุบันโครงการชลประทานสมุทรสาครได้ดำเนินการขุดลอกคลองสุนัขหอนบางส่วน เพื่อช่วยในการระบายน้ำจากพื้นที่ตอนบน ทั้งนี้พื้นที่โครงการส่งน้ำดำเนินสะดวกจะเกิดปัญหาอุทกภัยในเขตอำเภอบ้านแพ้ว ในกรณีที่มีปริมาณน้ำฝนในพื้นที่มากกว่า 80 มิลลิเมตร เนื่องจากลักษณะทางภูมิประเทศเป็นที่ลุ่มต่ำ ประกอบกับการหนุนของน้ำทะเลทำให้การระบายน้ำเป็นไปตามจังหวะการขึ้น - ลงของน้ำทะเล โครงการชลประทานสมุทรสาครยังได้ ดำเนินการก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมเป็นประตูละบายน้ำริมแม่น้ำท่าจีนและท่อระบายน้ำริมแม่น้ำท่าจีน และก่อสร้างทำนบชั่วคราวป้องกันน้ำท่วมตามคลองสาขาที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำท่าจีนเพื่อป้องกันน้ำท่วมจากการหนุนของน้ำทะเล

1.3.4 ระบบระบายน้ำของจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาครมีโครงการแก้มลิง “คลองมหาชัย-คลองสนามชัย” ในการจัดการการระบายน้ำ ซึ่งเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการระบายน้ำผ่านทางแม่น้ำเจ้าพระยาในช่วงฤดูน้ำหลากลงสู่ทะเล เนื่องจากปัญหาน้ำทะเลหนุนทำให้ปริมาณน้ำหลากไหลออกทะเลไม่ทัน โดยส่วนหนึ่งให้ระบายน้ำผ่านไปทางพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างผ่านคลองต่างๆ ลงไปทางคลองมหาชัย-คลองสนามชัย และแม่น้ำท่าจีน แล้วออกสู่ทะเลทางด้านจังหวัดสมุทรสาคร โดยการก่อสร้างประตูละบายน้ำ (ปตร.) ปิดกั้นคลองมหาชัย-คลองสนามชัย และคลองสายต่างๆ พร้อมสถานีสูบน้ำตามความจำเป็น ซึ่งความจุของคลอง หนอง บึง ในพื้นที่จะทำหน้าที่เป็น “แก้มลิง” รวบรวมรับและดึงน้ำท่วมซังจากพื้นที่ตอนบนมาเก็บไว้

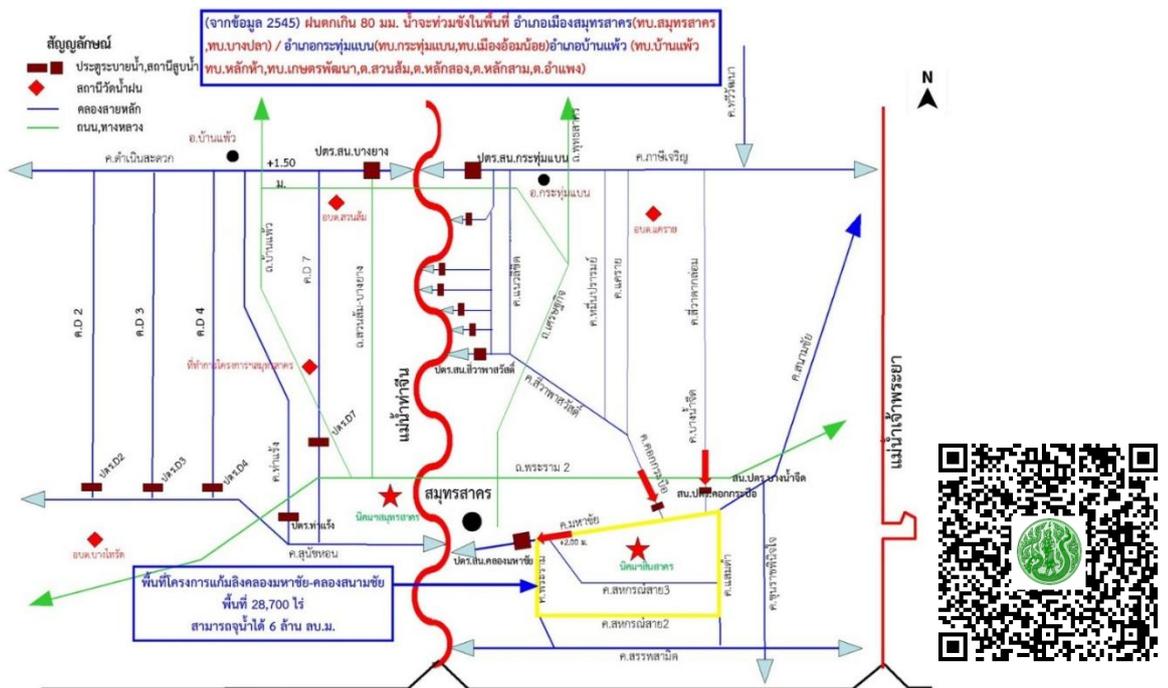
และระบายออกสู่ทะเลทางปากคลองมหาชัย คลองพระราม คลองขุนราชพินิจใจ และคลองต่างๆ โดยอาศัยแรงโน้มถ่วง ของโลก/สูบน้ำ ตามจังหวะการขึ้น-ลง ของน้ำทะเล เช่นเดียวกับโครงการทางฝั่งตะวันออกแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งดำเนินการได้ผลมาแล้วเมื่อคราวเกิดน้ำท่วมใหญ่ปี พ.ศ. 2538

โครงการชลประทานสมุทรสาคร ได้ดำเนินการบริหารจัดการน้ำโครงการแก้มลิงคลองมหาชัย - สนามชัย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้

1) **ช่วงน้ำหลาก** จะมีการปิดประตูระบายน้ำทั้ง 10 แห่ง ในระบบแก้มลิงของกรมชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรสาครทั้งหมด โดยมีการบริหารจัดการน้ำที่ประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัยเป็นหลัก เมื่อระดับน้ำด้านนอกหรือน้ำทะเลมีระดับต่ำกว่าประตูระบายน้ำ ให้มีการระบายน้ำโดยระบบแรงโน้มถ่วงของโลก (Gravity Flow) ตามธรรมชาติ เมื่อระดับน้ำทะเลสูงกว่าระดับน้ำในลำคลองให้ทำการปิดประตูระบายน้ำโดยยึดหลักน้ำไหลลงทางเดียว (One Way Flow) และใช้เครื่องสูบน้ำพลังงานไฟฟ้าขนาดกำลังสูบเครื่องละ 3 ลบ.ม./วินาที จำนวน 12 เครื่อง รวมทั้งสิ้น 36 ลบ.ม./วินาที สูบน้ำออกจากคลองมหาชัย ที่ทำหน้าที่ "แก้มลิง" เป็นการพร่องน้ำภายในระบบแก้มลิง เพื่อจะได้ทำให้น้ำตอนบนค่อยๆ ไหลมาเองตลอดเวลา ส่งผลให้ปริมาณน้ำท่วมพื้นที่ลดน้อยลง

2) **ช่วงน้ำปกติ** จะมีการเปิดประตูระบายน้ำจำนวน 9 แห่ง ทางด้านใต้ของระบบแก้มลิง เพื่อรับน้ำคุณภาพดีจากทะเลเข้ามาหมุนเวียนในระบบแก้มลิง ส่วนประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัยจะมีหน้าที่บริหารจัดการน้ำเป็นหลัก โดยเมื่อน้ำทะเลหนุนสูงจะทำการปิดประตูระบายน้ำคลองมหาชัยทั้งหมดและให้น้ำคุณภาพดีจากทะเลไหลเข้าในระบบแก้มลิง เมื่อน้ำทะเลไหลลงจะเปิดประตูระบายน้ำที่คลองมหาชัยเพื่อระบายน้ำในระบบแก้มลิงลงสู่ทะเลทางด้านคลองมหาชัย และแม่น้ำท่าจีน เป็นการหมุนเวียนน้ำในระบบแก้มลิงให้มีคุณภาพดีขึ้น เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรที่ทำเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน

ภาพที่ 13 แผนผังน้ำจังหวัดสมุทรสาคร

cms ประสิทธิภาพการระบายน้ำในสภาพปัจจุบัน **ผังการบริหารจัดการน้ำฤดูน้ำหลากจังหวัดสมุทรสาคร**

ที่มา: โครงการชลประทานจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.3.5 ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดสมุทรสาคร

ด้านตรวจพืช

ไม่มี ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

ไม่มี สถานกักพืชเบื้องต้น

ด้านตรวจประมง

มี ศูนย์บริหารจัดการด้านตรวจประมงเขต ๕ (สมุทรสาคร) มีหน้าที่

๑. ควบคุม กำกับ ดูแล วางแผน ติดตามผล และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของด้านตรวจประมงในสังกัด

๒. ปฏิบัติงานในฐานะศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

๓. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และป้องกันปราบปราม ควบคุมตรวจสอบเรือประมงสินค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต กำหนดปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับความเสี่ยงในพื้นที่ และบริหารจัดการความเสี่ยงในพื้นที่รับผิดชอบ

๕. ทำหน้าที่เป็นจุดให้บริการวิชาการ ตลอดจนสนับสนุนข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิต และให้คำปรึกษาแนะนำการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมประมง

๖. ให้บริการออกใบอนุญาต หนังสืออนุญาต ใบรับรองหรือหนังสือรับรองเกี่ยวกับการควบคุมเรือประมงสินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิตที่ใช้ทางการประมงตามกฎหมายว่าด้วยการประมงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗. ตรวจสอบท่าเทียบเรือ และเรือประมง ให้เป็นไปตามมาตรฐานสุขอนามัยของท่าเทียบเรือประมงและเรือประมงในการจับ การดูแลรักษาสัตว์น้ำ การขนส่งหรือการขนถ่ายสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๘. ควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินการของเรือประมง และแพปลาที่จดทะเบียนกับกรมประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย

๙. ปฏิบัติการร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ด้านตรวจปศุสัตว์

ไม่มี ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

ไม่มี สถานกักกันสัตว์/ด่านกักกันสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

บทที่ 2

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568 และแนวโน้มปี 2569

ตารางที่ 10 เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2568

รายการ	ภาคเกษตร			สาขาพืช			สาขาปศุสัตว์			สาขาประมง		
	2567	2568	% Δ	2567	2568	% Δ	2567	2568	% Δ	2567	2568	% Δ
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	71.2	74.8	5.1	66.1	70.8	7.1	121.3	120.3	-0.8	35.7	37.4	4.8
ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้	120.4	112.4	-6.6	163.4	137.1	-16.1	122.9	121.5	-1.1	44.8	60.4	34.8
ดัชนีรายได้เกษตรกร	85.7	84.1	-1.9	108.0	97.1	-10.1	149.1	146.2	-1.9	16.0	22.6	41.3

ดัชนีผลผลิตสินค้าภาคเกษตรปี 2568 ดัชนีผลผลิตสินค้าภาคเกษตรอยู่ที่ระดับ 74.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 เนื่องจากผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของสาขาพืช ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม เพิ่มขึ้น และสาขาประมง ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ขณะที่ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ลดลงร้อยละ 6.6 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรลดลงร้อยละ 1.9 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี 2568 มีสัดส่วนดังนี้ สาขาประมงมีสัดส่วนร้อยละ 68.83 รองลงมา สาขาพืชร้อยละ 30.85 สาขาปศุสัตว์ร้อยละ 0.28 สาขาบริการทางการเกษตรร้อยละ 0.03 และสาขาป่าไม้ ร้อยละ 0.01 ตามลำดับ

สาขาปศุสัตว์

-1.2 %

เนื่องจากต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับสูง ประกอบกับราคาไม่จูงใจ ให้เลี้ยงเพิ่ม ส่งผลให้ปริมาณการผลิตลดลง

สาขาป่าไม้

+1.5 %

เนื่องจากกิจกรรมปลูกป่าทั้งป่าธรรมชาติ และป่าเศรษฐกิจ เช่น ป่าโกงกาง เพิ่มขึ้น ส่งผลให้สาขาป่าไม้ขยายตัวเพิ่มขึ้น

สาขาบริการทางการเกษตร

+1.2 %

จากการจ้างบริการเตรียมดินและบริการเก็บเกี่ยว ในพื้นที่ปลูกข้าว รวมทั้งการจ้างตักเลนในร่องสวนมะพร้าว น้ำหอม และการจัดการในบ่อกุ้งเพิ่มขึ้น

สาขาพืช

+6.2 %

เนื่องจากสภาพอากาศปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อการเพาะปลูก รวมทั้งราคาอยู่ในเกณฑ์ดี จูงใจให้เกษตรกรปลูกเพิ่ม ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

สาขาประมง

+4.2 %

เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตปรับตัวลดลง ส่งผลให้ปริมาณการผลิตออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น

2.1 สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี 2568

กล้วยไม้
-6.5%

ผลผลิตกล้วยไม้ ปี 2568 เท่ากับ 5,845 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 6,254 ตัน หรือลดลง ร้อยละ 6.5 เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอกและการเจริญเติบโต ประกอบกับพื้นที่การผลิตลดลง และพบศัตรูพืชรบกวน ส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ข้าว
+12.2%

ผลผลิตข้าวรวม ปี 2568 เท่ากับ เท่ากับ 4,780 ตัน โดยเป็นข้าวนาปี 2,727 ตัน และข้าวนาปรัง 2,053 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิตรวม 4,261 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2 เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอในช่วงการเจริญเติบโต ไม่มีภัยธรรมชาติและแมลงรบกวนส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

มะพร้าว น้ำหอม
+23.1%

ผลผลิตมะพร้าวน้ำหอม ปี 2568 เท่ากับ 134,226,630 ผล เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 109,044,414 ผล หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 23.1 เนื่องจากตลาดในประเทศและต่างประเทศ มีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

มะนาว
-6.1%

ผลผลิตมะนาว ปี 2567 เท่ากับ 20,178 ตัน เท่ากับ 4,117 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 21,327 ตัน หรือลดลงร้อยละ 5.4 เนื่องจากพื้นที่การผลิตลดลง และสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโต ส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ไข่ไก่
-17.5%

ผลผลิตไข่ไก่ ปี 2568 เท่ากับ 2,477,912 ฟอง ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 3,002,344 ฟอง หรือลดลงร้อยละ 17.5 เนื่องจากต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรเลี้ยงไก่ไข่ น้อยลง ประกอบกับสภาพอากาศที่แปรปรวน ส่งผลต่อสุขภาพและอารมณ์ของไก่ ทำให้ไก่ บางส่วนหยุดออกไข่ชั่วคราวซึ่งมีผลทำให้ผลิตไข่ ไก่ลดลง

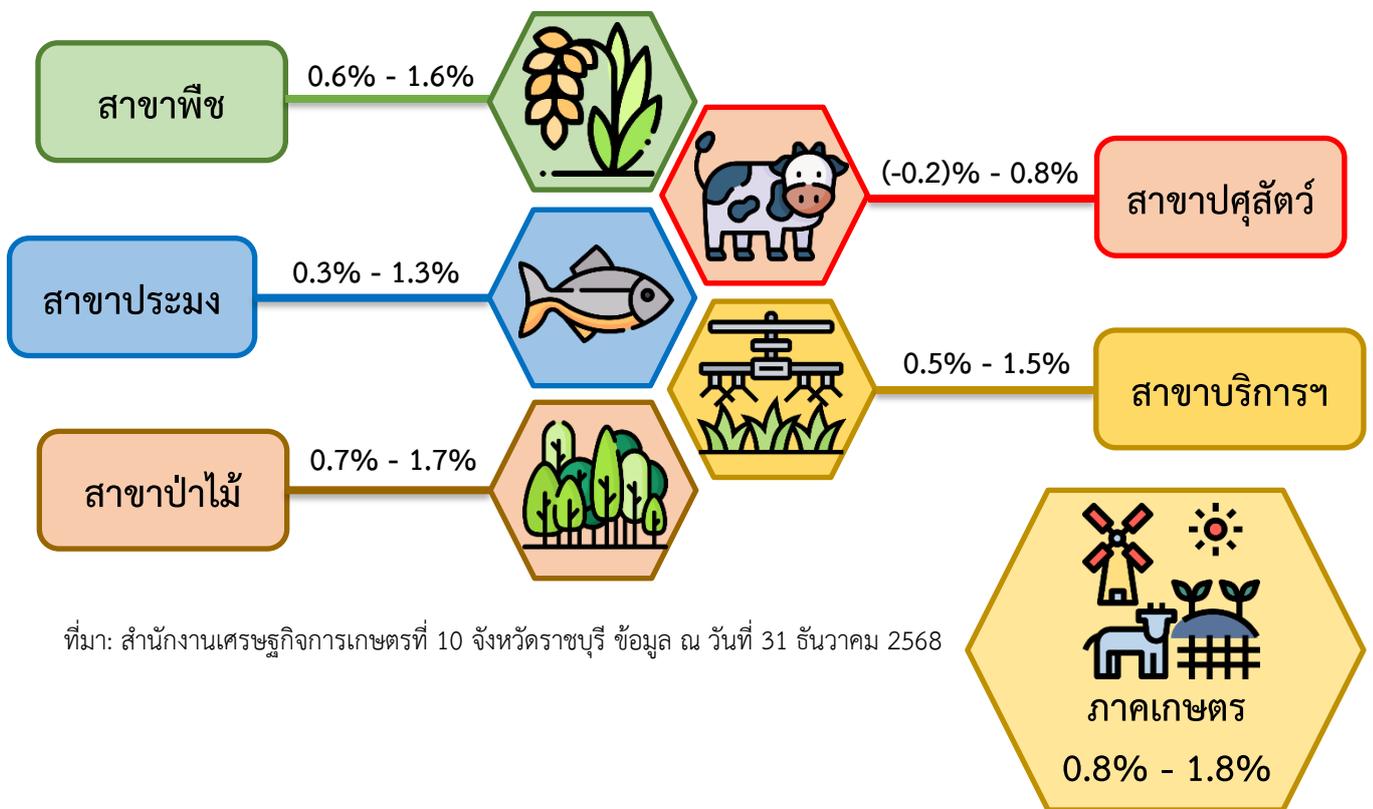
กุ้งขาว
+4.5%

ผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม ปี 2568 เท่ากับ 3,230 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 3,092 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี ประกอบกับราคาเพิ่มขึ้นจูงใจให้เกษตรกรขยาย การเลี้ยงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้กุ้งขาวแวนนาไม ออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น

2.2 แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569

ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต สนับสนุนการรวมกลุ่มทำการผลิต และการแปรรูป รวมทั้งพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ตลอดจนบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามเฝ้าระวัง เช่น ความแปรปรวนของสภาพอากาศ การระบาดของโรคและแมลง อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งต้นทุนการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อกำลังซื้อของเกษตรกร

2.3 รายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2568 และแนวโน้มปี 2569 จังหวัดสมุทรสาคร

ROAE Outlook

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

	หน้า
1. ภาพรวมเศรษฐกิจ จังหวัดสมุทรสาคร	2
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร	3
2.1 สถานการณ์น้ำ	
2.2 สถานการณ์ภัยธรรมชาติ และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด	
2.3 ราคาน้ำมัน	
3. เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร	4
4. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2568	6
สาขาพืช	
สาขาปศุสัตว์	
สาขาประมง	
สาขาบริการทางการเกษตร	
สาขาป่าไม้	
5. แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569	10
สาขาพืช	
สาขาปศุสัตว์	
สาขาประมง	
สาขาบริการทางการเกษตร	
สาขาป่าไม้	
ตารางที่ 1 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร	10
ตารางที่ 2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)	11
ตารางที่ 3 ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้	11

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชขยายตัวร้อยละ 6.2 สาขาประมงขยายร้อยละ 4.2 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวร้อยละ 1.2 สาขาป่าไม้ขยายตัวร้อยละ 1.5 ส่วนสาขาปศุสัตว์หดตัวร้อยละ 0.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากมีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก รวมถึงสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกและเพิ่มการผลิต ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร อยู่ที่ระดับ 74.8 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาซึ่งอยู่ที่ระดับ 71.2 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 ในขณะที่ดัชนีราคา อยู่ที่ระดับ 112.4 ที่เกษตรกรขายได้ลดลงร้อยละ 6.6 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรลดลงร้อยละ 1.9

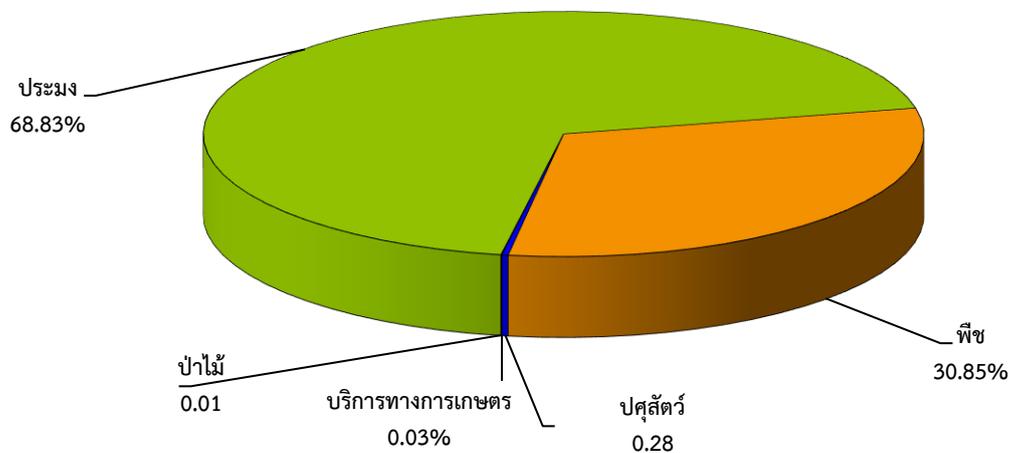
แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.8 – 1.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.6 – 1.6 สาขาปศุสัตว์อยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) – 0.8 สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 – 1.3 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 และสาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7 – 1.7 โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต สนับสนุนการรวมกลุ่มทำการผลิต และการแปรรูป รวมทั้งพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ตลอดจนบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามเฝ้าระวัง เช่น ความแปรปรวนของสภาพอากาศ การระบาดของโรคและแมลง อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งต้นทุนการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อกำลังซื้อของเกษตรกร

1. ภาพรวมเศรษฐกิจ จังหวัดสมุทรสาคร

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปีของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2566 มีมูลค่า 410,768 ล้านบาท ประกอบด้วยภาคเกษตรมูลค่า 9,961 ล้านบาท และนอกภาคเกษตรมูลค่า 400,807 ล้านบาท โดยภาคเกษตรมีสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เป็นสาขาการผลิตหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.4 ส่วนนอกภาคเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 97.6 โดยมีสาขาอุตสาหกรรมการผลิตคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.6 รองลงมาภาคบริการ มีสัดส่วนร้อยละ 29.0 (ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

โครงสร้างการผลิตภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568 ประกอบด้วย 5 สาขาดังนี้ สาขาประมง มีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 68.83 รองลงมาสาขาพืชร้อยละ 30.85 สาขาปศุสัตว์ร้อยละ 0.28 สาขาบริการทางการเกษตรร้อยละ 0.03 และสาขาป่าไม้ร้อยละ 0.01 ตามลำดับ

สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ปี 2568 จังหวัดสมุทรสาคร

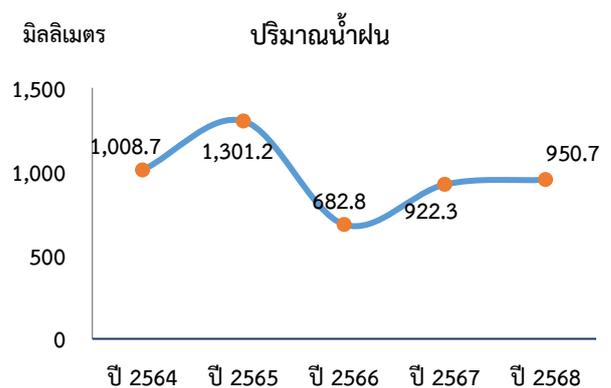

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร

2.1 สถานการณ์น้ำ

ปี 2568 ปริมาณน้ำฝนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครเฉลี่ย 950.7 มิลลิเมตร เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาซึ่งมีปริมาณน้ำฝน 922.3 มิลลิเมตร หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 ในขณะที่จำนวนวันฝนตกมีจำนวน 115 วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาซึ่งอยู่ที่ 113 วัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 ส่งผลให้ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นเพียงพอต่อการเพาะปลูกพืช

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา

2.2 สถานการณ์ภัยธรรมชาติ และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด

สถานการณ์ระบาดของศัตรูพืชของพืชเศรษฐกิจหลัก สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูลตามระบบรายงาน ณ พฤศจิกายน 2568 ดังนี้

1. พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง (พื้นที่คาดการณ์ว่าจะเสี่ยงน้ำเค็มรุกพื้นที่เกษตร) มีพื้นที่ปลูกพืช จำนวน 3 อำเภอ 13 ตำบล 39 หมู่บ้าน เกษตรกร 451 ครัวเรือน รวมพื้นที่ 2,378 ไร่ พื้นที่เพาะเลี้ยงประมง จำนวน 2 อำเภอ 5 ตำบล เกษตรกร 13 ราย รวมพื้นที่ 82 ไร่

2. พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย (พื้นที่การเกษตรที่คาดการณ์ว่าจะได้รับผลกระทบในช่วงฤดูฝน) พื้นที่ปลูกพืช จำนวน 3 อำเภอ 26 ตำบล 80 หมู่บ้าน รวมพื้นที่ 12,195.64 ไร่ พื้นที่เพาะเลี้ยงประมง จำนวน 2 อำเภอ 7 ตำบล 25 หมู่บ้าน รวมพื้นที่ 620 ไร่

3. การเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญในมะพร้าว

- พบการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว เกษตรกรได้รับผลกระทบ 100 ราย/ครัวเรือน พื้นที่ 264 ไร่ การดำเนินการแก้ไข มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คำแนะนำข้อปฏิบัติตามหลักวิชาการ และสนับสนุนเชื้อราบีเวอร์เรีย

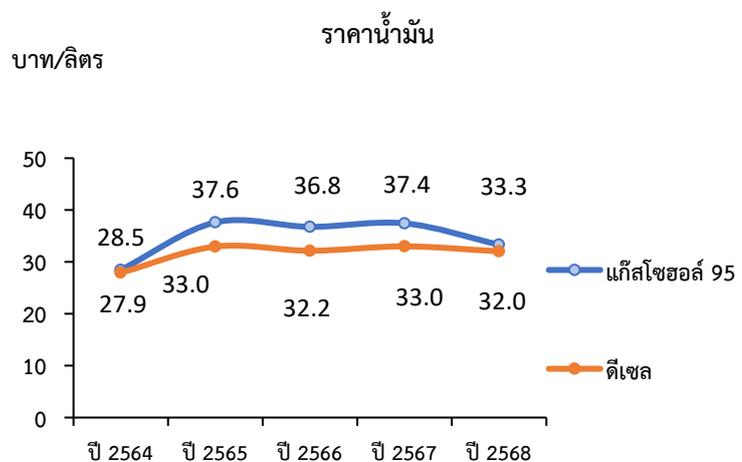
- พบการระบาดของด้วงแรดมะพร้าว เกษตรกรได้รับผลกระทบ 206 ราย/ครัวเรือน พื้นที่ 548 ไร่ การดำเนินการแก้ไขให้คำแนะนำข้อปฏิบัติตามหลักวิชาการ โดยใช้เชื้อรา เมตาไรเซียมในการป้องกันกำจัด

- พบการระบาดของไรศัตรูมะพร้าว เกษตรกรได้รับผลกระทบ 136 ราย/ครัวเรือน พื้นที่ 297.25 ไร่ การดำเนินการแก้ไข ให้คำแนะนำข้อปฏิบัติตามหลักวิชาการ

- พบการระบาดของด้วงงวงมะพร้าว เกษตรกรได้รับผลกระทบ 5 ราย/ครัวเรือน พื้นที่ 23 ไร่ การดำเนินการแก้ไขมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำข้อปฏิบัติตามหลักวิชาการ

2.3 ราคาน้ำมัน

ปี 2568 น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 ของจังหวัดสมุทรสาคร มีราคาเฉลี่ยลิตรละ 33.3 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยลิตรละ 37.4 บาทหรือลดลงร้อยละ 11.0 ขณะที่น้ำมันดีเซลเฉลี่ยลิตรละ 32.0 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยลิตรละ 33.0 บาท หรือลดลงร้อยละ 3.0 เนื่องจากราคาน้ำมันปรับตัวลดลง โดยสำนักงานพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) คาดการณ์ว่าอุปทานน้ำมันโลกอาจล้นตลาดหลังกลุ่ม OPEC+ เดินหน้าเพิ่มกำลังการผลิตต่อเนื่อง และแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ทำให้อุปสงค์การใช้พลังงานทั่วโลก ลดลง ส่งผลให้ราคาน้ำมันปรับตัวลดลง

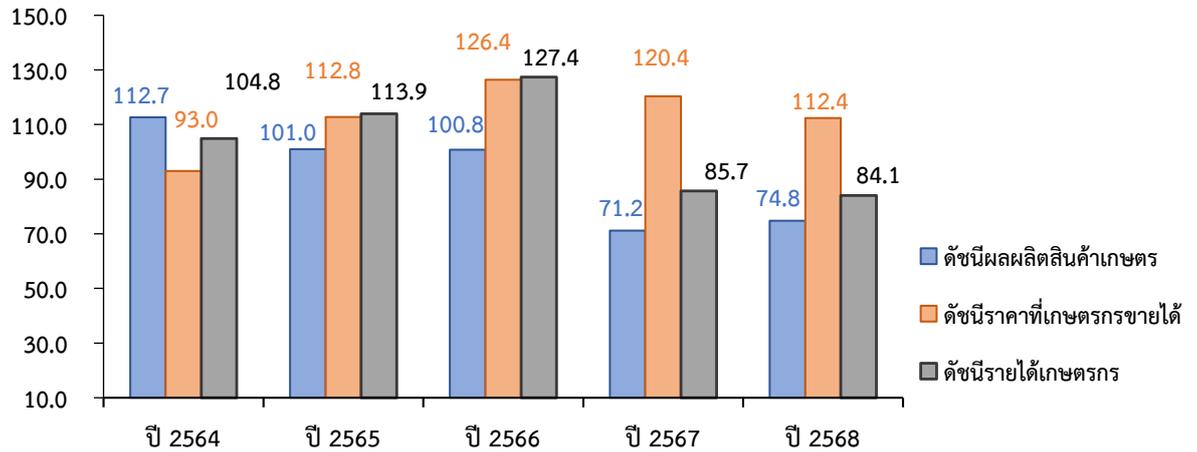

ที่มา : บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

3. เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร

3.1 ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ในปี 2568 อยู่ที่ระดับ 74.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 71.2 ส่วนดัชนีราคาที่ได้เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ 112.4 ลดลงร้อยละ 6.6 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 120.4 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ 84.1 ลดลงร้อยละ 1.9 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 85.7

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่ได้เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร

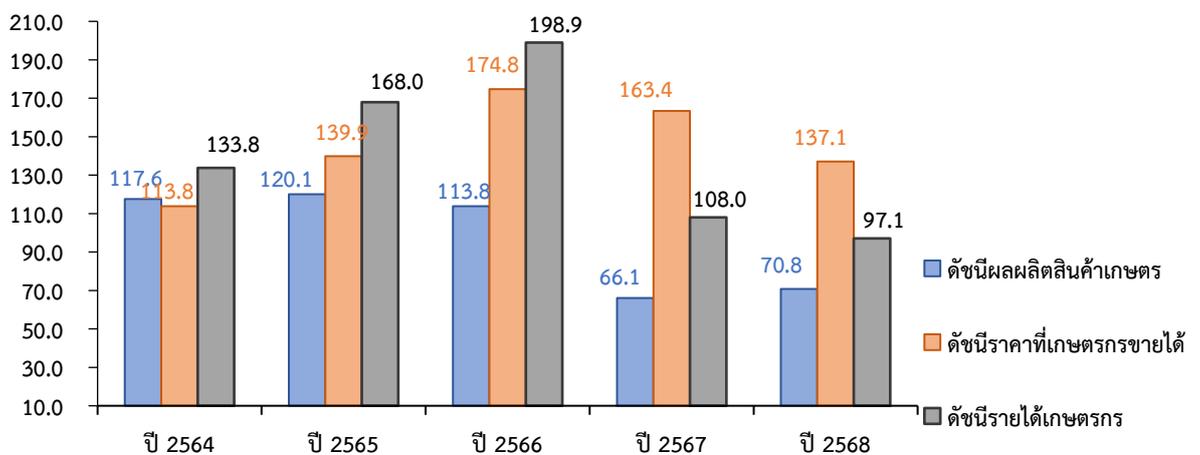

หมายเหตุ: ปีฐาน 2548 = 100

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10

3.2 ดัชนีผลผลิตสาขาพืช ในปี 2568 อยู่ที่ระดับ 70.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 66.1 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าพืชที่ได้เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ 137.1 ลดลงร้อยละ 16.1 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 163.4 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาพืชอยู่ที่ระดับ 97.1 ลดลงร้อยละ 10.1 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 108.0

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่ได้เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาพืช

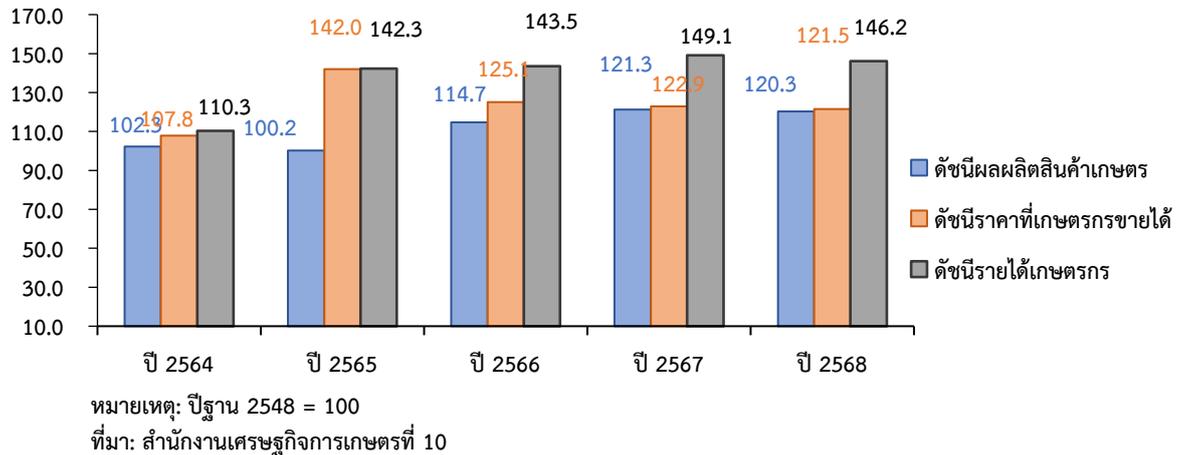

หมายเหตุ: ปีฐาน 2548 = 100

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10

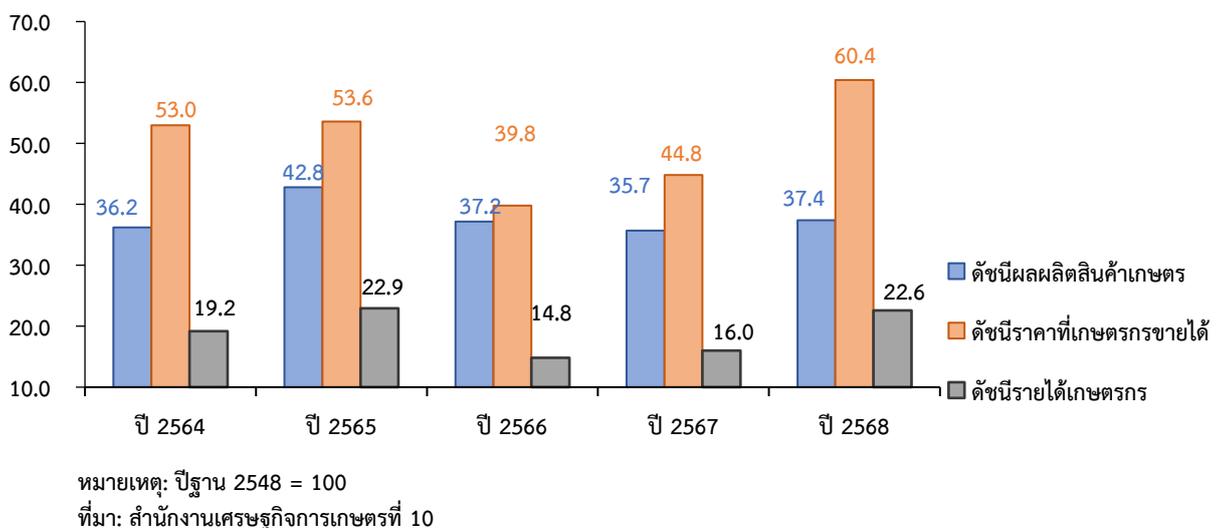
3.3 ดัชนีผลผลิตสาขาปศุสัตว์ ในปี 2568 อยู่ที่ระดับ 120.3 ลดลงร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 121.3 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 121.5 ลดลงร้อยละ 1.1 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 122.9 ส่วนดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาปศุสัตว์อยู่ที่ระดับ 146.2 ลดลงร้อยละ 1.9 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 149.1

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาปศุสัตว์

3.4 ดัชนีผลผลิตสาขาประมง ในปี 2567 อยู่ที่ระดับ 37.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 35.7 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าประมงที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 60.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.8 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 44.8 ส่วนดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาประมงอยู่ที่ระดับ 22.6 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.3 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 16.0

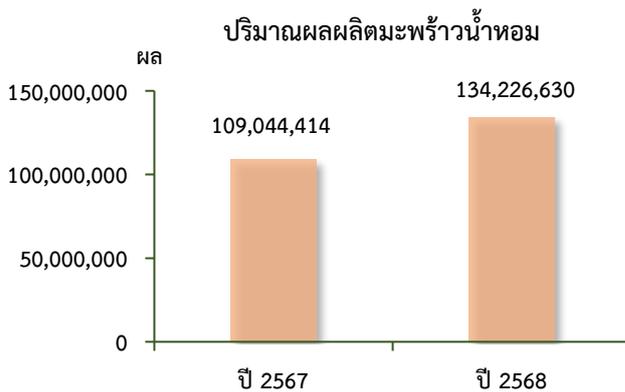
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาประมง

4. ภาพเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2568

ภาพเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ในปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาเนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืช และทำประมง ส่งผลให้สาขาพืชขยายตัวได้ดี และส่งผลบวกต่อเนื่องไปยังสาขาบริการทางการเกษตร รวมทั้งสาขาประมง และสาขาป่าไม้ โดยมีรายละเอียดแต่ละสาขา ดังนี้

4.1 สาขาพืช ในปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 6.2 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยผลผลิตพืชที่สำคัญเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวและมะพร้าวน้ำหอม เนื่องจากปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อการเพาะปลูก รวมทั้งราคาอยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

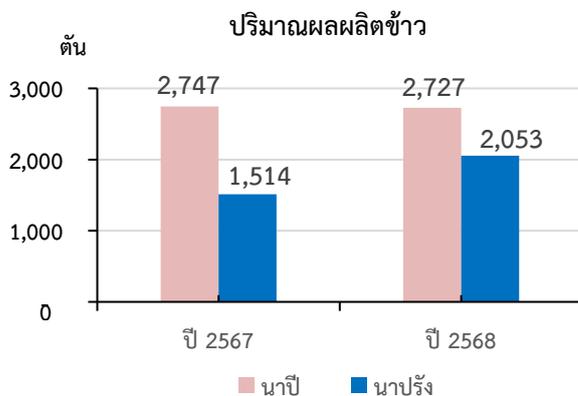
❖ มะพร้าวน้ำหอม

ภาวะการผลิต

ผลผลิตมะพร้าวน้ำหอม ปี 2568 เท่ากับ 134,226,630 ผล เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 109,044,414 ผล หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1 เนื่องจากตลาดในประเทศและต่างประเทศ มีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ระดับราคา

ปี 2568 ราคามะพร้าวน้ำหอมผลสดคละ ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยผลละ 9.65 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยผลละ 19.59 บาท หรือลดลงร้อยละ 50.7 เนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ความต้องการของตลาดมีอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ราคาปรับตัวลดลง

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

❖ ข้าว

ภาวะการผลิต

ผลผลิตข้าวรวม ปี 2568 เท่ากับ 4,780 ตัน โดยเป็นข้าวนาปี 2,727 ตัน และข้าวนาปรัง 2,053 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิตรวม 4,261 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2 เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอ ในช่วงการเจริญเติบโต ไม่มีภัยธรรมชาติ และแมลงรบกวน ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ระดับราคา

ปี 2568 ราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ ณ ความชื้น 15% โดยข้าวนาปี เฉลี่ยตันละ 7,058.33 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยตันละ 10,512.67 บาท หรือลดลงร้อยละ 32.9 ส่วนข้าวนาปรังราคาเฉลี่ยตันละ 7,735.50 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยตันละ 11,716.50 บาท หรือลดลงร้อยละ 34.0 เนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ทำให้ปริมาณข้าวในตลาดโลกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดโลกปรับตัวลดลง ประกอบกับประเทศคู่ค้าหันไปสั่งซื้อข้าวจากประเทศคู่แข่งที่มีราคาถูกกว่า ทำให้ราคาส่งออกข้าวของไทยปรับตัวลดลง ส่งผลให้ข้าวในประเทศลดลงด้วย

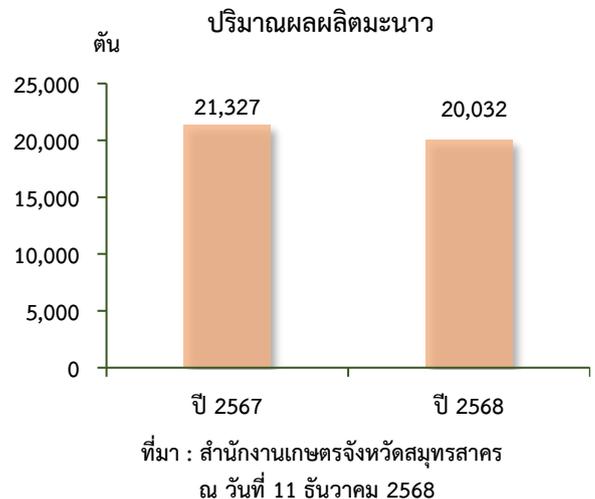
❖ มะนาว

ภาวะการผลิต

ผลผลิตมะนาว ปี 2568 เท่ากับ 20,032 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 21,327 ตัน หรือลดลงร้อยละ 6.1 เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโต ประกอบกับมีโรคและแมลงรบกวน ส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ระดับราคา

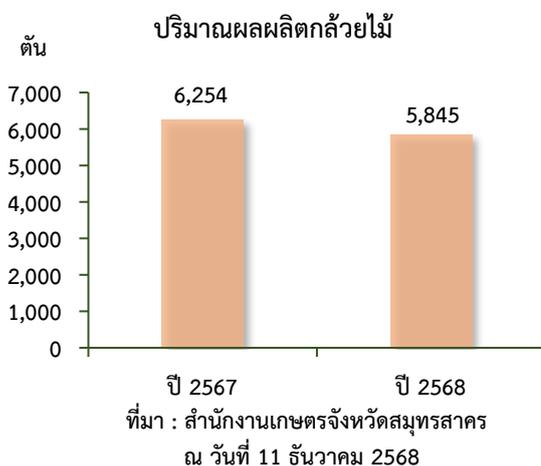
ปี 2568 ราคามะนาวที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 27.98 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 44.63 บาท หรือลดลงร้อยละ 37.3 เนื่องจากความต้องการบริโภคลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุด เกษตรกรไม่สามารถระบายสินค้าได้ทัน ประกอบกับตลาดรับซื้อผลผลิตในราคาที่ลดลง ส่งผลให้ภาพรวมทั้งปีราคามะนาวลดลง

❖ กล้วยไม้

ภาวะการผลิต

ผลผลิตกล้วยไม้ ปี 2568 เท่ากับ 5,845 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 6,254 ตัน หรือลดลงร้อยละ 6.5 เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอกและการเจริญเติบโต ประกอบกับพื้นที่การผลิตลดลงและพบศัตรูพืชรบกวน ส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ระดับราคา

ปี 2568 ราคากล้วยไม้ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 63.16 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 66.99 บาท หรือลดลงร้อยละ 5.7 เนื่องจากกล้วยไม้ไม่สมบูรณ์มีโรคและแมลงรบกวน ส่งผลให้ราคาปรับตัวลดลง

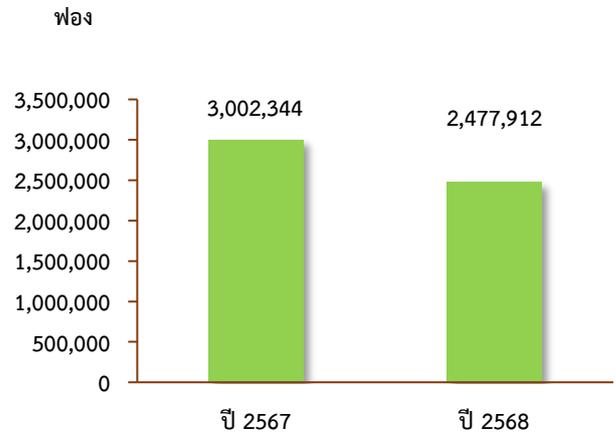
4.2 สาขาปศุสัตว์ ปี 2568 หดตัวร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับสูง ประกอบกับราคาไม่จูงใจให้เลี้ยงเพิ่ม ส่งผลให้ปริมาณการผลิตลดลง โดยสินค้าปศุสัตว์ที่ลดลงได้แก่ ไก่

❖ ไก่

ภาวะการผลิต

ผลผลิตไก่ ปี 2568 เท่ากับ 2,477,912 ฟอง ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 3,002,344 ฟอง หรือลดลงร้อยละ 17.5 เนื่องจากต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรเลี้ยงไก่น้อยลง ประกอบกับสภาพอากาศที่แปรปรวนส่งผลต่อสุขภาพและอารมณ์ของไก่ ทำให้ไก่บางส่วนหยุดออกไข่ชั่วคราว ซึ่งมีผลทำให้ผลผลิตไก่ลดลง

ปริมาณผลผลิตไก่

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

ระดับราคา

ปี 2568 ราคาไก่เบอร์ 1 ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยฟองละ 3.91 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยฟองละ 4.03 บาท หรือลดลงร้อยละ 3.0 เนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวน ทำให้ไก่ที่ออกสู่ตลาดมีขนาดค่อนข้างเล็ก ส่งผลให้ราคาขายได้โดยเฉลี่ยลดลง

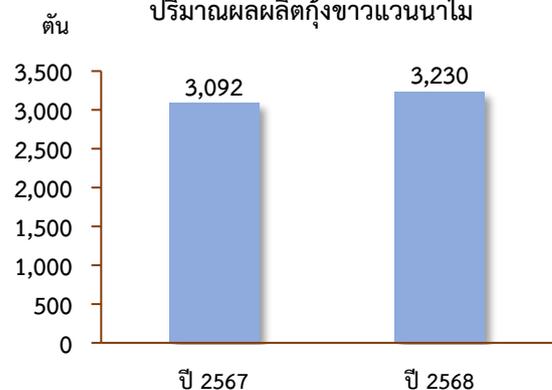
4.3 สาขาประมง ปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 4.2 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตปรับตัวลดลง ทำให้ผลผลิตสินค้าประมงเพิ่มขึ้น

❖ กุ้งขาวแวนนาไม

ภาวะการผลิต

ผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไมปี 2568 เท่ากับ 3,230 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 3,092 ตัน หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.5 เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี ประกอบกับราคาเพิ่มขึ้นจูงใจให้เกษตรกรขยายการเลี้ยงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้กุ้งขาวแวนนาไมออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น

ปริมาณผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

ระดับราคา

ปี 2568 ราคากุ้งขาวแวนนาไมขนาด 70 ตัว/กิโลกรัม ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 119.56 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 83.00 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.0 เนื่องจากมีการส่งเสริมการบริโภคกุ้งภายในประเทศมากขึ้น ซึ่งช่วยกระตุ้นการบริโภคในตลาดท้องถิ่น รวมถึงร้านค้าและร้านอาหาร ส่งผลให้ราคากุ้งขาวแวนนาไมปรับตัวสูงขึ้น

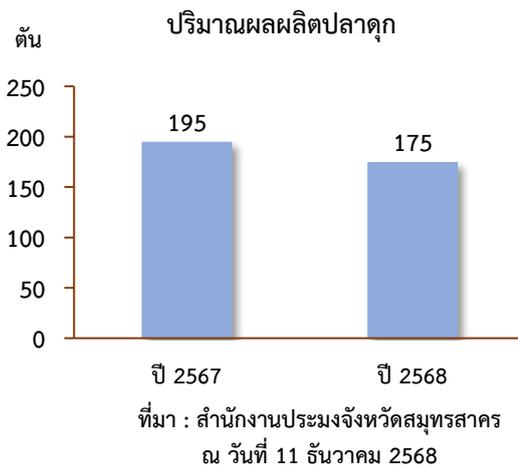
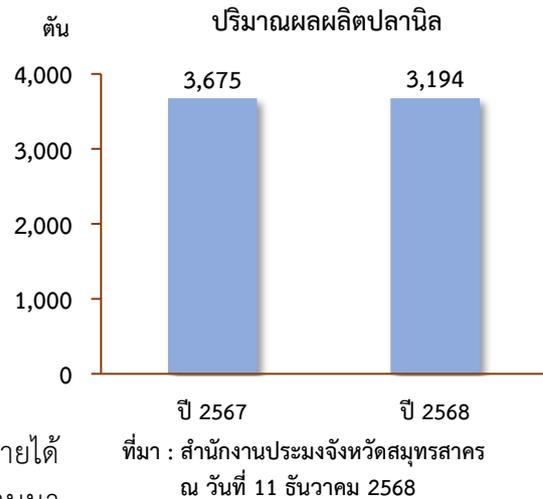
❖ ปลูกข้าว

ภาวะการผลิต

ผลผลิตปลูกข้าว ปี 2568 รวม 3,194 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลิตรวม 3,675 ตัน หรือลดลง ร้อยละ 13.1 เนื่องจากปัจจัยการผลิตอยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรลดพื้นที่การเลี้ยงลง และบางรายไม่ต่อสัญญา การเช่าที่ดิน ส่งผลให้ผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง

ระดับราคา

ปี 2568 ราคาปลูกข้าวขนาดใหญ่ ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 49.27 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 44.01 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 เนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง และราคาสูงขึ้นตามต้นทุนการผลิต ส่งผลให้ราคาปรับตัวสูงขึ้น

❖ ปลูกทุก

ภาวะการผลิต

ผลผลิตปลูกทุก ปี 2568 เท่ากับ 175 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 195 บาท หรือลดลง ร้อยละ 10.3 เนื่องจากต้นทุนอยู่ในระดับสูง ทำให้พื้นที่ การเลี้ยงลดลง ประกอบกับความต้องการของผู้บริโภคลดลง ส่งผลให้ผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง

ระดับราคา

ปี 2568 ราคาปลูกทุกขนาดใหญ่ ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 45.31 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 43.80 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 เนื่องจากราคาปรับตัวสูงขึ้นตามต้นทุนการผลิต

4.4 สาขาบริการทางการเกษตร ปี 2568 อัตราการเติบโต สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวร้อยละ 1.2 จากการจ้างบริการเตรียมดินและบริการเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องจักรกลเพิ่มขึ้น ในพื้นที่ปลูกข้าวรวมทั้งการจ้างดูตเลนในร่องสวนมะพร้าวน้ำหอม และการจัดการในบ่อกุ้ง

4.5 สาขาป่าไม้ ปี 2568 สาขาป่าไม้ มีการขยายตัวร้อยละ 1.5 เนื่องจากกิจกรรมปลูกป่าทั้งป่าธรรมชาติและป่าเศรษฐกิจ เช่น ป่าโกงกาง เพิ่มขึ้น ส่งผลให้สาขาป่าไม้ขยายตัวเพิ่มขึ้น

5. แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ในปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.8 – 1.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.6 – 1.6 สาขาปศุสัตว์อยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) – 0.8 สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 – 1.3 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 และสาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7 – 1.7 ทั้งนี้เป็นไปตามปัจจัยบวกที่เป็นแรงสนับสนุนให้ภาคเกษตรเติบโตอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มขึ้นมากจากฝนที่ตกอย่างต่อเนื่องในช่วงปลายปี 2568 เป็นผลดีต่อการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของพืช รวมทั้งการดำเนินนโยบายของภาครัฐในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง อาทิ การพัฒนาศักยภาพการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตร ให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาด การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร การยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังมีความแปรปรวนของสภาพอากาศ ซึ่งอาจส่งผลต่อปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร โดยรายละเอียดแต่ละสาขาการผลิตมีดังนี้

5.1 สาขาพืช ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.6 – 1.6 เนื่องจากหัวใจให้เกษตรกรขยายการผลิตเพิ่มผลผลิตคาดว่าจะออกสู่ตลาดมากกว่าปีที่ผ่านมา รวมทั้งราคาอยู่ในเกณฑ์ดี การส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

5.2 สาขาปศุสัตว์ ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) – 0.8 จากการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี ประกอบกับกรมปศุสัตว์ร่วมมือกับเกษตรกรในการควบคุมอย่างเข้มงวด

5.3 สาขาประมง ในปี 2569 ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 – 1.3 เนื่องจากความต้องการสินค้าทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับเกษตรกรบริหารจัดการฟาร์มที่ดีทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่เลี้ยงเพิ่มขึ้น

5.4 สาขาบริการทางการเกษตร ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 เนื่องจาก การจ้างบริการเตรียมดินและเกี่ยวพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเพิ่มขึ้น

5.5 สาขาป่าไม้ ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7 – 1.7 เนื่องจากมีการปลูกป่าธรรมชาติ และป่าเศรษฐกิจ เช่น ป่าโกงกาง เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 11 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	ปี 2568	ปี 2569
ภาคเกษตร	4.7	0.8 – 1.8
พืช	6.2	0.6 – 1.6
ปศุสัตว์	- 0.5	(-0.2) – 0.8
ประมง	4.2	0.3 – 1.3
บริการทางการเกษตร	1.2	0.5 – 1.5
ป่าไม้	1.5	0.7 – 1.7

ที่มา : ประมาณการ โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 12 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

หน่วย : ตัน

รายการ	ปี 2567	ปี 2568	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
มะพร้าว น้ำหอม (ผล)	109,044,414	134,226,630	23.1
กล้วยไม้	6,254	5,845	-6.5
มะนาว	21,327	20,032	-6.1
ข้าวนาปี	2,747	2,727	-0.7
ข้าวนาปรัง	1,514	2,053	35.6
ไข่ไก่ (ฟอง)	3,002,344	2,477,912	-17.5
กุ้งขาวแวนนาไม	3,092	3,230	4.5
ปลานิล	3,792	3,194	-15.8
ปลาดุก	195	175	-10.3

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 13 ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

รายการ	ปี 2567	ปี 2568	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
มะพร้าว น้ำหอม (บาท/ผล)	19.59	9.65	-50.7
กล้วยไม้สกุลหวาย (ก้านยาว)	66.99	63.16	-5.7
มะนาว	44.63	27.98	-37.3
ข้าวเปลือกเจ้า นาปี ความชื้น 15% (บาท/ตัน)	10512.67	7058.33	-32.9
ข้าวเปลือกเจ้า นาปรัง ความชื้น 15% (บาท/ตัน)	11716.50	7735.50	-34.0
ไข่ไก่ เบอร์ 1 (บาท/ฟอง)	3.95	3.91	-1.0
กุ้งขาวแวนนาไม ขนาด 70 ตัว/กิโลกรัม	83.00	119.56	44.0
ปลานิล	49.95	45.77	-8.4
ปลาดุก	45.73	42.85	-6.3

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี

บทที่ 3

ข้อมูลการเกษตรของจังหวัด

จังหวัดสมุทรสาครเป็นพื้นที่ราบลุ่มสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 1-2 เมตร มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่จากทางด้านเหนือไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีคลองชลประทานจำนวนมากมายกระจ่ายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อการคมนาคมและเพื่อการชลประทานเหมาะแก่การทำเกษตร โดยส่วนใหญ่ จะทำการกสิกรรม การประมงและการเลี้ยงสัตว์ ทำให้การใช้ที่ดินครึ่งหนึ่งของจังหวัดเป็นไปเพื่อการเกษตรกรรม ทางด้านทิศเหนือของจังหวัดจะเป็นพื้นที่การเกษตร ซึ่งประกอบด้วย นาข้าวและสวนผลไม้ ซึ่งสวนผลไม้จะอยู่ในบริเวณอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอกะทู้มแบน โดยเฉพาะพื้นที่ดินที่อยู่ใกล้คลองดำเนินสะดวก และคลองภาษีเจริญ มีการปลูกไม้ยืนต้น ผักผลไม้เป็นจำนวนมาก

ทางทิศใต้ เป็นบริเวณที่ราบและน้ำทะเลท่วมถึง มีสภาพเป็นป่าชายเลนและมีการทำนาเกลือ ซึ่งในเวลาต่อมาป่าชายเลนได้ถูกทำลายลงจนเหลือพื้นที่เป็นป่าชายเลนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และการทำนาเกลือได้เปลี่ยนมาทำการเลี้ยงกุ้งเพิ่มมากขึ้น ในส่วนของพื้นที่บริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึงได้ทำสวนมะพร้าวเป็นจำนวนมาก

พื้นที่ทั้งหมดจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวน 545,216 ไร่ พื้นที่การผลิตด้านการเกษตร ปี 2568 มีทั้งหมด 232,268 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 42.60 ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด โดยจำแนกตามสัดส่วนของการใช้พื้นที่ทำการเกษตรได้ดังนี้

พื้นที่การผลิตด้านพืช	172,775 ไร่	คิดเป็นร้อยละ	31.69	ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด
พื้นที่การผลิตด้านประมง	40,683 ไร่	คิดเป็นร้อยละ	7.47	ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด
พื้นที่นาเกลือ	18,810 ไร่	คิดเป็นร้อยละ	3.45	ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด

ตารางที่ 14 แสดงพื้นที่การทำเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ข้อมูล	จังหวัด	อำเภอเมือง	อำเภอกะทู้มแบน	อำเภอบ้านแพ้ว
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	545,216	307,525	84,547	153,144
พื้นที่การผลิตด้านพืช ทั้งหมด (ไร่)	172,775	50,485	19,760	102,530
พื้นที่การผลิตด้านประมง ทั้งหมด (ไร่)	40,683	28,294	621	11,768
พื้นที่นาเกลือ ทั้งหมด (ไร่)	18,810	18,810	-	-
จำนวนเกษตรกรด้านพืช (ครัวเรือน)	9,023	811	1,995	6,217
จำนวนเกษตรกรด้านประมง (ราย)	3,103	1,512	153	1,438
จำนวนเกษตรกรทำนาเกลือ (ครัวเรือน)	111	111	-	-
จำนวนเกษตรกรด้านปศุสัตว์ (ราย)	2,382	800	682	900

ที่มา: ข้อมูลจากทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.1 ข้อมูลพื้นฐานการผลิตด้านพืช

พื้นที่เกษตรกรรมด้านการเพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน พื้นที่อำเภอบ้านแพ้วส่วนใหญ่จะทำนาข้าว และเพาะปลูกไม้ผลยืนต้น เช่น มะม่วง มะนาว มะพร้าว เป็นต้น ส่วนพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จะเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เช่น กล้วยไม้ เป็นต้น ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ทั้งดิน และแหล่งน้ำเหมาะสมกับการเพาะปลูกพืช

ตารางที่ 15 สินค้าเกษตรด้านพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ชนิด	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. มะพร้าวน้ำหอม	6,957	71,730.93	2,602	17,250	141,592.80	9,330	2,571.70
2. ฝรั่ง	1,356	7,696.62	5,384.67	15,000	41,443.76	25,800	1,069.21
3. มะนาว	736	6,452.51	3,104.65	13,000	20,032.781	49,760	996.84
4. มะม่วง	1,279	7,108.97	2,172.88	15,000	15,446.90	27,410	423.47
5. กล้วยไม้	338	3,152	2,074	95,600	6,534.87	46,000	326.74
6. ลำไย	503	4,117.75	1,441	15,450	5,928.35	50,000	296.39
7. องุ่น	66	588.25	2,200	13,000	1,236.50	60,000	86.59
8. มะขามเทศ	163	604.00	600	20,000	362.40	80,000	28.99
9. ข้าวนาปี	177	3,391.37	708.44	4,590	2,402.57	83,300	20.02
10. ข้าวนาปรัง	126	2,415.00	704.27	4,950	1,695.87	93,300	15.81

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 16 ข้อมูลศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านการเกษตร

ข้อมูล	ทั้งจังหวัด	หน่วย	อำเภอเมือง	อำเภอกระทุ่มแบน	อำเภอบ้านแพ้ว
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล (ศบกต.)	36	ศูนย์	15	9	12
ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	14	ศูนย์	2	4	8
ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	6	ศูนย์	2	2	2
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	3	แห่ง	1	1	1
ศูนย์เครือข่าย ศพก.	56	ศูนย์	16	18	22
ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	1	ศูนย์	-	-	1
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	8	ศูนย์	3	2	3

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 17 ข้อมูลสินค้าเกษตรแปลงใหญ่

แปลงใหญ่ปี	ชื่อแปลง	ที่ตั้งแปลง	พื้นที่แปลงใหญ่ (ไร่)	จำนวนสมาชิก (ราย)	ชื่อประธานแปลงใหญ่	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
แปลงปี 2559	1. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม หมู่ 5 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอม)	หมู่ 5 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	920.75	51	นายบุญลอย ทรัพย์มา	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	2. แปลงใหญ่ฝรั่ง หมู่ 8 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (ฝรั่ง)	หมู่ 8 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	647.50	54	นายธวัช อุทัย	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
แปลงปี 2560	3. แปลงใหญ่กล้วยไม้ หมู่ 1 ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร (กล้วยไม้)	หมู่ 1 ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร	381	31	นายพลน รอดคลองตัน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	4. แปลงใหญ่ลำไย หมู่ 5 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ลำไย)	หมู่ 5 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	358.75	25	นางทองพูน นาคเกิด	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	5. แปลงใหญ่กล้วยไม้ หมู่ 2 ตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (กล้วยไม้)	หมู่ 2 ตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	454.75	27	นายนิพนธ์ อิ่มเนรมิตกุล	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	6. แปลงใหญ่กล้วยไม้ หมู่ 2 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (กล้วยไม้)	หมู่ 2 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	322.75	27	นายเบญจ ปุจฉาการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	7. แปลงใหญ่ลำไย หมู่ 2 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ลำไย)	หมู่ 2 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	316.5	25	นายไพรัช เทียนทอง	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	8. แปลงใหญ่ฝรั่ง หมู่ 7 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร (ฝรั่ง)	หมู่ 7 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร	794.5	30	นางปราณี สุ่มสม	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	9. แปลงใหญ่ฝรั่ง หมู่ 5 ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ฝรั่ง)	หมู่ 5 ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	231.75	31	นายฉัตรชัย ทับไกร	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	10. แปลงใหญ่เกลือทะเล หมู่ 9 ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร (เกลือทะเล)	หมู่ 9 ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร	1,120	28	นางสาวสายสุนีย์ รอดทะยอย	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แปลงใหญ่ปี	ชื่อแปลง	ที่ตั้งแปลง	พื้นที่แปลงใหญ่ (ไร่)	จำนวนสมาชิก (ราย)	ผู้จัดการแปลง	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
แปลงปี 2561	11. แปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงแพะแปลงใหญ่สมุทรสาคร ปี 2561 (แพะ)	หมู่ 3 ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	325	35	นายสาธิต สอาดเงิน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
	12. แปลงใหญ่เกลือทะเล หมู่ 5 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร (เกลือทะเล)	หมู่ 5 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร	582	15	นางสาวกรรณกุลขจิต เรืองกิจไพศาล	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
	13. แปลงใหญ่เกษตรกรทำประมงพัฒนาเกษตรพอเพียง 49 หมู่ที่ 5 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (กุ้งขาว)	1/1 หมู่ 5 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	313	27	นายเฉลิมพล เกิดปั้น	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
	14. แปลงใหญ่เกษตรกรทำประมงพัฒนาเกษตรพอเพียง 49 หมู่ที่ 7 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (กุ้งขาว)	16/2 หมู่ 7 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	1,189.5	92	นายสนิธ แดงพยนต์	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
	15. แปลงใหญ่เพาะเลี้ยงปลานิลสมุทรสาคร หมู่ 7 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร (ปลานิล)	138 หมู่ 7 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร	353.3	26	นายวิชัย กอนดี	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
	16. แปลงใหญ่ปลาสด หมู่ 1 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ปลาสด)	หมู่ 1 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	635.25	33	นายอรุณ บุญเกิด	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
	17. แปลงใหญ่มะพร้าว หมู่ 9 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอม)	หมู่ 9 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	354.25	23	นายศักดิ์ชัย เหล็กไพล	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
แปลงปี 2562	18. แปลงใหญ่ปลากะพงประมงชายฝั่ง หมู่ 7 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร (ปลากะพง)	หมู่ 7 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร	715.75	28	นายสมหวัง สนธิพงศ์	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
	19. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอมยกกระบัตร ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอม)	78/1 หมู่ 6 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	334.25	36	ว่าที่ร้อยตรีพิทักษ์ พึ่งพเดช	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แปลงใหญ่ปี	ชื่อแปลง	ที่ตั้งแปลง	พื้นที่แปลงใหญ่ (ไร่)	จำนวนสมาชิก (ราย)	ผู้จัดการแปลง	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
แปลงปี 2563	20. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอม)	116 ม.3 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	325	21	นางสุกัญญา แอนินท	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
แปลงปี 2564	21. แปลงใหญ่ปลากะพง ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ปลากะพง)	ม.3 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	309	24	นายไผ่ ปิ่นแก้ว	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
	22. แปลงใหญ่เกลือทะเล ตำบลบางโทรัด อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร (เกลือทะเล)	ตำบลบางโทรัด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	579.25	16	นายสมบัติ ลิ้มสถาพร	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	23. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอม)	ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	377.25	30	นายปกิต บุญเพ็ญ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	24. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอม)	ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	361	32	นายรัฐเดชน์ แซ่มใส	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
	25. แปลงใหญ่พลู ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (พลู)	ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	169	30	นายสุรสิทธิ์ อุดมเวทย์	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
แปลงปี 2565	26. แปลงใหญ่โคเนื้อ ตำบลบางโทรัด อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร (โคเนื้อ)	ม. 3 ตำบลบางโทรัด อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร	328	32	นายบุญณดิษฐ์ จาดสมุทร	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
แปลงปี 2567	27. แปลงใหญ่กลุ่มพลาสติกบ้านดอนตะวัน (พลาสติก) ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	ม.5 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	385	19	นางสาวจุฑาศิณี จินรักษ์	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
แปลงปี 2568	28. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม ตำบลหลักสาม - ยกกระบัตร์ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าว)	ตำบลหลักสาม - ยกกระบัตร์ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	214.5	31	นางจุฑารัตน์ ทัดแก้ว	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
แปลงปี 2569	29. แปลงใหญ่พลาสติกสหกรณ์การเกษตรประสาณ กสิกิจ จำกัด ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว (พลาสติก)	ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	328	13	นางสาวจุฑาศิณี จินรักษ์	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 18 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2568 รายอำเภอเมืองสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)					แหล่งน้ำ (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ตัน./ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสมสูง	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	มะพร้าวน้ำหอม	480	4,173.68	2.6	13,990.64	24.06	-	-	75.94	-	84.39	15.61
2.	มะนาว	10	20.51	3.5	71.79	-	-	-	-	√	92.72	7.30
3.	ฝรั่ง	80	287.37	2.70	775.90	-	-	-	-	√	93.56	6.44
4.	กล้วยไม้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	ลำไย	3	10.00	1.30	13.00	52.24	-	47.76	-	-	-	100
6.	มะม่วง	135	275.47	1.11	305.77	-	-	-	-	√	92.72	7.30
7.	องุ่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	มะขามเทศ	132	481.00	0.62	288.60	-	-	-	-	√	95.65	4.35
9.	ข้าวนาปี	3	52.0	0.78	36.82	6.92	-	1.25	91.83	-	-	100
10.	ข้าวนาปรัง	5	114	0.70	58.10	6.92	-	1.25	91.83	-	-	100

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 19 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2568 รายอำเภอกระทุ่มแบน

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)					แหล่งน้ำ (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม สูง	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	มะพร้าวน้ำหอม	689	6,286.25	4.50	11,939.20	69.86	-	-	30.14	-	100	-
2.	มะนาว	114	326.00	3.20	1,043.00	-	-	-	-	√	100	-
3.	ฝรั่ง	312	1,266.25	5.50	6,964.38	-	-	-	-	√	100	-
4.	กล้วยไม้	266	1,961.00	2.00	6,534.87	-	-	-	-	√	100	-
5.	ลำไย	34	158.75	1.20	190.50	-	-	-	-	√	100	-
6.	มะม่วง	420	1,619.00	2.2	3,651.80	-	-	-	-	√	100	-
7.	องุ่น	3	0.75	1.2	1.1	-	-	-	-	√	100	-
8.	มะขามเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	ข้าวนาปี	114	2,055.75	0.75	1,449.30	12.50	-	-	87.50	-	100	-
10.	ข้าวนาปรัง	114	2,055.75	0.68	1,412.30	12.50	-	-	87.50	-	100	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 20 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2568 รายอำเภอบ้านแพ้ว

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)					แหล่งน้ำ (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม สูง	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	มะพร้าวน้ำหอม	5,788	61,271.00	50.84	244,046.40	69.86	-	-	30.14	-	100	-
2.	มะนาว	524	5,309.00	3.50	18,581.50	-	-	-	-	√	100	-
3.	ฝรั่ง	909	5,461.00	5.35	29,216.35	-	-	-	-	√	100	-
4.	กล้วยไม้	112	1,191.00	2.07	2,073.25	-	-	-	-	√	100	-
5.	ลำไย	431	3,748.00	1.50	5,622.00	-	-	-	-	√	100	-
6.	มะม่วง	747	5,112.00	2.20	11,209.00	-	-	-	-	√	100	-
7.	องุ่น	61	544.00	2.20	1,152.80	-	-	-	-	√	100	-
8.	มะขามเทศ	31	123.00	0.60	73.80	-	-	-	-	√	100	-
9.	ข้าวนาปี	58	1,056.50	0.71	782.20	12.50	-	-	87.50	-	100	-
10.	ข้าวนาปรัง	47	966.50	0.70	676.55	12.50	-	-	87.50	-	100	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.2 ข้อมูลพื้นฐานการผลิตด้านประมง

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีการประกอบอาชีพทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอาชีพหลัก จึงถือได้ว่าเป็นแหล่งธุรกิจการประมงที่สำคัญของประเทศ ผู้ประกอบการค้าการประมง มีทั้ง ประมงน้ำจืด และประมงน้ำเค็ม นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอุตสาหกรรมและธุรกิจหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับการประมง เช่น ธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายสัตว์น้ำซึ่งมีตลาดจำหน่ายสินค้าด้านประมงทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงมีคำขวัญของจังหวัดว่า “เมืองประมง” เกษตรกรประมงและชาวประมงมีความกระตือรือร้น ในการพัฒนาอาชีพของตนเอง โดยแสวงหาเทคนิคใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงกิจการของตนเองอยู่เสมอ สภาพการประมงสามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และการทำการประมงทะเล

3.2.1) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

การเพาะเลี้ยงน้ำจืด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกระทุ่มแบน และบางส่วนอยู่ในอำเภอมืองสมุทรสาคร สัตว์น้ำจืดที่มีการเพาะเลี้ยงส่วนใหญ่ คือ กุ้งขาวแวนนาไม ปลาสลิด ปลานิล และปลากะพงขาว การเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมแบบพัฒนาส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว กระทุ่มแบน และตำบลชัยมงคล ตำบลบ้านเกาะ อำเภอมืองสมุทรสาคร ปัจจุบันการเลี้ยงกุ้งขาวในพื้นที่ประสบปัญหาโรคซีขาว (White faces syndrome), โรคหัวเหลือง (Yellow head disease), และโรคตายด่วน (EMS) เกษตรกรจึงต้องมีการบริหารจัดการคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงอย่างมีประสิทธิภาพทั้งก่อนการเลี้ยง ระหว่างการเลี้ยง และหลังการเลี้ยง มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงความสะอาดของบ่อเลี้ยง และอุปกรณ์ต่างๆ การเพาะเลี้ยงปลาสลิด และปลานิลอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว และเขตตำบลชัยมงคล ตำบลบ้านเกาะ อำเภอมืองสมุทรสาคร การเพาะเลี้ยงปลาสลิดมักประสบปัญหาปลาไม่โต ส่วนมากจะพบปรสิตภายนอกจำพวกเห็บและพยาธิใบไม้ในช่องท้องเป็นจำนวนมาก และไม่มียาที่จะฆ่าเชื้อพยาธิในช่องท้องได้ แต่เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาเกษตรกร จึงพยายามลดจำนวนหอยขมและหอยกาบในบ่อให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และไม่ควรรีเลี้ยงปลาในบ่อแน่นจนเกินไป ควรมีการตากบ่อ กำจัดหอยและโรยปูนขาวฆ่าเชื้อ ซึ่งจะช่วยให้การเลี้ยงปลาในรุ่นต่อไปได้ผลดีขึ้น โดยผลผลิตจำหน่ายทั้งในจังหวัดสมุทรสาคร และต่างจังหวัด เช่น สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี เป็นต้น

3.2.2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (น้ำกร่อย)

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดในกลุ่ม 3 จังหวัด คือ สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม มีการเลี้ยงกุ้งทะเล เป็นวิธีการเลี้ยงแบบพัฒนา ปัจจุบันสภาพนิเวศวิทยาเสื่อมโทรมลง การเลี้ยงกุ้งกุลาดำไม่ได้ผล ทำให้ผู้ประกอบการขาดทุน พื้นที่น้ำกึ่งถูกปล่อยทิ้งร้าง เกษตรกรบางส่วนหันมาเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลแบบธรรมชาติแทน บางส่วนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดอื่นรวมกัน ในน้ำกึ่งแทน เช่น การเลี้ยงหอยแครง เลี้ยงปูทะเล เลี้ยงปลากะพงขาว เป็นต้น ปัจจุบันมีการนำกุ้งขาวแวนนาไมเข้ามาเลี้ยงทดแทนกุ้งกุลาดำกันมากขึ้น ซึ่งประสบความสำเร็จมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานพอควรก่อนที่จะมีปัญหาโรคตายด่วน (EMS) ทำให้เกษตรกรประสบกับปัญหาภาวะขาดทุนอีกครั้ง

3.2.3) การเพาะเลี้ยงในทะเลชายฝั่ง

เป็นการเพาะเลี้ยงหอยแมลงภูแบบปักหลักไม้ไผ่ ในที่อนุญาต ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ปีทำการประมง 2568 – 2569 มีผู้ยื่นขออนุญาตฯ จำนวน 225 ราย แปลงอนุญาตฯ รวม 225 แปลง พื้นที่รวม 1,350 ไร่

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 21 สิ้นค้าประมงเพาะเลี้ยงที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

รายการ ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคา/ตัน (บาท)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. ปลาสลิด	345	4,694	9,857	95,000	936.45
2. กุ้งขาวแวนนาไม	867	7,348	3,601	145,860	525.17
3. หอยแครง	200	5,666	2,833	120,000	339.96
4. ปลากระพงขาว	204	2,823	3,755	85,000	319.14
5. กุ้งกุลาดำ	325	8,837	1,149	180,000	206.79
6. ปลานิล/นิลแดง	497	4,621	3,235	50,000	161.74
7. หอยแมลงภู่	234	1,160	12,760	12,500	159.50
8. กุ้งแชบ๊วย	79	2,098	273	220,000	60.00
9. ปูทะเล	73	1,563	63	300,000	18.76
10. ปลาดุก	25	87	174	45,000	7.83
11. กุ้งก้ามกราม	15	63	32	210,000	6.62
12. ปลาตะเพียน	102	377	117	48,000	5.61
13. สัตว์น้ำสวยงาม	70	46	-	-	-
14. อื่น ๆ	67	700	-	-	-
รวม	3,103	40,683	37,849		2,747.57

หมายเหตุ - จำแนกพื้นที่การเลี้ยงตามชนิดสัตว์น้ำหลักที่เกษตรกรแจ้งไว้ตามแบบ ทบ.1

- สัตว์น้ำสวยงาม และจระเข้ ขยายลักษณะเป็นตัว ไม่สามารถระบุปริมาณผลผลิต ราคา และมูลค่าได้

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 22 จำนวนเที่ยวเรือประมงและปริมาณสัตว์น้ำของเรือประมงพาณิชย์ ปี 2568

เดือน	จำนวนการออกทำการประมง (เที่ยว)	ปริมาณการจับสัตว์น้ำ (ตัน)
มกราคม	429	1,126.53
กุมภาพันธ์	351	1,224.89
มีนาคม	288	1,317.05
เมษายน	295	1,448.61
พฤษภาคม	316	1,464.86
มิถุนายน	235	925.65
กรกฎาคม	51	969.68
สิงหาคม	72	1,194.94
กันยายน	592	1,668.39
ตุลาคม	629	1,989.75
พฤศจิกายน	933	1,262.31
ธันวาคม	903	1,018.45
รวม	5,094	15611.11

ที่มา: ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต 5 (สมุทรสาคร) ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 23 ข้อมูลการประมงชายฝั่งหรือประมงพื้นบ้าน

ข้อมูลเกษตรกรผู้ทำการประมง	จำนวน	หน่วย
เกษตรกรผู้ทำการประมงชายฝั่ง (พื้นบ้าน)	493	ราย
จำนวนเรือประมง	424	ลำ

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 24 จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผู้ประกอบการต่อเนื่องจากการทำการประมง
จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผู้ประกอบการต่อเนื่องจากการทำการประมง	จำนวน (ราย)
1. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	3,103
2. ผลิตอาหารสัตว์น้ำ	37
3. ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ	13
4. แพ/ตลาดกลาง/ผู้รวบรวม	356
5. แปรรูปเบื้องต้น (ล้าง)	177
6. ห้องเย็น	57
7. แปรรูปพื้นเมือง	114
8. แปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์	165
9. นำเข้า-ส่งออก	326
10. อื่นๆ	12
รวม	4,360

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 25 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ราคา/ตัน	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
					ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	กุ้งขาวแวนนาไม	184	3,032	95,000	0.22	667	-	-	-	√	10.00	90.00
2.	ปลาสด	13	218	145,860	2.1	458	-	-	-	√	100	-
3.	กุ้งกุลาดำ	323	8,828	120,000	0.129	1139	-	-	-	√	-	100
4.	ปลากะพงขาว	109	2,179	85,000	0.7	1,525	-	-	-	√	1.07	98.93
5.	หอยแครง	200	5,666	180,000	0.5	2,833	-	-	-	√	-	100
6.	กุ้งแชบ๊วย	79	2,098	50,000	0.13	273	-	-	-	√	-	100
7.	หอยแมลงภู่	234	1,760	12,500	11	12,760	-	-	-	√	-	100
8.	ปลานิล/นิลแดง	212	2,355	220,000	0.75	1,766	-	-	-	√	89.59	10.41
9.	ปูทะเล	73	1,563	300,000	0.04	63	-	-	-	√	-	100
10.	กุ้งก้ามกราม	1	2	45,000	0.5	1	-	-	-	√	100	-
11.	ปลาดูเก้	3	29	210,000	0.4	12	-	-	-	√	100	-
12.	ปลาดุก	6	41	48,000	2	82	-	-	-	√	100	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 26 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอกระทุ่มแบน

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ราคา/ตัน	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
					ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	กุ้งขาวแวนนาไม	21	159	145,860	0.67	107	-	-	-	√	100	-
2.	ปลาสด	2	36	95,000	2.1	76	-	-	-	√	100	-
3.	ปลานิล/นิลแดง	202	359	50,000	0.65	2,333	-	-	-	√	100	-
4.	กุ้งก้ามกราม	11	3	210,000	0.5	2	-	-	-	√	100	-
5.	ปลาตะเพียน	89	33	48,000	0.35	12	-	-	-	√	100	-
6.	ปลาดุก	14	9	45,000	2	18	-	-	-	√	100	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 27 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอบ้านแพ้ว

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ราคา/ตัน	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
					ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	กุ้งขาวแวนนาไม	662	4,157	145,860	0.68	2,827	-	-	-	√	100	-
2.	ปลาสด	330	4,440	95,000	2.1	9,324	-	-	-	√	100	-
3.	กุ้งกุลาดำ	2	9	180,000	1.1	10	-	-	-	√	100	-
4.	ปลากะพงขาว	95	644	85,000	3.5	2,254	-	-	-	√	100	-
5.	ปลานิล/นิลแดง	202	1,908	50,000	0.65	1,240	-	-	-	√	100	-
6.	กุ้งก้ามกราม	11	58	210,000	0.5	29	-	-	-	√	100	-
7.	ปลาตะเพียน	89	314	48,000	0.3	94	-	-	-	√	100	-
8.	ปลาดุก	14	37	45,000	2	75	-	-	-	√	100	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.3 ข้อมูลพื้นฐานการผลิตด้านปศุสัตว์

จังหวัดสมุทรสาคร มีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพด้านการปศุสัตว์ เนื่องจากมีแหล่งอาหารสัตว์และแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ประกอบกับโครงข่ายการคมนาคมที่สะดวกต่อการขนส่งและการตลาด อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ ส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากหันไปประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่าการเลี้ยงสัตว์ แม้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการส่งเสริมด้านการปศุสัตว์ แต่รูปแบบการเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่ยังคงเป็นฟาร์มขนาดเล็ก (เกษตรกรรายย่อย) และเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริมมากกว่าอาชีพหลัก

สินค้าปศุสัตว์ที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 28 แสดงสถิติด้านปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

รายการ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	ปริมาณ (ตัว)	ผลผลิตรวม	หน่วย	ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. ไก่พื้นเมือง	2,132	64,331	122,230	ตัว	160	19.5568
2. ไก่ไข่	190	11,475	3,350,700	ฟอง	3.46	11.5934
3. ไก่เนื้อ	2	27,030	128,400	ตัว	76	9.7584
4. โคขุน	4	177	355	ตัว	21,600	7.6680
5. สุกรขุน	3	244	510	ตัว	7,800	3.9780
6. นกกระทา	6	9,955	2,936,700	ฟอง	0.8	2.3493
7. โคเนื้อ	60	714	107	ตัว	14,000	1.4980
8. แพะเนื้อ	20	354	185	ตัว	3,250	0.6012
9. เป็ดเทศ	36	1,183	2,800	ตัว	60	0.1680
10. ไก่ลูกผสม	3	80	380	ตัว	76	0.0288
11. เป็ดไข่	85	5,359	1,564,800	ฟอง	4	0.0112

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 29 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ ที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ปริมาณผลผลิต		ข้อมูลการผลิต ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ (บาท/หน่วย)	หน่วย	สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย	ปริมาณผลผลิตทั้งหมด			เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มีข้อมูล	ในเขตชลประทาน	นอกเขตชลประทาน
1.	โคขุน	117	4	355	21,600	7.6680	ตัว	-	-	-	√	35.90	64.10
2.	ไก่พื้นเมือง	754	20,743	39,400	160	6.3040	ตัว	-	-	-	√	64.98	35.02
3.	สุกรขุน	1	200	395	7,800	3.0810	ตัว	-	-	-	√	4.00	96.00
4.	ไก่ไข่	21	2,220	648,240	3.46	2.2429	ฟอง	-	-	-	√	43.59	56.41
5.	นกกกระทา	2	7,000	2,065,000	0.80	1.6520	ฟอง	-	-	-	√	-	100
6.	โคเนื้อ	17	433	45	14,000	0.6300	ตัว	-	-	-	√	35.90	64.10
7.	แพะเนื้อ	9	247	125	3,250	0.4062	ตัว	-	-	-	√	-	100
8.	ไก่ลูกผสม	2	60	285	76	0.0216	ตัว	-	-	-	√	100	-
9.	เป็ดไข่	5	606	1,920	4	0.00768	ฟอง	-	-	-	√	86.60	13.40
10.	เป็ดเทศ	1	10	25	60	0.0015	ตัว	-	-	-	√	11.65	88.35

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 30 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ ที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอกระทุ่มแบน

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ปริมาณผลผลิต		ข้อมูลการผลิต ราคาเฉลี่ยที่ เกษตรกรขายได้ (บาท/หน่วย)	หน่วย	สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
				ปริมาณ ผลผลิตเฉลี่ย	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด			เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	สุกรขุน	3	244	510	7,800	3.9780	ตัว	-	-	-	√	100	-
2.	ไก่พื้นเมือง	663	16,273	30,920	160	4.9472	ตัว	-	-	-	√	100	-
3.	ไก่ลูกผสม	1	20	95	76	0.00722	ตัว	-	-	-	√	100	-
4.	ไก่ไข่	16	1,248	364,400	3.46	1.2608	ฟอง	-	-	-	√	100	-
5.	เป็ดเทศ	10	252	630	60	0.0378	ตัว	-	-	-	√	100	-
6.	เป็ดไข่	5	265	77,380	4	0.3095	ฟอง	-	-	-	√	100	-
7.	นกกกระทา	1	100	29,200	0.80	0.02336	ฟอง	-	-	-	√	100	-

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 31 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ ที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอบ้านแพ้ว

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ปริมาณผลผลิต		ข้อมูลการผลิต ราคาเฉลี่ยที่ เกษตรกรขายได้ (บาท/หน่วย)	หน่วย	สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
				ปริมาณ ผลผลิตเฉลี่ย	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด			เหมาะสม	ไม่ค่อย เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	ไก่เนื้อ	2	27,030	128,400	76	9.7584	ตัว	-	-	-	√	100	-
2.	ไก่พื้นเมือง	715	27,315	51,900	160	8.3040	ตัว	-	-	-	√	100	-
3.	ไก่ไข่	153	8,000	2,336,000	3.46	8.0825	ฟอง	-	-	-	√	100	-
4.	เป็ดไข่	75	4,488	1,310,490	4	5.2419	ฟอง	-	-	-	√	100	-
5.	โคเนื้อ	44	393	58	14,000	0.8120	ตัว	-	-	-	√	100	-
6.	นกกกระทา	3	2,855	533,660	0.80	0.4269	ฟอง	-	-	-	√	100	-
7.	แพะเนื้อ	9	96	63	3,250	0.2047	ตัว	-	-	-	√	100	-
8.	เป็ดเทศ	25	912	2,280	60	0.1368	ตัว	-	-	-	√	100	-

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.4 ข้อมูลสถาบันเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาครในปี 2568 มีสหกรณ์จำนวนรวมทั้งสิ้น 45 สหกรณ์ จำแนกเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 13 สหกรณ์ และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 32 สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร จำนวน 8 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนสหกรณ์ภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ที่	ประเภท	อำเภอเมือง		อำเภอบ้านแพ้ว		อำเภอกระทุ่มแบน		รวม	
		จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก
1.	สหกรณ์การเกษตร	4	11,138	4	2,519	3	1,601	11	15,258
2.	สหกรณ์การประมง	2	338	-	-	-	-	2	338
3.	สหกรณ์นิคม	1	2,964	-	-	-	-	1	2,964
	รวมสหกรณ์ภาคการเกษตร	7	14,440	4	2,519	2	1,601	14	18,560
4.	สหกรณ์ออมทรัพย์	13	15,283	1	346	10	1,777	24	17,406
5.	สหกรณ์บริการ	3	276	-	-	5	438	8	714
6.	สหกรณ์ร้านค้า	-	-	1	592	-	-	1	592
7.	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวมสหกรณ์นอกภาคการเกษตร	16	15,559	2	938	14	2,184	33	18,712
	รวมทั้งหมด	23	29,999	6	3,457	16	3,785	47	37,272

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 33 กลุ่มเกษตรกรภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ที่	ประเภท	อำเภอเมือง		อำเภอบ้านแพ้ว		อำเภอกระทุ่มแบน		รวม	
		กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก
1	ทำสวน	-	-	3	245	1	62	4	307
2	ทำประมง	3	191	1	324	-	-	4	515
	รวม	3	191	4	569	1	62	8	822

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.5 ข้อมูลชั้นความเข้มแข็งของสหกรณ์

การจัดระดับชั้นสหกรณ์เป็น 4 ระดับ ดังนี้

1) สหกรณ์ชั้น 1 คือ สหกรณ์ที่มีความสามารถในการบริการสมาชิกได้มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 70 และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับมาตรฐานขึ้นไป มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในที่ดีถึงดีมาก และไม่มีข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน หรือมีข้อบกพร่องแต่ได้ดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จสมบูรณ์

2) สหกรณ์ชั้น 2 คือ สหกรณ์ที่มีความสามารถในการบริการสมาชิกได้ระหว่างร้อยละ 60 - 69 และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในระดับพอใช้ หรือเป็นสหกรณ์ที่มีข้อบกพร่องซึ่งได้ดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จแต่ต้องติดตาม หรืออยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไข

3) สหกรณ์ชั้น 3 คือ สหกรณ์ที่มีความสามารถในการบริการสมาชิกได้ต่ำกว่าร้อยละ 60 และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับต้องปรับปรุงและมีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในต้องปรับปรุง หรือไม่มีระบบการควบคุมภายใน หรือเป็นสหกรณ์ที่เกิดข้อบกพร่องและยังไม่เริ่มดำเนินการแก้ไข

4) สหกรณ์ชั้น 4 คือ สหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิกกิจการแล้ว อยู่ในระหว่างการชำระบัญชี

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนชั้นความเข้มแข็งของสหกรณ์ภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ที่	ประเภท	ชั้นความเข้มแข็ง (แห่ง)			รวม (แห่ง)
		ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	
1.	สหกรณ์การเกษตร	4	4	3	11
2.	สหกรณ์การประมง	-	2	-	2
3.	สหกรณ์นิคม	-	-	1	1
	รวมสหกรณ์ภาคการเกษตร	4	6	4	14
4.	สหกรณ์ออมทรัพย์	17	4	3	24
5.	สหกรณ์บริการ	3	2	2	7
6.	สหกรณ์ร้านค้า	1	-	-	1
7.	สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	-	-	-	-
	รวมสหกรณ์นอกภาค การเกษตร	21	6	5	32
	รวมทั้งหมด	25	12	9	46

หมายเหตุ: มีสหกรณ์บริการ 1 แห่ง ตั้งใหม่ยังไม่ครบ 2 ปี จึงไม่นำมาจัดชั้นความเข้มแข็ง

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนชั้นความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ที่	ประเภท	ชั้นความเข้มแข็ง			รวม
		ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	
1	กลุ่มทำสวน	-	3	1	4
2	กลุ่มทำประมง	2	2	-	4
	รวมทั้งหมด	2	5	1	8

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.6 ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 36 ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร

ข้อมูล	จำนวน	หน่วย	อำเภอเมือง	อำเภอกะทู้แบน	อำเภอบ้านแพ้ว
จำนวนวิสาหกิจชุมชน	143	กลุ่ม	59	42	34
จำนวนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	1	กลุ่ม	-	-	1

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.7 ข้อมูล Young Smart Farmer จังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 37 ข้อมูล Young Smart Farmer จังหวัดสมุทรสาคร

ปี พ.ศ.	จำนวนผู้เข้าอบรม(ราย)/ผ่านการอบรม (ราย)			
	เมืองสมุทรสาคร	กะทู้แบน	บ้านแพ้ว	จังหวัดสมุทรสาคร
2567	5	5	8	18
2568	3	4	7	14
รวม	8	9	15	32

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.8 ข้อมูลนาเกลือจังหวัดสมุทรสาคร

3.8.1 ข้อมูลเกษตรกรทำนาเกลือจังหวัดสมุทรสาคร

การทำนาเกลือในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร มีเกษตรกรทั้งสิ้น 326 ราย พื้นที่ 18,810 ไร่ ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร ทำนาเกลือใน 8 ตำบล ดังนี้

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือในจังหวัดสมุทรสาคร 2567/2568

ตำบล	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่นาเกลือ (ไร่)	เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน		เกษตรกรที่ไม่ขึ้นทะเบียน	
			ราย	พื้นที่ไร่	ราย	พื้นที่ไร่
1. พันท้ายนรสิงห์	16	616	10	400.00	6	216.00
2. โคกขาม	13	502	7	240.00	6	262.00
3. บางหญ้าแพรก	1	4,100	-	-	1	4,100.00
4. บางกระเจ้า	49	2,161	15	549.21	34	1,611.79
5. บ้านบ่อ	96	4,019	19	881.45	77	3,137.55
6. บางไทรตัด	82	3,820	14	523.28	68	3,296.72
7. กาหลง	18	767	9	388.95	9	378.45
8. นาโคก	53	2,825	39	1,907.89	14	917.11
รวม	328	18,810	111	4,890.78	215	13,919.62

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, เกษตรกรผู้ทำนาเกลือ (1 ไร่ = 1,600 กิโลกรัม) ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.8.2 ปริมาณการผลิตเกลือทะเลในจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 39 ข้อมูลปริมาณการผลิตเกลือในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

รายการ	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต ต่อไร่ (เกวียน)	ผลผลิต ทั้งหมด (เกวียน)	ต้นทุนการ ผลิต/ เกวียน	ราคา ขาย/ เกวียน	มูลค่า ล้านบาท
เกลือทะเล	111	18,810	7.5	225,720	1,536 บาท/ เกวียน	1,500 บาท/ เกวียน	338.58

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.9 ข้อมูลการรับรองมาตรฐานทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) ของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 40 การรับรองมาตรฐานทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) ปี 2568

ด้านการเกษตร	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร ที่ผ่านการรับรอง มาตรฐาน GAP (ราย)	พื้นที่ที่ผ่านการรับรอง มาตรฐาน GAP (ไร่)
ด้านพืช	1. มะพร้าวน้ำหอม	394	6,424.80
	2. ฝรั่ง	8	49.50
	3. กล้วยไม้	24	185.50
	4. ลำไย	21	206.25
	5. พืชอื่นๆ	77	261.68
	รวม	524	7,181.73
ด้านประมง	1. กุ้งทะเล	239	1,474.11
	2. ปลาสด	106	1,626.02
	3. ปลานิล	11	167.00
	4. ปลากระพงขาว	26	436.51
	5. สัตว์น้ำจืดรวม	20	301.30
	6. สัตว์น้ำทะเลรวม	18	640.20
รวม	400	4,343.84	
ด้านปศุสัตว์	1. ไก่เนื้อ	1	66 ไร่ 1 งาน 63 ตร.ว
	2. ไก่พันธุ์	1	66 ไร่ 1 งาน 63 ตร.ว
	3. โรงฟักไข่	2	66 ไร่ 0 งาน 63 ตร.ว
รวม	4	198 ไร่ 3 งาน 89 ตร.ว	
ด้านอื่นๆ	1. เกลือทะเล	12	458 ไร่ 1 งาน 106 ตร.ว
	รวม	12	458 ไร่ 1 งาน 106 ตร.ว

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร,สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร,สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3.10 ข้อมูลสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 41 สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดสมุทรสาคร

รายการ	วันที่ขึ้นทะเบียน	คำนิยาม	รูปภาพสินค้า
1. มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว Banphaeo Aromatic Coconut หรือ Mapraaonamhom Banphaeo	26 กรกฎาคม 2560	มะพร้าวน้ำหอมต้นเตี้ย ผลมีลักษณะกลมรีเหมือนหัวลิง และก้นมีจีบเป็นพู 3 พู ชัดเจน เปลือกสีเขียว เนื้อมะพร้าวเหนียวนุ่ม น้ำมะพร้าวมีรสหวานและกลิ่นหอมคล้ายใบเตย ซึ่งปลูกครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอเมืองสมุทรสาคร ของจังหวัดสมุทรสาคร	
2. ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว Banphaeo Phuang Thong Longan หรือ Lamyai Phuang Thong Banphaeo	19 กรกฎาคม 2562	ลำไยพันธุ์พวงทอง มีผิวเปลือกเรียบสีน้ำตาลอ่อน ผลค่อนข้างแป้น เมล็ดขนาดเล็ก เนื้อหนา ห้าง ไม่ฉะ เนื้อใสจนเห็นเมล็ด มีรสชาติหวานกรอบ ซึ่งปลูกในเขตอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน ของจังหวัดสมุทรสาคร	

รายการ	วันที่ขึ้นทะเบียน	คำนิยาม	รูปภาพสินค้า
<p>3. ปลาสลิดบ้านแพ้ว Pla Salid Ban Phaeo หรือ Ban Phaeo Snakeskin Gouram</p>	<p>12 ธันวาคม 2568</p>	<p>ปลาสลิดพันธุ์ลายเสือ และพันธุ์ลายแดง ที่เลี้ยงในพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัดสมุทรสาคร ด้วยวิธีการเลี้ยงแบบธรรมชาติและแบบพัฒนา เพศเมียมีลักษณะลำตัวป้อม เป็น สันหลังหนาอูมมีสันท้องยาวมน ไม่ขนานกับสันท้อง มีครีบหลังมนไม่ยาวจนถึงโคนหาง สีลำตัวเป็นสีเทาอ่อน ซึ่งจางกว่าเพศผู้ ในฤดูวางไข่ท้องจะอูมเป่งออกมาสองข้าง เพศเมียจะมีขนาดใหญ่กว่าเพศผู้ เพศผู้มีลำตัวยาวเรียว สันหลังหนาอูมและสันท้องเกือบเป็นเส้นตรงขนานกัน มีครีบหลังยาวจรดหรือเลยโคนหาง เนื้อปลามีความละเอียดนุ่ม แน่น ไม่ร่วน ไม่มีกลิ่นโคลนดิน นำมาผ่านกระบวนการแปรรูปตามภูมิปัญญาของคนในพื้นที่ เป็นปลาสลิดสด ปลาสลิดแดดเดียว และปลาสลิดหอม</p>	
<p>4. น้ำช่อดอกมะพร้าว Ban Phaeo Coconut Nectar Drink หรือ Nam Choe Dok Mapraonamhom Ban Phaeo</p>	<p>12 ธันวาคม 2568</p>	<p>น้ำช่อดอกมะพร้าว น้ำหอมใส น้ำช่อดอกมะพร้าว น้ำหอมสด และน้ำช่อดอกมะพร้าว น้ำหอมแบบเตอริไลซ์ (Sterilization) ที่มีลักษณะสีใสถึงสีน้ำตาลอ่อน มีรสชาติหวาน กลิ่นหอมคล้ายใบเตย ผลิตจากช่อดอกมะพร้าว หรือจั่นมะพร้าว น้ำหอม ผลิตและแปรรูปในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร</p>	

3.11 ข้อมูลภัยพิบัติของจังหวัดสมุทรสาคร

กรอบการดำเนินงานตามแผนป้องกันและเผชิญเหตุภัยแล้ง ปี 2568/69

1. การป้องกันและผลกระทบ

- การบริหารจัดการน้ำ
 - วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง
 - การวางแผนการจัดสรรน้ำและการปลูกพืช
 - การพัฒนาแหล่งน้ำ
- การผลิตทางการเกษตร
 - ด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์
- การสร้างการรับรู้
 - ส่งเสริมการใช้แอปพลิเคชันเพื่อติดตามสถานการณ์ภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น DLD 4.0 (กรมปศุสัตว์) ,DOAE Smartcheck (กรมส่งเสริมการเกษตร), WMSC (ศูนย์ประมวลผลและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ กรมชลประทาน)
 - ติดตามสถานการณ์ ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำทางวิชาการ ส่งเสริมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร เพื่อลดความเสี่ยง
 - แจ้งให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์

2. การเตรียมความพร้อม

- การบริหารจัดการน้ำ
 - ฝ้าระวังสภาพอากาศและแจ้งเตือน
 - จัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง
 - ประสานหน่วยงานเพื่อผลักดันน้ำเค็ม
- การผลิตทางการเกษตร
 - ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์
 - ปรับปรุงบัญชีสรรพกำลัง
 - สำรองเสบียงอาหารสัตว์และเวชภัณฑ์
 - การสร้างการรับรู้
 - ศพก.
 - ให้คำแนะนำทางวิชาการ
 - ส่งเสริมปลูกพืชบำรุงดิน/พืชอายุสั้น
 - การเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสาร
 - สร้างการรับรู้เตรียมรับมือน้ำเค็ม

3. การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

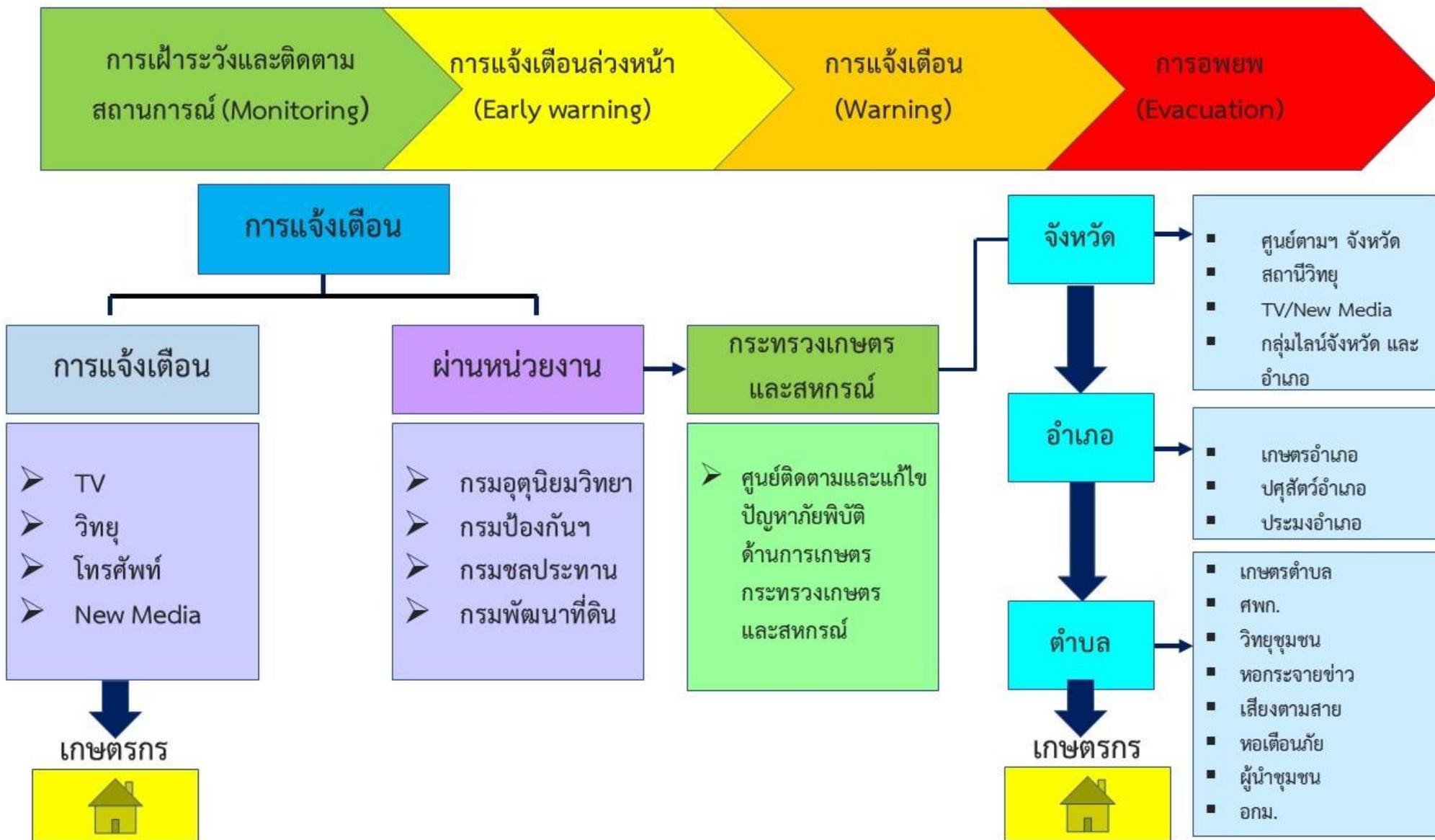
- การบริหารจัดการน้ำ
 - ปรับแผนการบริหารจัดการน้ำ
 - บริหารจัดการน้ำจัดเพื่อผลักดันน้ำเค็ม
 - สนับสนุนเครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ
- การผลิตทางการเกษตร
 - สนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย
 - สนับสนุนเวชภัณฑ์สัตว์
- การสร้างการรับรู้
 - จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งประเมินความเสี่ยง

4. การฟื้นฟูและสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม

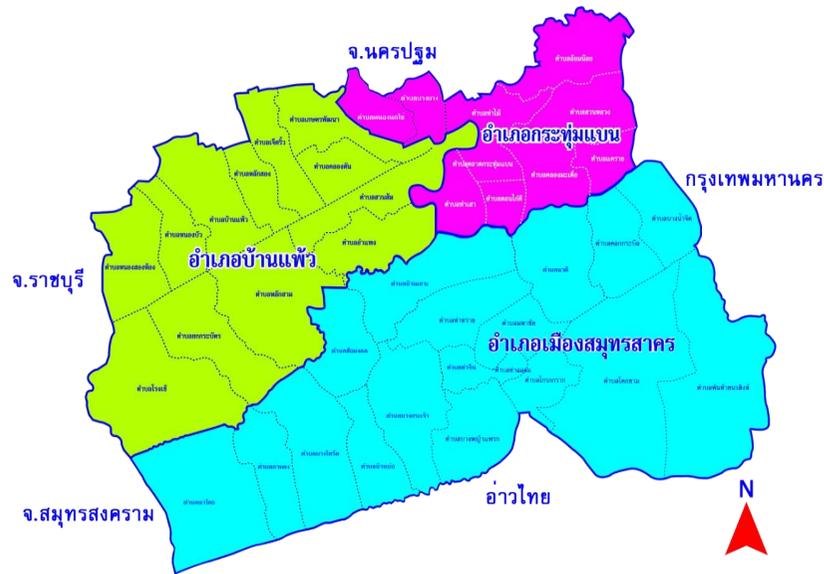
- การประเมินความเสียหายและการซ่อมแซมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน
 - โครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตร
 - เศรษฐกิจและสังคม คริวเรือนเกษตรกร
 - การช่วยเหลือเยียวยา

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2568

3.11.1 กระบวนการแจ้งเตือน

3.11.2 สถานการณ์ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังด้านการเกษตร ปี 2568/69
ของจังหวัดสมุทรสาคร

รวมอำเภอที่คาดว่าจะประสบปัญหาภัยแล้ง
และน้ำเค็มรุกล้ำพื้นที่
ได้แก่ พื้นที่การเกษตร (พืช)
และพื้นที่เพาะเลี้ยงประมง
จำนวน 3 อำเภอ

จำลองสถานการณ์ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังด้านเกษตร

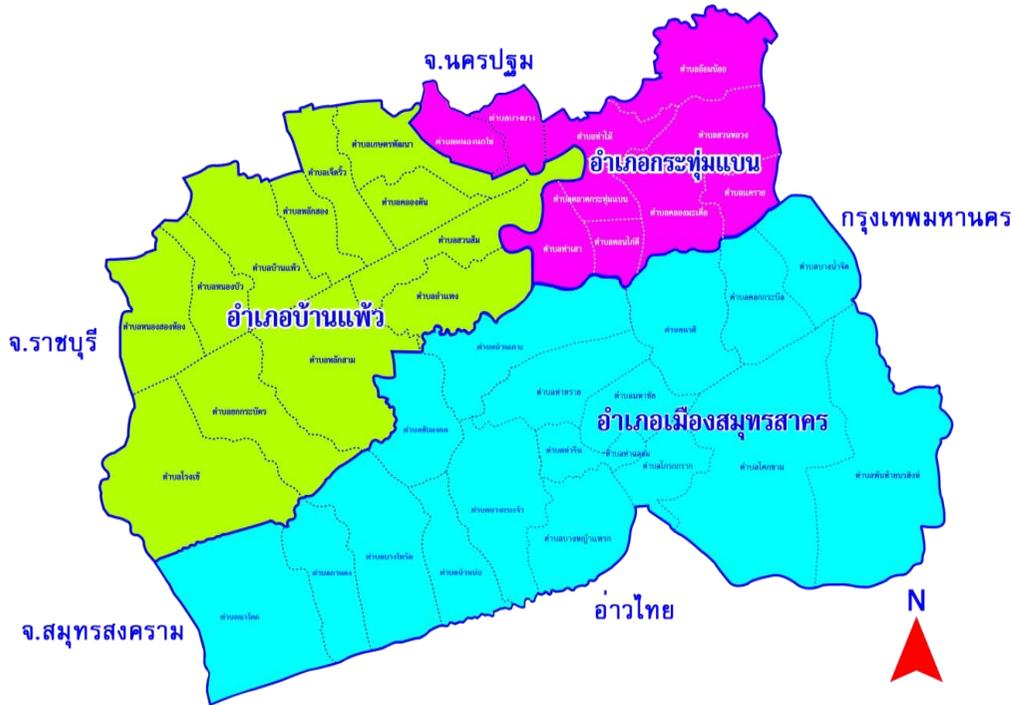
พื้นที่การเกษตร (พืช)	พื้นที่เพาะเลี้ยงประมง	พื้นที่เลี้ยงปศุสัตว์
จำนวน 13 ตำบล 40 หมู่บ้าน จำนวน 3 อำเภอ	จำนวน 5 ตำบล จำนวน 2 อำเภอ	จำนวน - ตำบล จำนวน - อำเภอ

3.11.3 พื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง/น้ำเค็มรุกล้ำพื้นที่ ด้านการเกษตร

อำเภอ	พืช	ประมง	ปศุสัตว์
	3 อำเภอ / 13 ตำบล	2 อำเภอ / 5 ตำบล	ไม่มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ จากภัยแล้ง/น้ำเค็มรุกล้ำพื้นที่
เมืองสมุทรสาคร	ตำบลบ้านเกาะ ตำบลท่าทราย ตำบลบางกระเจ้า ตำบลชัยมงคล	-	-
บ้านแพ้ว	ตำบลอำแพง ตำบลสวนส้ม ตำบลคลองตัน ตำบลเกษตรพัฒนา ตำบลโรงเข้	ตำบลคลองตัน ตำบลสวนส้ม ตำบลอำแพง	-
กระทุ่มแบน	ตำบลบางยาง ตำบลท่าเสา ตำบลท่าไม้ ตำบลหนองนกไข่	ตำบลท่าเสา ตำบลบางยาง	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร และสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2568

3.11.4 การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์แล้ง และน้ำเค็มรุกล้ำพื้นที่ ปี 2568/69

ที่มา: โครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2568

เป้าหมาย

1. สร้างการรับรู้ บริหารสถานการณ์ให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด
2. ป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงและความเสียหายของภาคเกษตร

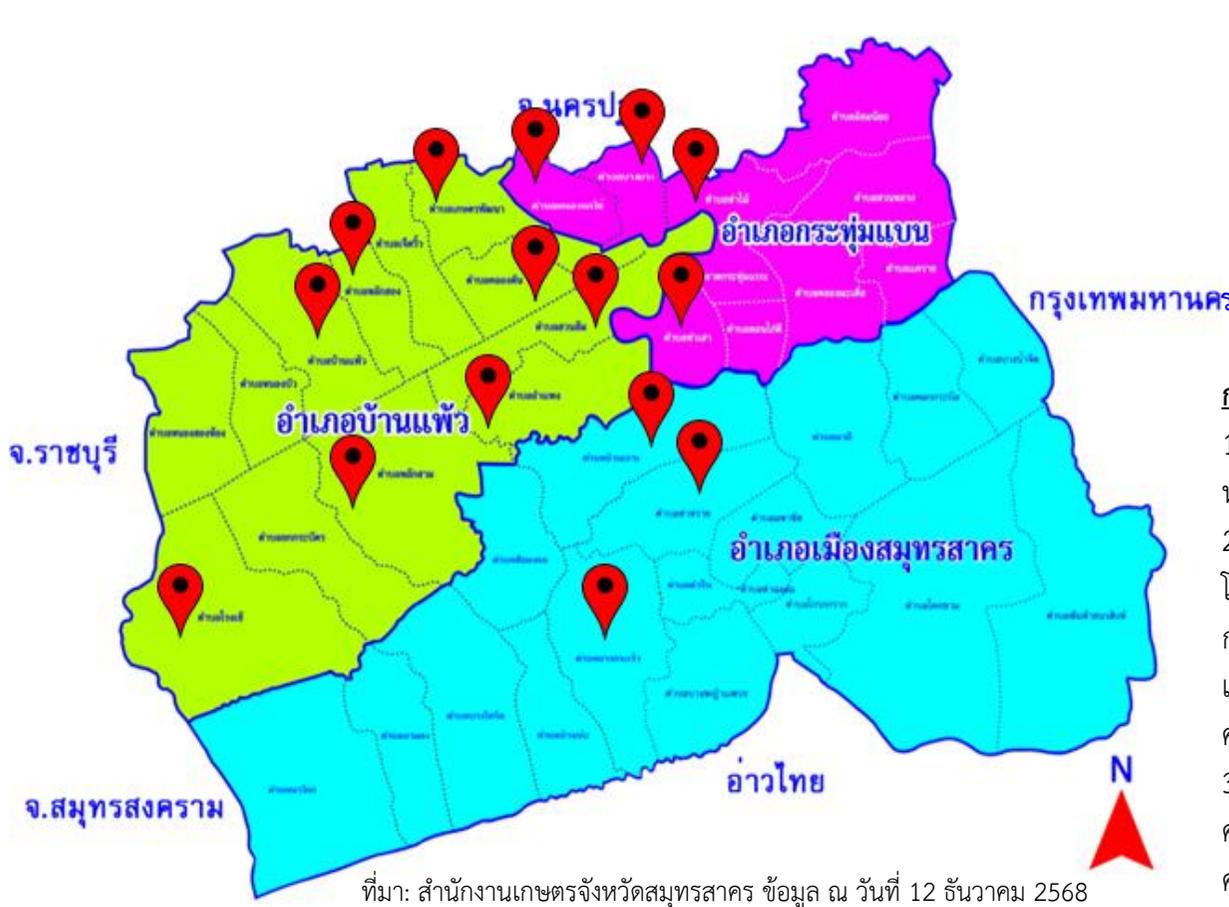
มาตรการให้ความช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยแล้ง

1. ประชาสัมพันธ์ โดยสร้างการรับรู้สถานการณ์น้ำ วิธีการปรับตัว และวิธีลดผลกระทบจากภัยแล้งแก่เกษตรกรในพื้นที่
2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการรับมือน้ำเค็ม
3. โครงการชลประทานสมุทรสาคร ได้เตรียมพร้อมโดยจัดเตรียมรถบรรทุกน้ำ จำนวน 2 คัน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่

มาตรการป้องกันและเผชิญเหตุ

1. สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ จำนวน 2 คัน (โครงการชลประทานสมุทรสาคร)
2. การวางแผนการบริหารจัดการน้ำ การจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย

3.11.5 ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังภัยแล้ง น้ำเค็มรุกล้ำพื้นที่ ด้านพืช จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568/69

พื้นที่การเกษตรทั้งหมด

เกษตรกรจำนวนทั้งสิ้น 20,348 ครัวเรือน
พื้นที่การเกษตรทั้งหมด 172,775 ไร่
ข้อมูลเอกภาพ พศจิกายน 2568

พื้นที่เสี่ยงและเฝ้าระวัง

จำนวน 3 อำเภอ 13 ตำบล 40 หมู่บ้าน
เกษตรกร 451 ครัวเรือน พื้นที่ 2,398 ไร่

การเผชิญเหตุ

1. บริหารจัดการน้ำ ได้แก่ การปรับแผนการบริหารจัดการน้ำบูรณาการหน่วยงานจัดหาน้ำจัดเพื่อผลักดันน้ำเค็ม
2. เยี่ยมเยียน และประสานงานกับเกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการพบปะหรือผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ รวมถึงกลไกเครือข่ายการทำงานต่าง ๆ เช่น ออกม., ศพก. เป็นต้น ประเมินสถานการณ์และความเสียหายเบื้องต้น และรายงานสถานการณ์พื้นที่ประสบภัยพิบัติ (ตามแบบคชภ. 1 ด้านพืช)
3. สร้างการรับรู้ ได้แก่ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรสร้างการรับรู้เตรียมรับมือน้ำเค็ม รวมทั้งประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ

มาตรการป้องกัน

1. การบริหารจัดการน้ำ ได้แก่ การวางแผนการบริหารจัดการน้ำ การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง การวางแผนการจัดสรรน้ำ แผนการผลักดันน้ำเค็ม และการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69
2. การป้องกันพื้นที่ทำการเกษตร ได้แก่ การทำคันดิน การทำทางระบายน้ำ การตัดแต่งกิ่งค้ำยันต้นไม้ผล และสำรองน้ำในบ่อหรือร่องสวนไว้ใช้ในฤดูแล้ง
3. การป้องกันโรคพืช และศัตรูพืช ได้แก่ การให้คำแนะนำทางวิชาการ การเตือนภัยศัตรูพืชทุกสัปดาห์

พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร (พืช) การจำลองสถานการณ์ และแผนป้องกัน เฝ้าระวังเหตุ พื้นที่ฟื้นฟู			
การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention&Mitigation)	การเผชิญเหตุการณ์ Respond	การฟื้นฟู Recovery be back better
พื้นที่การเกษตร (พืช)			
การจำลองสถานการณ์: พื้นที่เสี่ยงเกิดภัยแล้ง ขนาดของผลกระทบ: 3 อำเภอ	1. การสร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนเกษตรกรเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ในช่วงภัยแล้ง 2. การเฝ้าระวัง ติดตาม สถานการณ์ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง และเตรียมบัญชีทรัพยากร 3. การวางแผนบริหารจัดการน้ำ และการเพาะปลูกพืช 4. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการรับมือน้ำเค็ม 5. การผลิตทางการเกษตร - ส่งเสริมปลูกพืชบำรุงดิน/พืชอายุสั้น - การป้องกันโรคพืช ได้แก่ การให้คำแนะนำทางวิชาการในการป้องกันและกำจัด เช่น พันธุ์ต้านทานและอัตราการใช้ปุ๋ย การใช้สารป้องกันและกำจัดในอัตราที่เหมาะสม การสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ - การป้องกันพื้นที่ทำการเกษตร ได้แก่ การทำคันดินเพื่อป้องกันน้ำเค็ม หรือน้ำทะเลหนุนบุกรุกเข้าพื้นที่ การตัดแต่งกิ่งค้ำยันต้นไม้ผล เพื่อลดการสูญเสียจากการทำทางระบายน้ำ และการสำรองน้ำในบ่อหรือร่องสวนไว้ใช้ใน ช่วงฤดูแล้ง	1. การบริหารจัดการน้ำ - ปรับแผนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง 2. เยี่ยมเยียนและประสานงานกับเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการพบปะหรือผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ รวมถึงกลไกเครือข่ายการทำงานต่างๆ เช่น อคม., ศพก. เป็นต้น ประเมินสถานการณ์และความเสียหายเบื้องต้น และรายงานสถานการณ์พื้นที่ประสบภัยพิบัติ (ตามแบบ คชภ. 1 ด้านพืช) 3. การสร้างการรับรู้ - จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ ประสานภัยเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประเมินความเสียหายและความต้องการช่วยเหลือ	1. ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ด้านการเกษตรจังหวัดอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง 2. เร่งสำรวจความเสียหาย และการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2568

จังหวัดสมุทรสาคร ไม้ผลและกล้วยไม้ เนื้อที่ปลูกทั้งหมด 22,580.25 ไร่

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่ปลูกทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่เฝ้าระวัง (ไร่)	จำนวนครัวเรือน	มาตรการ/โครงการช่วยเหลือเน้นที่ปฏิบัติได้	หมายเหตุ	
เมืองสมุทรสาคร	บ้านเกาะ	1,382	631	154	ระยะสั้น		
	ท่าทราย	528	236	53	ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในการดูแลรักษาพืช		
	บางกระเจ้า	379	67	18	ในช่วงผลกระทบภาวน้ำเค็ม ใช้ช่องทางสื่อสาร		
	ชัยมงคล	576	112	32	ให้ผู้นำบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวัง		
	กระทุ่มแบน	ท่าเสา	653	210	35	มีการสร้างเครือข่ายในการแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทาง	
	บางยาง	2,801	414	65	ออนไลน์		
	หนองนกไข่	510	35	5			
	ท่าไม้	1,247	240	42			
บ้านแพ้ว	เกษตรพัฒนา	504	120	15	ระยะยาว		
	สวนส้ม	153	70	7	ชี้แจงเกษตรกรหมั่นตรวจสอบ ปรับปรุงร่องสวน		
	อำแพง	130	35	9	หรือคั้นล้อยเพื่อป้องกันน้ำเค็มรุกพื้นที่สวนไม้ผล		
	คลองตัน	1,936	150	10			
	โรงเข้	444.25	78	6			
	รวม	13 ตำบล	11,243.25	2,398	451		

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2568

** อำเภอเมืองสมุทรสาคร มะพร้าวน้ำหอม ฝรั่ง มะขามเทศ มะม่วง
อำเภอกระทุ่มแบน กล้วยไม้ มะพร้าวน้ำหอม ฝรั่ง มะม่วง
อำเภอบ้านแพ้ว มะพร้าวน้ำหอม ฝรั่ง มะนาว กล้วยไม้

พื้นที่เฝ้าระวังน้ำเค็มรุกพื้นที่การเกษตรด้านพืช จังหวัดสมุทรสาคร						
อำเภอ	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	เลขที่หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	มาตรการ/โครงการช่วยเหลือเน้นที่ปฏิบัติได้	หมายเหตุ
เมืองสมุทรสาคร	บ้านเกาะ	1	8	154	ระยะสั้น	
	ท่าทราย	8	1,2,3,4,5,6,7,8	53	ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในการดูแลรักษาพืช	
	บางกระเจ้า	1	8	18	ในช่วงผลกระทบภาวะน้ำเค็ม ใช้ช่องทางสื่อสาร	
	ชัยมงคล	2	1,2	32	ให้ผู้นำบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวัง	
	กระทู้แบน	ท่าเสา	6	2,4,5,6,7,8	35	มีการสร้างเครือข่ายในการแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทาง
	บางยาง	9	2,3,4,5,9,10 11,12,13	65	ออนไลน์	
	หนองนกไข่	2	2,5	5		
	ท่าไม้	5	2,3,5,9,11,12	42		
บ้านแพ้ว	เกษตรพัฒนา	1	1	15	ระยะยาว	
	สวนส้ม	1	1	7	ชี้แจงเกษตรกรหมั่นตรวจสอบ ปรับปรุงร่องสวน	
	อำแพง	1	1	9	หรือคั้นล้อยเพื่อป้องกันน้ำเค็มรุกพื้นที่สวนไม้ผล	
	คลองตัน	1	4	10		
	โรงเข้	1	3	6		
รวม	13 ตำบล	39	39	451		

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2568

3.11.6 ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังภัยแล้ง น้ำเค็มรุกฉ่ำพื้นที่ ด้านประมง จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568/69

พื้นที่เพาะเลี้ยงประมง

พื้นที่ความเสี่ยงน้ำเค็มรุกพื้นที่ ในพื้นที่ ตำบลท่าเสา ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน ตำบลคลองตัน ตำบลสวนส้ม ตำบลอำแพง อำเภอบ้านแพ้ว รวม 2 อำเภอ เกษตรกร 13 ราย พื้นที่ 82 ไร่

การเผชิญเหตุ

จับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำภายในบ่อ การเตรียมแหล่งน้ำสำรองสำหรับบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ ตรวจสอบความแข็งแรงของคันบ่อ ป้องกันน้ำเค็มซึมเข้าพื้นที่

มาตรการป้องกัน

ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เฝ้าระวังและเตรียมการป้องกันสัตว์น้ำจากสภาพอากาศแปรปรวนและให้เกษตรกรติดตามข่าวพยากรณ์อากาศจากทางราชการอย่างใกล้ชิดเพื่อลดความสูญเสีย และความเสียหายจากภัยแล้งและน้ำเค็มรุกพื้นที่, วางแผนการผลิต, ปรับลดขนาดการผลิต หรืองดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยทำการตากบ่อและตกแต่งบ่อเลี้ยงในช่วงฤดูแล้ง เพื่อเตรียมเลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป, วางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และฤดูกาล, ทอยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภคแล้วลดปริมาณสัตว์น้ำภายในบ่อ

พื้นที่เสี่ยงด้านประมง การจำลองสถานการณ์ และแผนป้องกัน เฝ้าระวังเหตุ พื้นที่ฟู			
การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention&Mitigation)	การเผชิญเหตุการณ์ Respond	การฟื้นฟู Recovery be back better
พื้นที่เพาะเลี้ยงประมง			
การจำลองสถานการณ์: พื้นที่เสี่ยงเกิดภัยแล้ง ขนาดของผลกระทบ: 2 อำเภอ	1. การสร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนเกษตรกรเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ในช่วงภัยแล้ง 2. การเฝ้าระวัง ติดตาม สถานการณ์ คุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงที่เสี่ยง 3. การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ให้เป็นปัจจุบัน 4. การควบคุมการใช้น้ำและรักษาปริมาณน้ำในพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสม การปรับปรุงคันบ่อและเสริมคันบ่อ 5. การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น อวน เครื่องเติมออกซิเจน 6. การเตรียมทยอยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่าย 7. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร สำรองแหล่งน้ำ	1. จัดเตรียมพันธุ์สัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ ไว้ช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีฉุกเฉิน 2. ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนเกษตรกร 3. จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรวมทั้งประเมินความเสียหายและความต้องการช่วยเหลือ	สำรวจความเสียหายสิ้นเชิงและช่วยเหลือตามระเบียบฯ

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2568

3.11.7 การสำรวจพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง น้ำเค็มรุกพื้นที่ ด้านประมง
เพื่อจัดทำแผนเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69

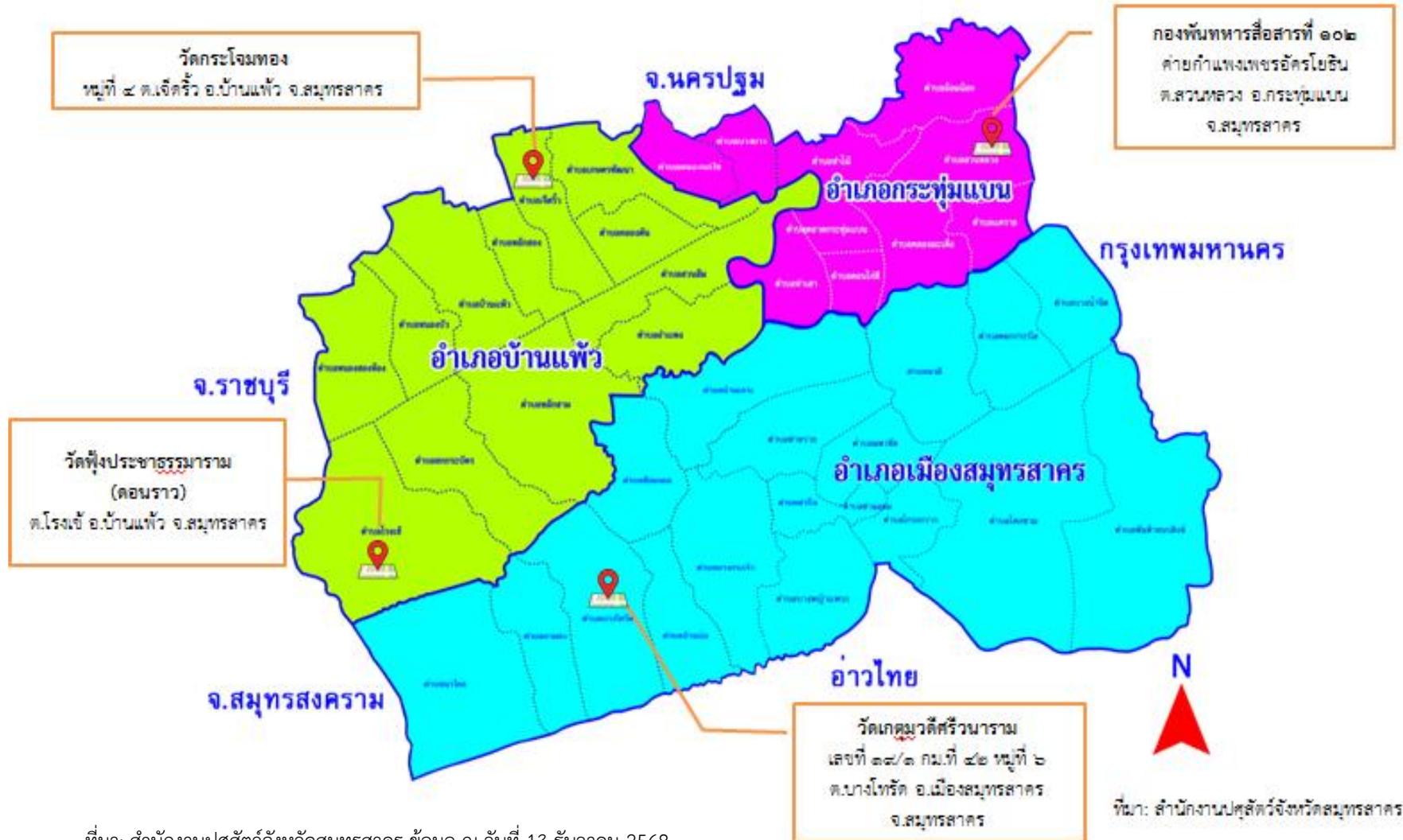
อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	สัตว์น้ำในพื้นที่	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	
1. เมืองสมุทรสาคร	-	-	ไม่มี	-	
2. บ้านแพ้ว	สวนส้ม	5	ปลาสด	-	
	คลองตัน		ปลานิล,ปลาเบญจพรรณ	-	
3. กระทุ่มแบน	บางยาง	6	ปลาน้ำจืด	5	
		8	กุ้งขาวแวนนาไม	3.25	
		11	ปลาน้ำจืด	12	
		12	ปลาน้ำจืด	0.25	
	หนองนกไข่	1	ปลาน้ำจืด	12	
			4	กุ้งขาวแวนนาไม	12.5
			6	ปลาน้ำจืด	118
			7	กุ้งขาวแวนนาไม	30
			8	กุ้งขาวแวนนาไม	103
	คลองมะเดื่อ	5	ปลาน้ำจืด	15	
			7	ปลาน้ำจืด	16
			8	ปลาน้ำจืด	11
			9	ปลาน้ำจืด	8
			10	ปลาน้ำจืด	6.5
	แคราย	1	ปลาน้ำจืด	17	
			4	ปลาน้ำจืด	12
			5	ปลาน้ำจืด	51

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2568

อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	สัตว์น้ำในพื้นที่	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
3. กระทู้แบบน	ท่าเสา	1	กุ้งขาวแวนนาไม	14
		3	กุ้งขาวแวนนาไม	106
		4	กุ้งขาวแวนนาไม	0.5
		6	กุ้งขาวแวนนาไม	52
		7	กุ้งขาวแวนนาไม	11
		8	กุ้งขาวแวนนาไม	4

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2568

3.11.9 จุดอพยพสัตว์เลี้ยงของจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2568

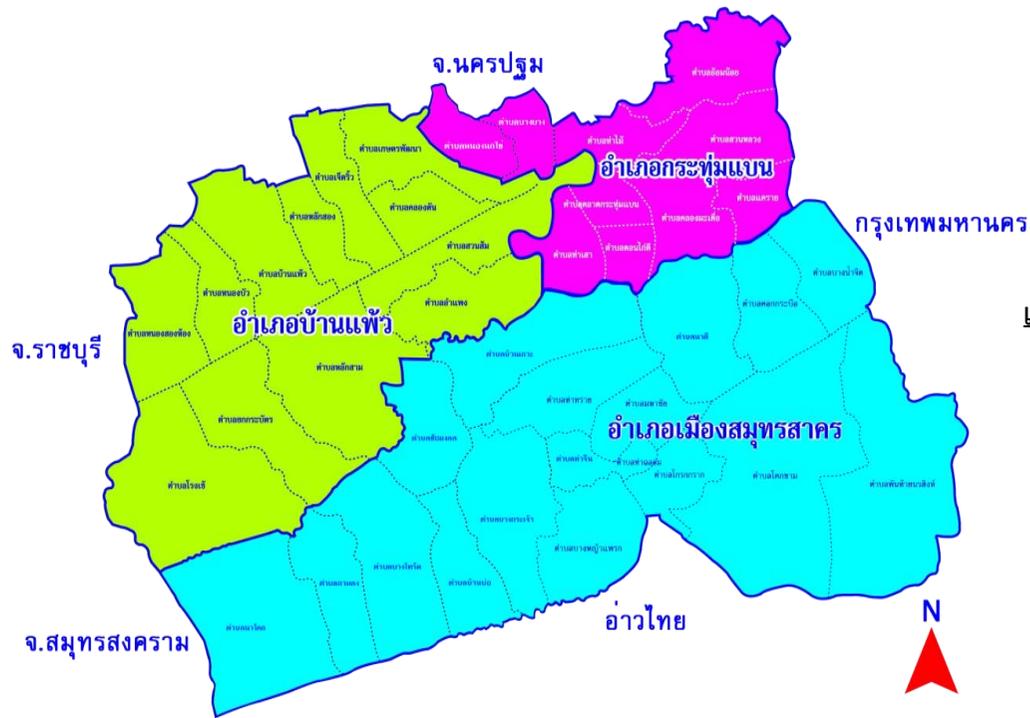
3.11.10 แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2568

ที่	พื้นที่อพยพสัตว์						จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พิกัด	
	สถานที่อพยพสัตว์	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	X	Y
1	วัดเกตุมดีศรีวนาราม	6	บางโหนด	เมือง	สมุทรสาคร	69 ไร่ 2 งาน	โค/กระบือ	300	13.51764	100.150348
2	ค่ายกำแพงเพชรอัครโยธิน	51	สวนหลวง	กระทุ่มแบน	สมุทรสาคร	100	สัตว์ปีก	4,500	13.655885	100.292741
							แพะ	500		
							โค/กระบือ	300		
3	วัดกระโจมทอง	5	หลักสอง	บ้านแพ้ว	สมุทรสาคร	43	โค/กระบือ	1,000	13.64425	100.116838
							สัตว์ปีก	10,000		
							แพะ	600		
4	วัดทุ่งประชาธรรมาราม (วัดดอนราว)	7	โรงเข้	บ้านแพ้ว	สมุทรสาคร	28	โค/กระบือ	500	13.545546	100.07129
							สัตว์ปีก	5,000		
							แพะ	300		

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2568

พื้นที่เสี่ยงด้านปศุสัตว์ การจำลองสถานการณ์ และแผนป้องกัน เชนิยูเหตุ พื้นที่ฟู			
การประเมินความเสี่ยง Risk Assessment	การป้องกันและลดผลกระทบ Prevention&Mitigation	การเผชิญเหตุการณ์ Respond	การฟื้นฟูที่ดีกว่าเดิม Recovery(be back better)
พื้นที่เสี่ยงปศุสัตว์			
จำลองสถานการณ์ - พื้นที่เสี่ยงเกิดภัยแล้ง (น้ำเค็ม) - ผลผลิตลดลง สุขภาพสัตว์อ่อนแอ เสี่ยงต่อ การเกิดโรค - แปลงพืชอาหารสัตว์เสียหาย ขนาดผลกระทบ - ไม่มี	1. สำรวจ ติดตาม ประเมินและเฝ้าระวัง สถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่ 2. ทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงานระดับจังหวัด และอำเภอในการช่วยเหลือและให้คำแนะนำ แก่เกษตรกร 3. ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียน เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในระบบฐานข้อมูล เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ทุกราย (รูปทศ 1) ให้เป็น ปัจจุบัน 4. ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนให้เกษตรกรผู้เลี้ยง สัตว์ เฝ้าระวัง ติดตาม เตรียมความพร้อม รับ สถานการณ์ภัยแล้ง และรับฟังข่าวสาร จากทางราชการอย่างใกล้ชิด 5. การเตรียมแหล่งเก็บกักน้ำสำรอง 6. การเฝ้าระวังและป้องกันโรค 7. การสำรองเสบียงอาหารสัตว์เวชภัณฑ์ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน	1. กรณีสัตว์ขาดแคลนอาหารหรือเสบียงสัตว์ ให้ทำการจัดซื้อหรือประสานศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้การสนับสนุน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรีได้รับจัดสรร เเสบียงอาหารสัตว์ในปีงบประมาณ 2569 จำนวน 4,500 กิโลกรัม (ตลอดปีงบประมาณ) หรือหากไม่ เพียงพอต่อการให้ความช่วยเหลือสามารถขอ อนุมัติเพิ่มเติมจากปศุสัตว์ เขต 7 หรือ กรมปศุสัตว์ได้ 2. กรณีพบสัตว์ป่วยให้ทำการรักษาและ ให้คำแนะนำเกษตรกรในการดูแลสุขภาพสัตว์ 3. จัดหน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่ช่วยเหลือ เกษตรกรในพื้นที่เกิดภัย 4. สนับสนุนเวชภัณฑ์	1. สำรวจความเสียหายสิ้นเชิง และช่วยเหลือตาม ระเบียบ กค. ฯ (ปศ.) 2. สนับสนุนพันธุ์พืชอาหารสัตว์สำหรับฟื้นฟู แปลงพืชอาหารสัตว์ 3. ออกสำรวจภาวะโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่ บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ให้กับเกษตรกร แนะนำให้เกษตรกรให้ทำวัคซีนสัตว์ที่เลี้ยงการเฝ้า ระวังทางซีรั่ม โดยการเจาะเลือด เพื่อตรวจสถานะ โรคระบาด และการตรวจเยี่ยมฟาร์มเกษตรกร เพื่อให้คำแนะนำในการเลี้ยงสัตว์ การดูแล สุขภาพสัตว์ และการควบคุมป้องกันโรค 4. ให้การช่วยเหลือด้านการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร โดยดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล

**3.11.11 สถานการณ์ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ
จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568/2569**

เสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ
- ไม่มีพื้นที่ความเสี่ยง

มาตรการป้องกัน

1. การเฝ้าระวัง และติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำท่าจีน (บริเวณปากแม่น้ำท่าจีน วัดศิริมงคล และโรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก) รวมถึงบริเวณปากคลองสาขา (คลองมหาชัย คลองภาษีเจริญ และคลองดำเนินสะดวก) เป็นประจำทุกไตรมาส
2. การเตรียมบัญชีรายชื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรของหน่วยงานภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเตรียมความพร้อมสนับสนุนพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบในช่วงฤดูแล้ง

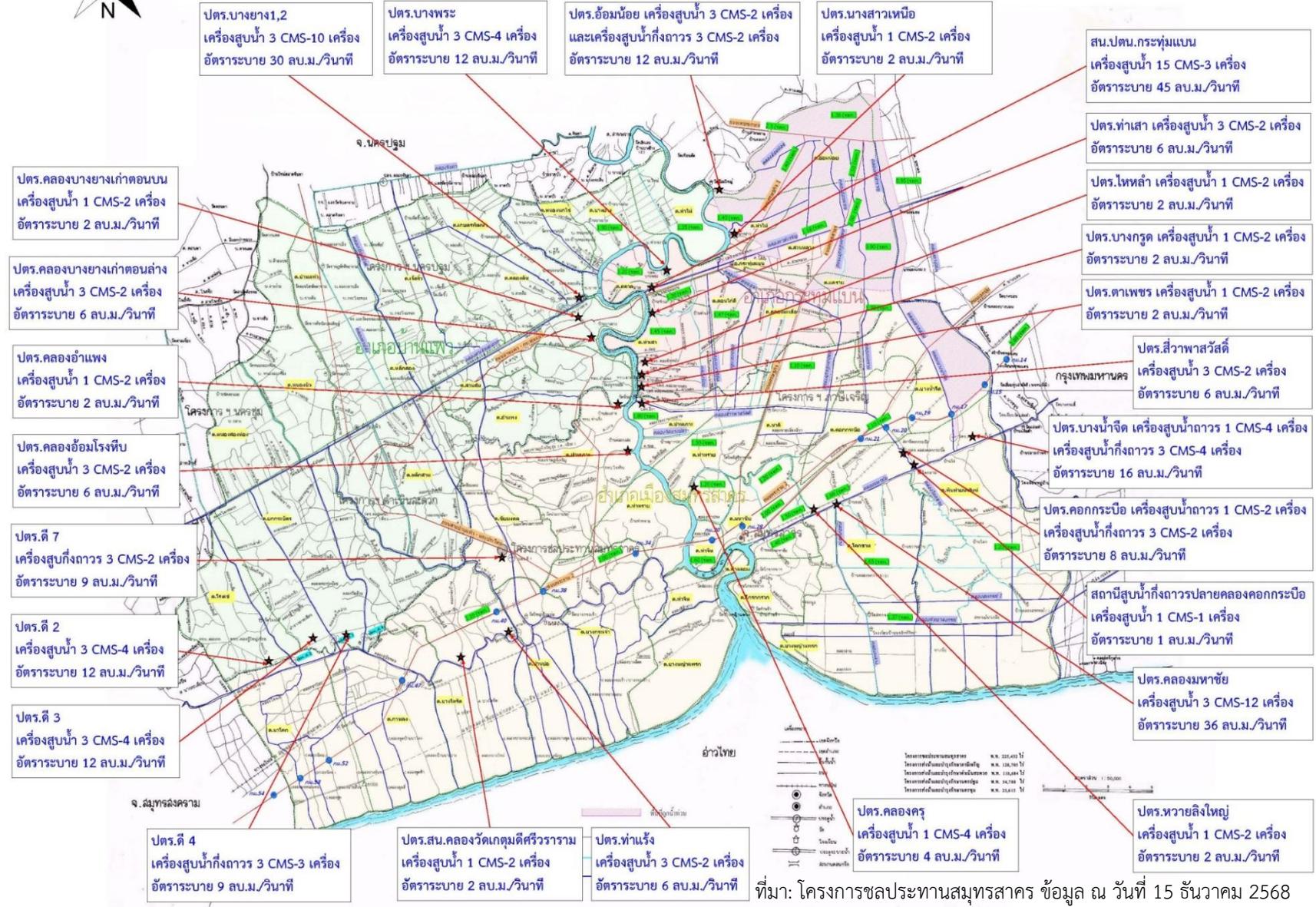
ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 18 ธันวาคม 2568

3.11.12 แผนที่ทางน้ำสายหลักจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: โครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

3.11.13 แผนที่แสดงทางน้ำในจังหวัดสมุทรสาคร และสถานีสูบน้ำถาวร/กึ่งถาวร

3.11.14 แผนการจัดสรรน้ำ และเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทานจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568/69

พื้นที่ ชล.ไร่	ปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)						พื้นที่คาดการณ์ (ไร่)									
	เกษตร	อุปโภค - บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบ นิเวศ	อื่นๆ	รวม	ข้าวนาปรัง	พืชไร่	พืชผัก	อ้อย	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	บ่อปลา	บ่อกุ้ง	อื่นๆ	รวม
319,784	-	-	-	500.00	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา: โครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

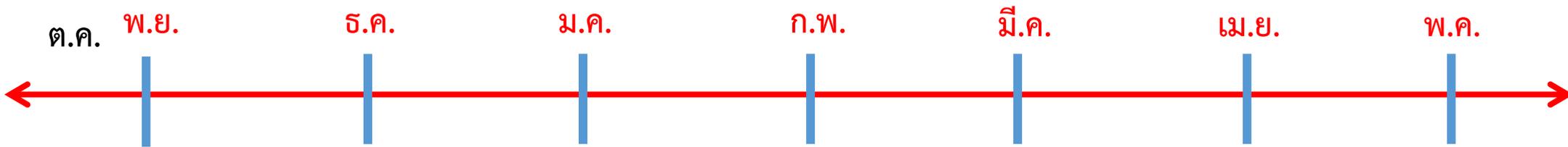
3.11.15 การประเมินความเสี่ยง การป้องกันและลดผลกระทบ การเผชิญเหตุการณ์ และการฟื้นฟูที่ดีกว่าเดิม

การประเมินความเสี่ยง Risk Assessment	การป้องกันและลดผลกระทบ Prevention & Mitigation	การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)	การฟื้นฟูที่ดีกว่าเดิม Recovery (be back better)
การบริหารจัดการภัยแล้ง	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนบริหารจัดการภัยแล้ง ป้องกันและแก้ไขปัญหากลุ่มพื้นที่การเกษตร ในช่วงก่อนและขณะเกิดภัยแล้ง - ประสานหน่วยงานชลประทานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนบริหารจัดการภัยแล้ง ป้องกันและแก้ไขปัญหากลุ่มพื้นที่รับผิตชอบในช่วงก่อนและขณะเกิดภัยแล้ง - วางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนเครื่องจักรกล เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ รายละเอียดตามบัญชีทรัพยากร 	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทานที่ได้รับผลกระทบ

ที่มา: โครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

3.11.16 การติดตามและประเมินผล

- 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับตำบล/อำเภอ (แต่ละด้าน) ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด
- 3) หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดทุกหน่วยงาน (แต่ละด้าน)
- 4) รายงานผลให้คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดทราบ
- 5) รายงานผลให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

ประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ว	สร้างการรับรู้/แจ้งเตือน/รณรงค์/ประชาสัมพันธ์	
	การเผชิญเหตุ/แก้ไขปัญหา/การช่วยเหลือ	การฟื้นฟู

3.11.17 บัญชีทรัพย์สิน/เครื่องจักรกล

ลำดับที่	ประเภท	สถานะ	จำนวน/หน่วย	หมายเหตุ
1	รถตรวจการณ์ 1 คัน	พร้อมใช้งาน	1 คัน	โครงการชลประทานสมุทรสาคร
2	รถยนต์บรรทุก	พร้อมใช้งาน	7 คัน	โครงการชลประทานสมุทรสาคร
5	รถตู้โดยสาร ขนาด 12 ที่นั่ง	พร้อมใช้งาน	1 คัน	โครงการชลประทานสมุทรสาคร
4	รถยนต์บรรทุก 4 คัน	พร้อมใช้งาน	1 คัน	โครงการชลประทานสมุทรสาคร
5	รถยนต์บรรทุก 2 คัน	พร้อมใช้งาน	1 คัน	โครงการชลประทานสมุทรสาคร
6	รถแทรกเตอร์	พร้อมใช้งาน	1 คัน	โครงการชลประทานสมุทรสาคร
7	รถจักรยานยนต์	พร้อมใช้งาน	2 คัน	โครงการชลประทานสมุทรสาคร
8	รถบรรทุกติดเครน	พร้อมใช้งาน	1 คัน	โครงการชลประทานสมุทรสาคร
9	รถยนต์กระบะ 4 ประตู (ติดแวน)	พร้อมใช้งาน	1 คัน	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10	รถยนต์กระบะ 4 ประตู (ไม่มีแวน)	พร้อมใช้งาน	1 คัน	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
11	รถยนต์กระบะ 4 ประตู	พร้อมใช้งาน	4 คัน	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร
12	รถยนต์กระบะ 4 ประตู (ติดแวน)	พร้อมใช้งาน	2 คัน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
13	รถยนต์กระบะ 4 ประตู (ติดแวน)	พร้อมใช้งาน	2 คัน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

ลำดับที่	ประเภท	สถานะ	จำนวน/หน่วย	หมายเหตุ
14	รถยนต์กระบะ 4 ประตู (ติดแวน)	พร้อมใช้งาน	2 คัน	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
15	เสบียงอาหารสัตว์ (หญ้าแห้ง)	พร้อมสนับสนุน	5,000 กิโลกรัม	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
16	เรือ	ไม่มี	-	-

ที่มา: หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

3.11.18 รายชื่อ/เบอร์โทรศัพท์ ส่วนราชการ สำหรับการประสานงาน/ประชาสัมพันธ์

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อ -นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์
1	นางลักขณา พงษ์พานิช	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	092-8185098
2	นายกฤษฎาพันธ์ จันทรรคนา	โครงการชลประทานสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	062-9353241
3	นายสุพจน์ สุวรรณจิตร	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ (หัวหน้าส่วน)	083-8145585
4	นายเฉลิมวรรษ อินทชัยศรี	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก (หัวหน้าส่วน)	084-8746164
5	นายสุกิจ ชุ่มฟักกิจ	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	063-2097597
6	นายฉัตรชัย ปทุมมาลัย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	086-3107560
7	นายเผด็จม รอดอินทร์	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	061-8915958
8	นางฉวีวรรณ อินทรายศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	092-6249619
9	นางสาวทัศนิกา มุงคุณคำชาว	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	089-8436956
10	นางศศิญา เต็มเปี่ยม	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	081-7963322
11	นายกิจชาธร อั้นเงินทยากร	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขตที่ 10 จังหวัดราชบุรี (หัวหน้าส่วน)	099-5064504
12	นายพรเทพ ท้วมสมบูรณ์	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี (หัวหน้าส่วน)	092-3631010
13	นางสาวณัฐธิดา เสนานันท์สกุล	ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี (หัวหน้าส่วน)	081-9340047

ที่มา: หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

ลำดับที่	ชื่อ -นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์
14	นายสิทธิพงษ์ โกวพัฒน์กิจ	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	081-7520899
15	นายอนุตร ปางพุฒิพงษ์	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	089-9696779
16	นางธนวรรณ เกิดสำอางค์	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร (หัวหน้าส่วน)	034-411492
17	นางสาวณัฐนรี ช้วนรักธรรม	โครงการชลประทานสมุทรสาคร	09-72471168
18	นางสาววิมลรัตน์ กุศลธรรมรัตน์	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	080-5525136
19	นายชาญณรงค์ ศศิธร	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	089-4912538
20	นางสายสมัย มากสกุล	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	085-0223265
21	นางสาวมยุรี ประกอบแสง	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสาคร	099-4256088
22	นางสาวจุฑามาส ฮวดประสิทธิ์	สำนักงานเกษตรอำเภอกะทู้ม้าน	095-4925651
23	นางจุฑารัตน์ ทัดแก้ว	สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแพ้ว	082-2819413
24	นายนิรันดร์ พรหมครวญ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร	083-7754531
25	นายเทพชนก ยิ้มละมุล	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร	086-4666965
26	นายรวีวรรธ รัตนราช	สำนักงานประมงอำเภอเมือง	063-1954891

ที่มา: หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

ลำดับที่	ชื่อ -นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์
27	นางสาวจุฑาศิณี จินรักษ์	สำนักงานประมงอำเภอบ้านแพ้ว	063-1955905
28	นางสาวธณสรชนก คักดีสิทธิ์	สำนักงานประมงอำเภอกระทุ่มแบน	063-1955721
29	นางสาวนุชนาฏ นาคคง	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร	065-2169169
30	นางสาวกัญชลิษา ธนิกกุล	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร	065-9453885
31	นายเที่ยงสื้อ สมควรดี	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมือง	081-2909111
32	นางลาวัลย์ นาคชำนาญ	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอกระทุ่มแบน	065-6097841
33	นายนนทศักดิ์ มุสิกศิลป์	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบ้านแพ้ว	081-1986996
34	นายอุทัย ปรสพันธ์	ชกส. สาขาเมืองสมุทรสาคร	034-411492
35	นายพรพิสุทธิ์ บุญศิริ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรสาคร	034-426424
36	นางสาวปยุดา สลับศรี	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี	094-6461544
37	นายชัยพัฒน์ ดอนไม้ชัย	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร	089-1221881
38	นายเรืองกิตติ พรหมชัยศรี	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	096-0973339
39	นางสาวศิรินทิพย์ แทนน้อม	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	084-6613169

3.11.19 รายชื่อกลุ่มเกษตรกร

สำหรับการประสาน/ประชาสัมพันธ์/แจ้งเตือน

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อ -นามสกุล	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
1	นายสุทัศน์ รอดคลองตัน	ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดสมุทรสาคร ต.คลองตัน อ.บ้านแพ้ว	086-1782209
2	นายกฤตกร แซ่เอี้ยบ	สหกรณ์ผู้ผลิตกะปิสมุทรสาคร จำกัด ต.กระเช้าขาว อ.เมือง	081-4345496
3	นายเลอพงศ์ จันทอง	สหกรณ์กรุงเทพ จำกัด ต.โคกขาม อ.เมือง	086-5241021
4	นายชัยศ สุตสาคร	สหกรณ์ผู้ปลูกมะม่วงเพื่อการส่งออกบ้านแพ้ว จำกัด ต.คลองตัน อ.บ้านแพ้ว	085-3749555
5	นายบุญลอย ทรัพย์มา	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.บ้านแพ้ว อ.บ้านแพ้ว	089-4932622
6	นายขวัญชัย อุทัย	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.หนองนกไข่	081-4337040
7	นายสาธิต สอาดเงิน	อ.กระทุ่มแบน	089-9107142
8	นายสุวรรณ เกษมปาน	กลุ่มหลักสองพัฒนาการเกษตรพอเพียงอย่างยั่งยืน ต.หลักสอง อ.บ้านแพ้ว	085-2101139
9	นางกรองทิพย์ สุวรรณพรรณชู	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนตำบลสวนส้ม ต.สวนส้ม อ.บ้านแพ้ว	086-1620173
10	นายณัฐชัย รัตมี	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านปลายคลองเจ็ดริ้ว ต.เจ็ดริ้ว อ.บ้านแพ้ว	084-8016976

ที่มา: หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

ลำดับที่	ชื่อ -นามสกุล	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
11	นางดวงพร ม่วงสีไพร	กลุ่มอำเภอร่วมใจสู่เกษตรกร ต.อำแพง อ.บ้านแพ้ว	080-1107913
12	นายปราสาท ลือเฉย	สวนสมุนไพรม้าน้ำ ต.สวนหลวง อ.กระทุ่มแบน	082-0230929
13	นางสุกัญญา คงมณี	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาสาครบุรี อ.เมืองสมุทรสาคร	094 - 5655493
14	นายพรชัย แสงสว่าง	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรตำบลชัยมงคล อ.สมุทรสาคร	086 - 7545346
16	นายสุชาติ อากาศุฒิชัย	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรตำบลท่าทราย อ.เมืองสมุทรสาคร	092 - 2874256
16	นางสมหมาย เย็นงาม	วิสาหกิจชุมชนบ้านบางพลี ต.บางโทรัด อ.เมืองสมุทรสาคร	086 - 8068579
17	นางปราณี สุ่มสม	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรตำบลบ้านเกาะ อ.เมืองสมุทรสาคร	087 - 0619942
18	นายพรชัย แสงสว่าง	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรตำบลชัยมงคล อ.เมืองสมุทรสาคร	086 - 7545346
19	นายสุชาติ อากาศุฒิชัย	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรตำบลท่าทราย อ.เมืองสมุทรสาคร	092 - 2874256
20	นายสวัสดิ์ กรเพชร	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรตำบลคองมะเตี้อ อ.กระทุ่มแบน	-
21	นางสาววารินทร์ ประภากาญจนกุล	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรตำบลท่าเสา อ.กระทุ่มแบน	092 - 7604933
22	นายเพิ่มศักดิ์ ฮีสวัสดิ์	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรตำบลบางยาง อ.กระทุ่มแบน	097 - 1307732

ที่มา: หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

ลำดับที่	ชื่อ -นามสกุล	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
23	นายเทพมงคล ภู่ทอง	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรตำบลท่าไม้ อ.กระทุ่มแบน	081 - 9300515
24	ว่าที่ร้อยตรีหญิงกนกวรรณ นาคเกิด	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรตำบลบ้านแพ้ว อ.บ้านแพ้ว	085 - 9364240
25	นายอรุณยวงค์ เรือทองวุฒิกาน	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรตำบลหลักสาม อ.บ้านแพ้ว	095 - 9529165
26	นายประเสริฐ กาญจนประเสริฐ	วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกและเพาะพันธุ์มะพร้าวน้ำหอม	081 - 8460733
27	นางสุกัญญา แอนินท	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลโรงเข้ อ.บ้านแพ้ว	085 - 7002383
28	นายไพศาล เพ็งบุญชู	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรตำบลหนองสองห้อง ต.หนองสองห้อง อ.บ้านแพ้ว	086 - 7793089
29	นางสาวสมบัติ อ่วมเมียง	วิสาหกิจชุมชนบ้านสวนหลวง ต.อำแพง อ.บ้านแพ้ว	086 - 1752712
30	นางพนอ ไสนิยม	วิสาหกิจชุมชนบ้านคลองสำโรง ต.สวนส้ม อ.บ้านแพ้ว	086 - 7872667
31	นายสันติพงษ์ เอี่ยมสมบูรณ์	คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรตำบลหนองบัว อ.บ้านแพ้ว	086 - 5612238

ที่มา: หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568

3.12 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 42 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร

อำเภอ	ชื่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	รูปภาพ
เมืองสมุทรสาคร พิกัดสถานที่	วิสาหกิจชุมชนบ้านชายทะเลรางจันทร์ 3/6 หมู่ 4 ต.นาโคก อ.เมืองสมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร ผู้ประสานงาน : นางสาวกั้งสดาร ชาญฤทธิ โทรศัพท์ : 084-3817284 กิจกรรม การทำกะปิ พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13 26.175, 100 06.686	
 พิกัดสถานที่	วิสาหกิจชุมชนสหกรณ์ ม.3 โคกขาม 29/4 หมู่ 3 ต.โคกขาม อ.เมืองสมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร ผู้ประสานงาน : นายเลอพงษ์ จันทอง โทรศัพท์ : 086-5241021 กิจกรรม การทำเกลือทะเล, การซ้อนดอกเกลือ, แปรรูปเกลือทะเล เช่น เกลือหอม เกลือสปา พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.51309,100.34912	
กระทุ่มแบน พิกัดสถานที่	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านวังนกไข่ 18 หมู่ 8 ต.หนองนกไข่ อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร ผู้ประสานงาน : นายรัช อุตัย โทรศัพท์ : 084-6623687 กิจกรรม ท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวิถีชีวิตเศรษฐกิจ พอเพียง พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.6750823,100.1772193	
บ้านแพ้ว พิกัดสถานที่	วิสาหกิจชุมชนสวนปาลิสา 99/1 หมู่ 8 ต.หนองนกไข่ อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร ประสานงาน : นางสาวปาลิสา ทองสิมา โทรศัพท์ : 081-9041998 กิจกรรม ชิมชาหอม ต้มกาแฟสด รอดอโมังค์ฝรั่ง ชมสวนอินทผลัม ท่องเที่ยวเชิงเกษตร พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.674974,100.179011	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

อำเภอ	ชื่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	รูปภาพ
<p>บ้านแพ้ว</p> <div data-bbox="236 293 459 546" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>QR -Code</p> <p>พิกัดสถานที่</p> </div>	<p>วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวชุมชน บ้านคลองแค หมู่ 9 ต.หลักสาม อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร ประสานงาน : นายสมควร จันทร์หงษ์ โทรศัพท์ : 080-6547022 กิจกรรม พายเรือชมสวนน้ำ, ล่องเรือชมสวนมะพร้าว พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.5807056,100.1574397</p>	
<p>บ้านแพ้ว</p> <div data-bbox="236 683 459 936" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>QR -Code</p> <p>พิกัดสถานที่</p> </div>	<p>วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว ตำบลหนองบัว 60/1 หมู่ 2 ต.หนองบัว อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร ประสานงาน : นายไพรัช เทียนทอง โทรศัพท์ : 091-0910229 กิจกรรม ชมสวนลำไยพวงทองบ้านแพ้ว สินค้า GI สโลแกนเป็นเอกลักษณ์ คือ เนื้อแน่น น้ำนืด ติดก้าน หวานกรอบ เรียนรู้การทำสวนลำไย พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.5935758,100.0668591</p>	
<p>บ้านแพ้ว</p> <div data-bbox="236 1164 459 1417" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>QR -Code</p> <p>พิกัดสถานที่</p> </div>	<p>วิสาหกิจชุมชนพื้ทักษ์สาคร 49 หมู่ 1 ต.อำแพง อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร ประสานงาน : นายพื้ทักษ์ พึ่งพิเศษ โทรศัพท์ : 087-9240631 กิจกรรม ชมสวนมะพร้าวน้ำหอม เรียนรู้การทำสวน มะพร้าวน้ำหอม พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.5956176,100.1739286</p>	
<p>บ้านแพ้ว</p> <div data-bbox="236 1545 459 1798" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>QR -Code</p> <p>พิกัดสถานที่</p> </div>	<p>วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลหนอง สองห้อง 99/9 หมู่ 8 ต.หนองสองห้อง อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร ประสานงาน : นายไพศาล เพ็ญบุญชู โทรศัพท์ : 0867793089 กิจกรรม ชมสวนมะพร้าวน้ำหอม เรียนรู้การทำสวน มะพร้าวน้ำหอม พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.61392, 100.06530</p>	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

อำเภอ	ชื่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	รูปภาพ
<p>เมืองสมุทรสาคร</p> <div data-bbox="228 320 461 719" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>QR -Code</p> <p>พิกัดสถานที่</p> </div>	<p>ศูนย์แสดงพันธุ์สัตว์น้ำสมุทรสาคร Samut Sakhon Aquarium ถนนประมง หมู่ 8 ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 034-426220 พิกัด GPS : 13.498060, 100.307852</p>	
<p>บ้านแพ้ว</p> <div data-bbox="228 913 461 1189" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>QR -Code</p> <p>พิกัดสถานที่</p> </div>	<p>Buffalo Factory Farm 97 หมู่ 7 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ผู้ประสานงาน : นายศุภพรพงศ์ ทรัพย์ศิริ โทรศัพท์ : 085-9284888 พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.548732, 100.071358</p>	
<p>บ้านแพ้ว</p> <div data-bbox="228 1256 461 1554" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>QR -Code</p> <p>พิกัดสถานที่</p> </div>	<p>ฟาร์มผึ้งมิตรภาพ 47/9 หมู่ 5 ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ผู้ประสานงาน : นางแสงแก้ว ธิไชยวงศ์ โทรศัพท์ : 094-8764994 พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.641834, 100.113885</p>	
<p>กระทุ่มแบน</p> <div data-bbox="228 1644 461 1942" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>QR -Code</p> <p>พิกัดสถานที่</p> </div>	<p>ศูนย์การเรียนรู้หมู่บ้านไต้สังโคกหนองนา 43/7 หมู่ 2 ตำบลสวนหลวง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้ประสานงาน : นายนิคม เทียนกระจ่าง โทรศัพท์ : 065-6123810 พิกัด GPS : (ละติจูด/ลองจิจูด) หรือ (X,Y) 13.660728, 100.284323</p>	

บทที่ 4

แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

4.1 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร

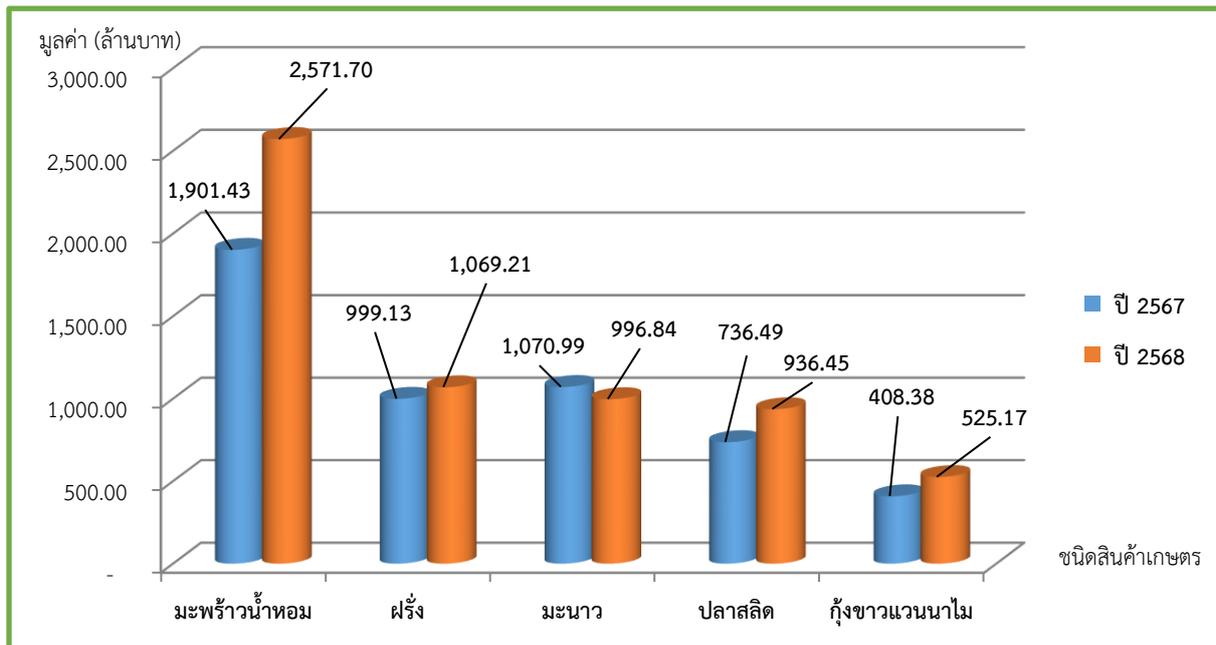
จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ และได้คัดเลือกสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด เพื่อจัดทำแผนการผลิตและการตลาดรายสินค้าเกษตรที่สำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 43 มูลค่าสินค้าเกษตร ปี 2568

สินค้าเกษตร	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
1. มะพร้าวน้ำหอม	7,1730.93	2.60	141,592.80	9,330	2,571.70
2. ฝรั่ง	7,696.62	5.38	41,443.76	25,800	1,069.21
3. มะนาว	6,452.51	3.10	20,032.78	49,760	996.84
4. ปลาสด	4,694	2.10	9,857	95,000	936.45
5. กุ้งขาวแวนนาไม	7,348	0.50	3,601	145,860	525.17
6. มะม่วง	7,108.97	2.17	15,446.90	27,410	423.47
7. หอยแครง	5,666	0.50	2,833	120,000	339.96
8. กุ้งฝอย	3,152	2.07	6,534.87	46,000	326.74
9. ปลากระพงขาว	2,823	1.33	3,755	85,000	319.14
10. ลำไย	4,117.75	1.44	5,928.35	50,000	296.39

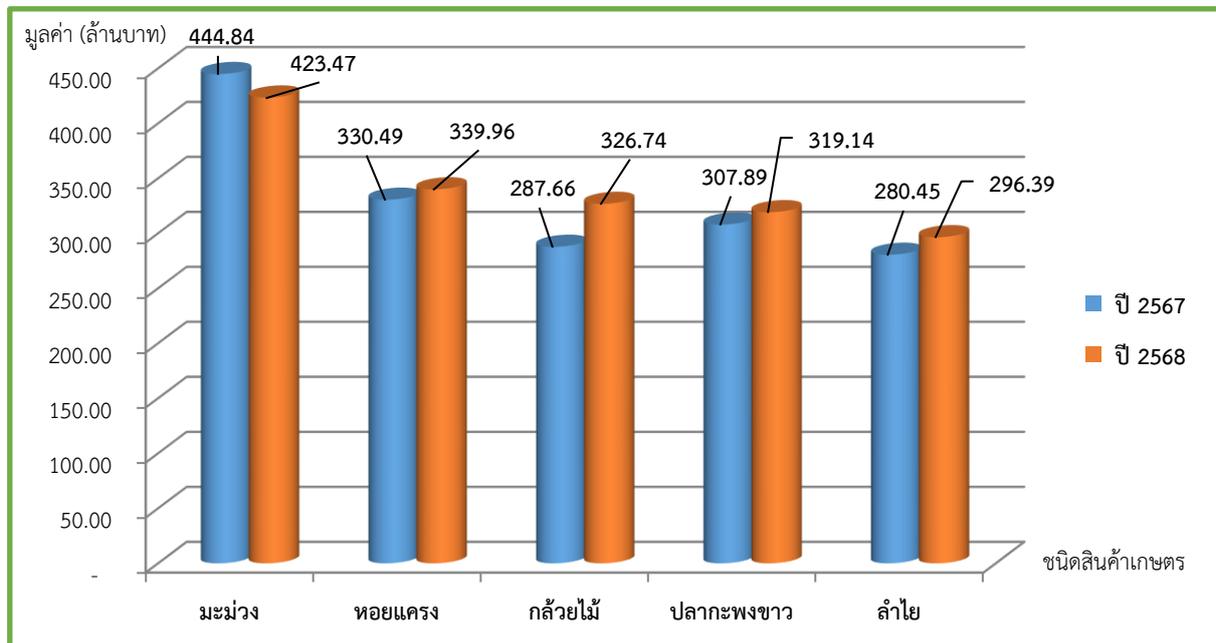
ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แผนภูมิที่ 4 แสดงมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี 2567 เทียบกับ 2568

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แผนภูมิที่ 5 แสดงมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี 2567 เทียบกับ 2568 (ต่อ)

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

4.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาของมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ระหว่างปีการผลิต 2567 และปีการผลิต 2568

1) **มะพร้าวน้ำหอม** ปี 2567 มีมูลค่า 1,901.43 ล้านบาท และปี 2568 มีมูลค่า 2,571.70 ล้านบาท สาเหตุเนื่องจากตลาดในประเทศและต่างประเทศ มีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

2) **มะนาว** ปี 2567 มีมูลค่า 1,070.99 ล้านบาท และปี 2568 มีมูลค่า 996.84 ล้านบาท สาเหตุเนื่องจาก สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโต ประกอบกับมีโรคและแมลงรบกวน ส่งผลให้ผลผลิตมะนาวลดลง

3) **กุ้งขาวแวนนาไม** ปี 2567 มีมูลค่า 408.38 ล้านบาท และปี 2568 มีมูลค่า 525.17 ล้านบาท สาเหตุเนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี ประกอบกับราคาเพิ่มขึ้นจูงใจให้เกษตรกรขยายการเลี้ยงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้กุ้งขาวแวนนาไมออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น

4) **กล้วยไม้** ปี 2567 มีมูลค่า 287.66 ล้านบาท และปี 2568 มีมูลค่า 326.74 ล้านบาท สาเหตุเนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอกและการเจริญเติบโต ประกอบกับพื้นที่การผลิตลดลงและพบศัตรูพืชรบกวน ส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

4.3 ข้อมูลคาดการณ์สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปี 2569

จากแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2569 คาดว่า สาขาพืชจะขยายตัวร้อยละ 1.60% สาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 0.80% สาขาประมงขยายตัวร้อยละ 1.3% เนื่องจากด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต สนับสนุนการรวมกลุ่มทำการผลิต และการแปรรูป รวมทั้งพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ตลอดจนบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามเฝ้าระวัง เช่น ความแปรปรวนของสภาพอากาศ การระบาดของโรคและแมลง อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งต้นทุนการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อกำลังซื้อของเกษตรกร

1. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า มะพร้าว น้ำหอม

ตารางที่ 44 ข้อมูลการผลิต มะพร้าว น้ำหอม (คาดการณ์ ปี 2569)

สินค้า ...มะพร้าว น้ำหอม...		ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		9.1	6.7	7.4	6.1	5.8	6.0	8.0	9.6	10.3	10.7	10.8	9.6	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง													
	น้ำท่วม													
	แมลงศัตรูพืช	✓	✓	✓	✓									
	สภาพอากาศร้อน				✓	✓	✓							
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะปลูกมะพร้าว น้ำหอม														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ		
สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	1. โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร - กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตรสร้างช่างเกษตรท้องถิ่นประจำแปลงใหญ่										อำเภอกระทุ่มแบน			

หน่วยงาน	กิจกรรม	พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ
สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	2. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนเพิ่มผลผลิตการผลิต - กิจกรรม ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP - กิจกรรม จัดเวทีวิเคราะห์และประเมินศักยภาพ 5 ด้าน 3. โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร - กิจกรรม สุ่มสำรวจเพื่อประเมินความหนาแน่นของพื้นที่ระบาดศัตรูพืชระดับพื้นที่	อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 45 แผนการผลิต มะพร้าวน้ำหอม (คาดการณ์ 2569)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	71,730.93	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	3.86	0.35	0.25	0.28	0.23	0.22	0.23	0.30	0.36	0.39	0.41	0.41	0.37		
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	9.1	6.6	7.5	6.1	5.8	6.0	8.0	9.6	10.2	10.6	10.8	9.5		
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	277,225.04	25,108.0	18,515.8	20,572.5	16,913.7	16,199.3	16,621.9	22,081.9	26,518.5	28,514.6	29,767.5	29,931.8	26,479.5		
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	18,160														
8. มูลค่าผลผลิต	2,571.70 ล้านบาท														

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 46 แผนการตลาด มะพร้าวน้ำหอม (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
1. ใช้ภายในจังหวัด (20%)	55,445	5,021.60	3,703.16	4,114.50	3,382.74	3,239.86	3,324.38	4,416.38	5,303.70	5,702.92	5,953.50	5,986.36	5,295.90	
2. ใช้นอกจังหวัด (80%)	221,780	20,086.40	14,812.64	16,458.00	13,530.96	12,959.44	13,297.52	17,665.52	21,214.80	22,811.68	23,814.00	23,945.44	21,183.60	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า ฝรั่ง

ตารางที่ 47 ข้อมูลการผลิต ฝรั่ง (ภาคการณ ปี 2569)

สินค้า ...ฝรั่ง...		ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		9.0	7.3	5.1	3.1	5.1	6.7	8.9	9.9	12.1	12.1	10.8	10.0	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง													
	น้ำท่วม													
	แมลงศัตรูพืช													
	สภาพอากาศร้อน	✓	✓	✓	✓									
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะปลูกฝรั่ง														
หน่วยงาน	กิจกรรม											พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ	
สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	1. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลผลิตการผลิต - กิจกรรม ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP											อำเภอกระทุ่มแบน		
	2. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร - กิจกรรม ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 1) เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ											อำเภอกระทุ่มแบน		

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 48 แผนการผลิต ฝรั่ง (คาดการณ์ 2569)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62	7,696.62
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	5.27	0.48	0.38	0.27	0.16	0.27	0.35	0.46	0.52	0.64	0.64	0.57	0.57	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	9.0	7.3	5.1	3.1	5.1	6.7	8.7	9.9	12.1	12.1	10.9	10.0	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	41,443.76	3,729.94	3,025.39	2,113.63	1,284.76	2,113.63	2,776.73	3,605.61	4,102.93	5,014.69	5,014.70	4,517.37	4,144.38	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)		25,800												
8. มูลค่าผลผลิต		1,069.21 ล้านบาท												

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 49 แผนการตลาด ฝรั่ง (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (20%)	8,288.75	745.99	605.08	422.73	256.95	422.73	555.35	721.12	820.59	1,002.94	1,002.94	903.47	828.88	
2. ใช้นอกจังหวัด (80%)	33,155.01	2,983.95	2,420.32	1,690.91	1,027.81	1,690.91	2,221.39	2,884.49	3,282.35	4,011.76	4,011.76	3,613.90	3,315.50	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า มะนาว

ตารางที่ 50 ข้อมูลการผลิต มะนาว (คาดการณ์ ปี 2569)

สินค้า ...มะนาว...	ปี 2569												หมายเหตุ	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)	6.9	5.9	4.0	3.1	8.0	10.0	13.1	14.2	10.1	8.9	7.9	7.9		
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง													
	น้ำท่วม													
	แมลงศัตรูพืช													
	สภาพอากาศร้อน	✓	✓	✓	✓									
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะปลูกมะนาว														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ		
สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	1. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต - กิจกรรม ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP										อำเภอบ้านแพ้ว			

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 51 แผนการผลิต มะนาว (คาดการณ์ 2569)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	6,492.51	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	3.12	0.21	0.18	0.12	0.09	0.25	0.31	0.41	0.44	0.31	0.27	0.25	0.25		
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	6.9	5.9	4.0	3.1	8.0	10.0	13.1	14.2	10.1	8.9	7.9	7.9		
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	20,182.35	1,395.4	1,194.4	816.0	626.8	1,608.3	2,010.4	2,637.2	2,869.5	2,045.7	1,797.5	1,596.5	1,584.6		
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	49,760														
8. มูลค่าผลผลิต	996.84 ล้านบาท														

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 52 แผนการตลาด มะนาว (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
1. ใช้ภายในจังหวัด (30%)	6,054.69	418.62	358.32	244.80	188.04	482.49	603.12	791.16	860.85	613.71	539.25	478.95	475.38	
2. ใช้นอกจังหวัด (70%)	14,127.61	976.78	836.08	571.20	438.76	1,125.81	1,407.28	1,846.04	2,008.65	1,431.99	1,258.25	1,117.55	1,109.22	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

4. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า ปลายผลิต

ตารางที่ 53 ข้อมูลการผลิต ปลายผลิต (คาดการณ์ ปี 2569)

สินค้า ...ปลายผลิต...		ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		5	8	12	12	12	12	8	8	8	5	5	5	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	คุณภาพน้ำไม่เหมาะสม		✓	✓	✓	✓								
	สภาพอากาศปิด						✓	✓	✓	✓				
	สภาพอากาศร้อน		✓	✓	✓	✓								
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลายผลิต														
หน่วยงาน	กิจกรรม											พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ	
สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	1. โครงการยกระดับการผลิต และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP มกษ.7436) - ส่งเสริมสนับสนุนการแปรรูปเพื่อการส่งออกปลายผลิต											จังหวัดสมุทรสาคร		

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 54 แผนการผลิต พลาสติก (คาดการณ์ 2569)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	4,694	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	2.1	0.11	0.17	0.25	0.25	0.25	0.25	0.17	0.17	0.17	0.10	0.10	0.11		
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	5	8	12	12	12	12	8	8	8	5	5	5		
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	9,857	493	789	1,182	1,182	1,182	1,183	789	789	789	493	493	493		
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	95,000														
8. มูลค่าผลผลิต	936.45 ล้านบาท														

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 55 แผนการตลาด ปลาสด (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
1. ใช้ภายในจังหวัด (60%)	5,913	296	473	709	709	709	710	473	473	473	296	296	296	
2. ใช้นอกจังหวัด (40%)	3,944	197	316	473	473	473	473	316	316	316	197	197	197	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

5. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า กุ้งขาวแวนนาไม

ตารางที่ 56 ข้อมูลการผลิต กุ้งขาวแวนนาไม (คาดการณ์ ปี 2569)

สินค้า ...กุ้งขาวแวนนาไม...		ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		6	8	10	10	10	8	12	6	6	10	6	8	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	คุณภาพน้ำไม่เหมาะสม		✓	✓	✓	✓	✓							
	สภาพอากาศปิด							✓	✓	✓	✓			
	สภาพอากาศร้อน		✓	✓	✓	✓	✓							
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ		
สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร	- โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง กิจกรรมนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบแม่นยำ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - โครงการยกระดับการผลิต และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP มกษ.7436)										จังหวัดสมุทรสาคร			

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 57 แผนการผลิต กุ้งขาวแวนนาไม (คาดการณ์ 2568)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	7,348	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	0.50	0.03	0.04	0.05	0.05	0.05	0.04	0.06	0.03	0.03	0.05	0.03	0.04		
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	6	8	10	10	10	8	12	6	6	10	6	8		
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	3,600	216	288	360	360	360	288	432	216	216	360	216	288		
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	32,400	3,384	3,312	3,240	3,240	3,240	3,312	3,168	3,384	3,384	3,240	3,384	3,312		
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	150,000														
8. มูลค่าผลผลิต	540 ล้านบาท														

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 58 แผนการตลาด กุ้งขาวแวนนาไม (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
1. ใช้ภายในจังหวัด (97%)	3,492	210	279	349	349	349	279	419	210	210	349	210	279	
2. ใช้นอกจังหวัด (3%)	108	6	9	11	11	11	9	13	6	6	11	6	9	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

6. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า มะม่วง

ตารางที่ 59 ข้อมูลการผลิต มะม่วง (คาดการณ์ ปี 2569)

สินค้า ...มะม่วง...	ปี 2569												หมายเหตุ
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)	14.2	18.6	25.5	16.9	4.9	-	-	-	0.2	5.9	6.9	6.9	
- ภัยธรรมชาติ		✓	✓	✓									
ตามฤดูกาล													
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะปลูกมะม่วง													
หน่วยงาน	กิจกรรม									พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ		
สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	1. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลิตภาพการผลิต - กิจกรรม ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP									อำเภอกระทุ่มแบน			

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 60 แผนการผลิต มะม่วง (คาดการณ์ 2569)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	7,108.97	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	2.2	0.31	0.40	0.55	0.37	0.11	-	-	-	0.01	0.13	0.15	0.15		
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	14.2	18.6	25.5	16.9	4.9	-	-	-	0.2	5.9	6.9	6.9		
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	15,446.90	2,193.46	2,873.12	3,938.96	2,610.53	756.90	-	-	-	30.89	911.37	1,065.84	1,065.84		
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	27,410														
8. มูลค่าผลผลิต	423.47 ล้านบาท														

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 61 แผนการตลาด มะม่วง (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (30%)	4,634.07	658.04	861.94	1,181.69	783.16	227.07	-	-	-	9.27	273.41	319.75	319.75	
2. ใช้นอกจังหวัด (70%)	10,812.83	1,535.42	2,011.19	2,757.27	1,827.37	529.83	-	-	-	21.63	637.96	746.09	746.09	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

7. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า หอยแครง

ตารางที่ 62 ข้อมูลการผลิต หอยแครง (คาดการณ์ ปี 2569)

สินค้า ...หอยแครง...		ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		12	8	6	10	8	5	6	8	7	8	10	12	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	สภาพอากาศร้อน			✓	✓	✓	✓							
	น้ำจืด								✓	✓	✓	✓		
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงหอยแครง														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ		
สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	1. ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน มกษ 7436										อำเภอเมืองสมุทรสาคร			

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 63 แผนการผลิต หอยแครง (คาดการณ์ 2569)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พื้นที่เลี้ยงเลี้ยง (ไร่)	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666	5,666
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	0.5	0.06	0.04	0.03	0.05	0.04	0.025	0.03	0.04	0.035	0.04	0.05	0.06	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	12	8	6	10	8	5	6	8	7	8	10	12	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	2,800	336	224	168	280	224	140	168	224	196	224	280	336	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)		120,000												
8. มูลค่าผลผลิต		336 ล้านบาท												

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 64 แผนการตลาด หอยแครง (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (60%)	1,680	202	134	101	168	134	84	101	134	118	134	168	202	
2. ใช้นอกจังหวัด (40%)	1,120	134	90	67	112	90	56	67	90	78	90	112	134	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

8. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า กกล้วยไม้

ตารางที่ 65 ข้อมูลการผลิต กกล้วยไม้ (คาดการณ์ ปี 2569)

สินค้า ...กล้วยไม้...		ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		8	6	4	3	2	4	6	12	18	15	12	10	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	แมลงศัตรูพืช	✓	✓	✓	✓	✓								
	สภาพอากาศร้อน				✓	✓	✓							
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะปลูกกล้วยไม้														
หน่วยงาน	กิจกรรม											พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ	
สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	1. โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 1.1 กิจกรรม ถ่ายทอดความรู้ หลักสูตรการเพิ่มผลผลิตการผลิต การใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการผลิตกล้วยไม้และไม้ดอกคุณภาพและการต่อยอดสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง 1.2 กิจกรรม การพัฒนาจุดเรียนรู้ต้นแบบการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้ากล้วยไม้และไม้ดอกตลอดห่วงโซ่คุณค่า											อำเภอกระทุ่มแบน		
	2. โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรม ประเมินความหนาแน่นและการจัดการเพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของศัตรูพืช											อำเภอกระทุ่มแบน		

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 66 แผนการผลิต กล้วยไม้ (คาดการณ์ 2569)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	3,152	3,152	3,152	3,152	3,152	3,152	3,152	3,152	3,152	3,152	3,152	3,152	3,152	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	2.07	0.17	0.12	0.08	0.06	0.04	0.08	0.12	0.25	0.37	0.31	0.25	0.21	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	8	6	4	3	2	4	6	12	18	15	12	10	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	6,534.87	522.79	392.09	261.39	196.05	130.70	261.39	392.09	784.18	1,176.28	980.23	784.18	653.49	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	46,000													
8. มูลค่าผลผลิต	326.74 ล้านบาท													

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 67 แผนการตลาด กัญชง (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (40%)	2,613.95	209.12	156.84	104.56	78.42	52.28	104.56	156.84	313.67	470.51	392.09	313.67	261.39	
2. ใช้นอกจังหวัด (60%)	3,920.92	313.67	235.26	156.84	117.63	78.42	156.84	235.26	470.51	705.77	588.14	470.51	392.09	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

9. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า ปลากระพงขาว

ตารางที่ 68 ข้อมูลการผลิต ปลากระพงขาว (ภาคการณ ปี 2569)

สินค้า ...ปลากระพงขาว...		ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		10	9	9	9	8	9	9	6	6	7	10	9	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	คุณภาพน้ำไม่เหมาะสม		✓	✓	✓	✓	✓							
	สภาพอากาศปิด						✓	✓	✓	✓				
	สภาพอากาศร้อน		✓	✓	✓	✓	✓							
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากระพงขาว														
หน่วยงาน	กิจกรรม											พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ	
สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	1. ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน มกษ 7436											จังหวัดสมุทรสาคร		

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 69 แผนการผลิต ปลูกะพงขาว (คาดการณ์ 2569)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พื้นที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823	2,823
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	1.35	0.14	0.12	0.12	0.12	0.11	0.12	0.12	0.08	0.08	0.09	0.14	0.11	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	10	9	9	9	8	9	9	6	6	7	10	8	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	3,800	380	342	342	342	304	342	342	228	228	266	380	304	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	2,200	280	200	150	260	150	150	120	120	120	200	200	250	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)		90,000												
8. มูลค่าผลผลิต		324 ล้านบาท												

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 70 แผนการตลาด ปลากระพงขาว (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (80%)	3,040	304	274	274	274	243	274	274	182	182	212	304	243	
2. ใช้นอกจังหวัด (20%)	760	76	68	68	68	61	68	68	46	46	54	76	61	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

10. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า ลำไย

ตารางที่ 71 ข้อมูลการผลิต ลำไย (คาตการณ์ ปี 2569)

สินค้า ...ลำไย...	ปี 2569												หมายเหตุ	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)	12	45	18	9	1	-	-	-	-	-	5	10		
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	แมลงศัตรูพืช	✓	✓	✓										
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกลำไย														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน	หมายเหตุ		
สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	1. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต - กิจกรรม ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP										อำเภอบ้านแพ้ว			

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 72 แผนการผลิต ลำไย (คาดการณ์ 2569)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75	4,117.75
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	1.44	0.17	0.65	0.26	0.13	0.01	-	-	-	-	-	0.07	0.14	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	12.0	45.0	18.0	9.0	1.0	-	-	-	-	-	5.0	10.0	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	5,928.35	711.40	2,667.76	1,067.10	533.55	59.28	-	-	-	-	-	296.42	592.84	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)		50,000												
8. มูลค่าผลผลิต		296.39 ล้านบาท												

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 73 แผนการตลาด ลำไย (คาดการณ์ ปี 2569)

หน่วย : ตัน

รายการ	ทั้งปี	ปี 2569											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
1. ใช้ภายในจังหวัด (20%)	1,185.67	142.28	533.55	213.42	106.71	11.86	-	-	-	-	-	59.28	118.57	
2. ใช้นอกจังหวัด (80%)	4,742.68	569.12	2,134.21	853.68	426.84	47.43	-	-	-	-	-	237.13	474.27	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

บทที่ 5

แหล่งแปรรูปและตลาดกระจายสินค้า

5.1 การตลาดผลิตผลสินค้าเกษตรในจังหวัดสมุทรสาคร

สินค้าเกษตรที่เกษตรกรผลิตได้ และจำหน่ายโดยทั่วไปทั้งด้านพืชและด้านสัตว์ จะจำหน่ายให้กับพ่อค้าในท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพ่อค้าที่ทำการซื้อขายกันมานาน และจะเป็นผู้รับซื้อผลผลิตทั้งหมดของเกษตรกร ดังนั้น การตลาดที่สำคัญจึงถูกกำหนดโดยพ่อค้าในท้องถิ่นเป็นหลัก สำหรับผลผลิตทางด้านสัตว์น้ำจะแตกต่างจากผลผลิตด้านอื่น สินค้าทางด้านประมงจะเป็นสินค้าหลักของจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งจะมีการดำเนินการในรูปอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ มีการลงทุนค่อนข้างสูง ผลผลิตทางด้านสัตว์น้ำจึงเป็นผลผลิตที่สามารถทำรายได้ให้เกษตรกรมาก การทำการประมงของจังหวัดสมุทรสาคร เป็นที่ยอมรับว่าเป็นกิจการที่สามารถทำรายได้สูงเป็นอันดับต้นของประเทศ

5.2 โครงสร้างของตลาดและศูนย์กลางการตลาดที่สำคัญ

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม โดยส่วนใหญ่จะเป็นการทำกิจกรรม การเกษตร การประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น จึงถือได้ว่าการเกษตรกรรมมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัด ผลิตผลสินค้าเกษตรส่วนใหญ่ ผ่านพ่อค้าคนกลางในท้องถิ่น ซึ่งกระจายอยู่ตามพื้นที่ทุกอำเภอ ซึ่งการซื้อขายระบบนี้จะทำให้เกิดปัญหาเรื่องราคาสินค้าเกษตร อาจจะไม่ได้รับความเป็นธรรม สำหรับการซื้อขายโดยทั่วไปจะดำเนินการในบริเวณแหล่งธุรกิจการค้าที่สำคัญของจังหวัด

5.3 ศูนย์กลางธุรกิจการค้าของจังหวัดสมุทรสาคร

ศูนย์กลางธุรกิจการค้าที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร แยกเป็น 5 แห่ง คือ

1. อำเภอเมืองสมุทรสาคร เป็นแหล่งธุรกิจการค้าที่สำคัญของจังหวัด เป็นแหล่งรวมธุรกิจหลายประเภท อาทิ เช่น ธุรกิจประเภทห้องเย็น โรงงานแปรรูป แหล่งผลิตเกลือสมุทร และยังเป็นสถานที่ตั้งหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจและสถานบริการต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมอำเภอรอบนอกอีก 2 อำเภอ คือ อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอบ้านแพ้ว
2. ตลาดกลางมหาชัยเมืองใหม่ เป็นศูนย์กลางการค้าปลีกและส่งสินค้าเกษตร
3. ศูนย์กลางตลาดค้ากุ้ง เป็นศูนย์กลางการค้ากุ้ง และสัตว์น้ำอื่นๆ ที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทั้งในจังหวัดและนอกจังหวัดสมุทรสาคร
4. สะพานปลาสมุทรสาคร เป็นสถานที่ขนถ่ายและจำหน่ายสัตว์น้ำจากเรือประมงทั้งในและนอกจังหวัดสมุทรสาคร รวมถึงเรือประมงขนส่งสัตว์น้ำจากน่านน้ำต่างประเทศ
5. ตลาดทะเลไทย เป็นตลาดกลางค้าสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 150 ไร่ ประกอบด้วย ตลาดกุ้ง ตลาดปลา และสัตว์น้ำอื่นๆ ดำเนินการโดยสหกรณ์พัฒนาการประมงมหาชัย จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยการรวมตัวกันของผู้ประกอบการประมงและอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร

5.4 ข้อมูลแหล่งแปรรูป ตลาดกระจายสินค้า และข้อมูลสำคัญระดับจังหวัด

ตารางที่ 74 แสดงแหล่งแปรรูปตลาดกระจายสินค้าเกษตรด้านพืช

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ
1 2	ข้าวนาปี ข้าว นาปรัง			4 แห่ง	1. บริษัท โรงสีมงคลชัย จำกัด 2. บริษัท ยูนิเวอร์แซลไรท์ จำกัด 3. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนาไรซ์ 4. โรงสีตั้งไถ่เฮง	6 แห่ง	1. โรงสีสมบูรณ์การค้า จ.นครปฐม 2. โรงสีเลี้ยงขุนฮวด จ.นครปฐม 3. โรงสีสหชัย 2 จ.นครปฐม 4. โรงสีเกษตรธรรม จ.นครปฐม 5. โรงสีอุดมปัญญา จ.นครปฐม 6. โรงสีสหสงแสง จ.นครปฐม
3	มะนาว	1 แห่ง	1. สหกรณ์ผู้ปลูกมะนาวบ้าน แพ้ว-ดำเนินสะดวก จำกัด	3 แห่ง	1. ตลาดมหาชัย 2. ตลาดทะเลไทย 3. ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปฐมมงคล
4	ฝรั่ง	4 แห่ง	1. บจก.เกรทฟู้ด (ดีไฮเดรชั่น) 2. บจก.เอเชีย พรีเมียร์ฟู้ด 3. หจก.เอราวัณฟู้ด 4. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ฝรั่ง หมู่ 8 ต.หนองนกไข่ อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร	3 แห่ง	1. ตลาดมหาชัย 2. ตลาดทะเลไทย 3. ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปฐมมงคล
5	มะพร้าว	7 แห่ง	1. บจก.มะพร้าวน้ำหอมไทย 2. บจก.น้ำมันมะพร้าวไทย 3. บจก.ประเสริฐผลไม้ไทย 4. บจก.ทรอปิคอลฟู้ดอินดัสตรีส์ 5. บจก.วังตาล 6. บจก.ยูนิตี้ฟู้ด 7. บริษัท เค เฟรส จำกัด	4 แห่ง	1. ลังมะพร้าว 2. ตลาดมหาชัย 3. ตลาดทะเลไทย 4. ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปฐมมงคล

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ
6	ลำไย			3 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย 2.ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1.ตลาดไท 2.ตลาดสี่มุมเมือง 3.ตลาดศรีเมือง 4.ตลาดปฐมมงคล
7	กล้วยไม้	7 แห่ง	1.บจก.สยามไทยฟาร์ม 2.บจก.ที ทรอปีคอลล ฟาร์ม 3.บจก.ชัชวาลออร์คิด 4.ดริมฟลาวเวอร์ 5.เอเชียฟลาวเวอร์ 6.อินทนนท์ออร์คิดส์ 7.ชิต้ออร์คิดส์	4 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย 2.ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่ 4.ตลาดนัด	5 แห่ง	1.ตลาดไท 2.ตลาดปากคลองตลาด 3.ตลาดสี่มุมเมือง 4.ตลาดศรีเมือง 5.ตลาดปฐมมงคล
8	มะม่วง	6 แห่ง	1.บจก.ทรอปิคอลฟู้ดอินดัสตรีส์ 2. บจก.เกียรติเจริญฟู้ด 3.บจก.เอราวัณฟู้ด 4.บจก.เกรทฟู้ด (ดีไฮเดรชั่น) 5.บจก.ชินวงศ์ฟู้ด 6.บจก.ยูนิตี้ฟู้ด	3 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย 2.ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1.ตลาดไท 2.ตลาดสี่มุมเมือง 3.ตลาดศรีเมือง 4.ตลาดปฐมมงคล
9	องุ่น	2 แห่ง	1.บจก.ประเสริฐผลไม้ไทย 2.บจก.สยามไวน์เนอร์รี่	3 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย 2.ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปฐมมงคล
10	ผลไม้ พืชผัก อื่นๆ			3 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย. 2. ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1.ตลาดไท. 2.ตลาดสี่มุมเมือง 3.ตลาดศรีเมือง 4.ตลาดปฐมมงคล

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ
11	เกลือทะเล			10 แห่ง	1. บริษัท เกลือวัฒนา 2. เกลือ เพชรสาคร 3. บริษัท สมประสงค์ 4. ส. รวยเจริญ คำเกลือ 5. บริษัท เกลือปน มหาชัย 6. บริษัทเกลือกรุงเทพ 7. วรรัตน์คำเกลือ จำกัด 8. กิจเจริญคำเกลือ 9. เพชรสาครคำเกลือ 10. สหกรณ์การเกษตรนาเกลือสมุทรสาคร จำกัด 11. สหกรณ์กรุงเทพ จำกัด		

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 75 แสดงแหล่งแปรรูปตลาดกระจายสินค้าเกษตรด้านประมง

ที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ
1	กุ้งทะเล	356	แพ/ตลาดกลาง/ผู้รวบรวม	6	ตลาดสดชุมชน	5	พ่อค้าคนกลาง
2	ปลากระพง	456	ผู้ประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำ		ตลาดมหาชัยเมืองใหม่		ตลาดไท
	ปลาทะเล				ตลาดมหาชัย		ตลาดสี่มุมเมือง
	อื่น ๆ				ตลาดทะเลไทย		ตลาดกลางสินค้า
3	หอยแมลงภู่				ตลาดกลางค้ากุ้งจังหวัด		สัตว์น้ำ กรุงเทพ -
4	ปูทะเล				สมุทรสาคร		บางบอน
5	กุ้งก้ามกราม				พ่อค้าคนกลาง		พ่อค้าคนกลาง
6	ปลานิล						
7	ปลาสด						
8	ปลาน้ำจืด						
	อื่น ๆ						
9	หอยทะเล						
	อื่น ๆ						

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 76 แสดงแหล่งแปรรูปตลาดกระจายสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์

สินค้า	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ*	แห่ง	ระบุชื่อ
1	ไก่พื้นเมือง	-	-	2 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. บ้านเกษตรกร	-	-
2	ไก่ไข่	-	-	29 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด 3. ศูนย์บริษัท เช่น CP 4. ร้านจำหน่ายที่ได้รับรองไข่ OK		
3	แพะ	-	-	1 แห่ง	กลุ่มเลี้ยงแพะหลักสองอำเภอ บ้านแพ้ว		
4	โคเนื้อ	-	-	4 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด 3. ร้านจำหน่ายที่ได้รับรอง ปศุสัตว์ OK		
5	เป็ดไข่	-	-	29 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด 3. บ้านเกษตรกร 4. ร้านจำหน่ายที่ได้รับรอง ปศุสัตว์ OK		
6	เป็ดเนื้อ	-	-	9 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด 3. ร้านจำหน่ายที่ได้รับรอง ปศุสัตว์ OK		
7	เป็ดเทศ	-	-	2 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด		
8	ไก่เนื้อ	4	1. บริษัทอาหารเบทเทอร์ จำกัด 2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ระเบียบ ไก่สด 3. ห้างหุ้นส่วนจำกัด อมรลักษณ์ ไก่สด 4. โรงฆ่าสัตว์นางประไพ ทรงรัตนนา	37 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด 3. ร้านจำหน่ายที่ได้รับรอง ปศุสัตว์ OK		
9	สุกร	3	1.บริษัท อีเค ซอลเทอร์เฮาส์ จำกัด	36 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด 3. ร้านจำหน่ายที่ได้รับรอง ปศุสัตว์ OK		

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

5.5 ข้อมูลโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) และโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q
 ตารางที่ 77 โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

ที่	ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง	เมนูที่รับรอง	รูปภาพ
1	Pitterie Coffee & Organic พิกัดสถานที่	49 หมู่ 5 ตำบลท่าเสา ซอยสุขนรวิท 25 (ซอยมะขามหวาน) อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด สมุทรสาคร 74110 โทรศัพท์ : 061-6365859	1. ซีซาร์สลัดออร์แกนิก ออกไก่ 2. ยำสลัดออร์แกนิก ทูน่า 3. ยำสลัดออร์แกนิก ปูอัด 4. สลัดออร์แกนิก งาคั่วญี่ปุ่น 5. สปาเก็ตตี้ ซอสมะเขือเทศออร์แกนิก 6. ผักโขมอบชีส	
2	WARA Alternative Coffee พิกัดสถานที่	183/3 หมู่ 11 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 099-3359651	1. สลัดบ้านไทย 2. ซีซาร์สลัด 3. สลัดยำทูน่าแซ่บ 4. สลัดญี่ปุ่น	
3	นายไสว ก้วยเตี่ยวลูกชิ้นปลา มหาชัย พิกัดสถานที่	930/440 ถนนเอกชัย ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 034-112094	1. ก้วยเตี่ยวเส้นปลาทรงเครื่อง 2. ผัดไทยเส้นปลา	

ที่	ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง	เมนูที่รับรอง	รูปภาพ
4	บ้านคิ่งน้ำ พิกัดสถานที่	56/6 หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 089-1175312	1. แกงส้มชะอมกุ้ง 2. หมูมะนาว 3. ข้าวผัดปู	
5	เรือนชายน้ำ Cafe & Restaurant พิกัดสถานที่	14 หมู่ 4 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 085-3730371	1. กระเช้าเรือนชายน้ำ	
6	Be Cool Café พิกัดสถานที่	99 หมู่ 9 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 061-9955916	1. สเต็กหมูพริกไทยดำ 2. สเต็กไก่	

ที่	ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง	เมนูที่รับรอง	รูปภาพ
7	ขนิมปังโป้ง พิกัดสถานที่	904/31 ซอยบ้านเช่า ถนนเศรษฐกิจ ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 087-1614487	1. ข้าวหน้าไก่ 2. ข้าวไก่ย่างน้ำจิ้มแจ่ว 3. ข้าวหมูเทोरียากิ	
8	คริวลุงอัน พิกัดสถานที่	54 หมู่ 7 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 086-3135613	1. ข้าวผัดหมู 2. หมูแดดเดียว	
9	สเต็กบ้านตุ้ม พิกัดสถานที่	904/31 ซอยบ้านเช่า ถนนเศรษฐกิจ ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 080-5838244	1. มิกซ์กริล 2. สเต็กหมู 3. สเต็กไก่ 4. สเต็กเนื้อ	

ที่	ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง	เมนูที่รับรอง	รูปภาพ
10	<p>พักกับผัก</p> <p>พิกัดสถานที่</p>	<p>200 หมู่ 1 ตำบล สวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 081-9194631</p>	<ol style="list-style-type: none"> สลัดโรล ผัดผักกวางตุ้ง ผัดผักบ็อกฉ่อย ผัดผักบุ้ง 	
11	<p>สวนไพศาล</p> <p>พิกัดสถานที่</p>	<p>99/9 หมู่ 8 ตำบลหนองสองห้อง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 065-3298951</p>	<ol style="list-style-type: none"> ห่อหมกมะพร้าวอ่อน ไข่เจียวมะพร้าวอ่อน พุดดิ้งมะพร้าวอ่อน 	
12	<p>ครัวลุงญา</p> <p>พิกัดสถานที่</p>	<p>73 หมู่ที่ 6 ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 086-3135613</p>	<ol style="list-style-type: none"> หมูแดดเดียว ขาหมูทอด ผัดเม็ดม่วงหิมพานต์ 	

ที่	ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง	เมนูที่รับรอง	รูปภาพ
13	ก๋วยเตี๋ยวเปิดในสวน พิกัดสถานที่	133/1 หมู่ 5 ตำบลสวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 098-3865828	1. ก๋วยเตี๋ยวเปิด 2. กะเพราเปิด 3. เปิดกระเทียม 4. เกาเหลาเปิด	
14	คุณย่าเป็ยก พิกัดสถานที่	888/32 ซอยบ้านเช่า ตำบลมหาชัย อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 081-4166925	1. สเต็กไก่พริกไทยดำ 2. สเต็กหมูพริกไทยดำ 3. สเต็กหมูคุโรบุตะ 4. พอร์คชอป	
15	เปิดอย่าง 24 ชม. พิกัดสถานที่	179/53 ซอยสุคนธวิท 2 ตำบลตลาดกระทุ่มแบน อำเภอกะทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 74110 โทรศัพท์ : 092-2925636	1. ข้าวหน้าเปิดอย่าง 2. ข้าวหมูกรอบ 3. ข้าวหมูแดง 4. ก๋วยเตี๋ยวเปิด	

ที่	ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง	เมนูที่รับรอง	รูปภาพ
16	<p>แม่อัมพร</p> <p>พิกัดสถานที่</p>	<p>77/1 หมู่ 8 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 086-5044569</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกชิ้นลวกจิ้ม 2. เอ็นไก่ทอด 3. เกาเหลาเปิด 4. ข้าวหน้าเปิด 	
17	<p>รุ่งนภา</p> <p>พิกัดสถานที่</p>	<p>110 หมู่ 1 ตำบลท่าไม้ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 74110 โทรศัพท์ : 089-2139102</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. หอยหมากลวกจิ้ม 2. ปลาท๊อบทึบสามรส 3. ปลาท๊อบทึบหนึ่งซีอิ๊ว 4. ปลาท๊อบทึบหนึ่งมะนาว 	
18	<p>ก๋วยเตี๋ยวเรือห้อยขาชมสวน by janboy</p> <p>พิกัดสถานที่</p>	<p>45 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 099-4491747</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกาเหลาหมู 2. ไวไวก๋วยเตี๋ยวหมู/น้ำตก 	

ที่	ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง	เมนูที่รับรอง	รูปภาพ
19	ท่าเรือภัตตาคาร พิกัดสถานที่	859 ถนนเศรษฐกิจ 1 ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 065-0964690	<ol style="list-style-type: none"> 1. กะพงลวกจิ้ม 2. กะพงทอดสุมนไพร 3. ปลาจระเม็ดต้มบ้วย 4. ลิ้นมังกรต้มเต้าเจี้ยว 5. ต้มยำท่าเรือ 6. หอยลายผัดฉ่า 7. ปลาอินทรีทอดน้ำปลา 8. เต้าเตี้ยหม้อไฟจักรพรรดิ 	
20	รับลมคาเฟ่แอนด์บาร์ Rublom cafe'&bar พิกัดสถานที่	859 ถนนเศรษฐกิจ 1 ตำบลมหาชัย เมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 065-0964690	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอสเพรสโซ่ ร้อน/เย็น 2. คาราเมลมัคคิอาโต้ ปั่น 3. อเมริกาโน่ ร้อน/เย็น 4. กาแฟดำน้ำส้ม 	
21	Three Girls and A Boy พิกัดสถานที่	929/55 ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 034-410828	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไก่ย่าง 2. ข้าวหน้าไก่ย่าง 3. ข้าวไก่อบ 4. ข้าวหมูซี่อิวไป๋ออนเซน 	

ที่	ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง	เมนูที่รับรอง	รูปภาพ
22	B&B เบเกอรี่ ชิฟฟอนมะพร้าว น้ำหอม พิกัดสถานที่	19/9 หมู่ 11 ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 081-4287949	<ol style="list-style-type: none"> 1. สลอปี่น้ำมะพร้าว 2. น้ำหอมไอซ์ชีเซค 3. พราวหอมมัทละ 4. พราวหอมมัทละลาเต้ 5. น้ำหอมกาโน้ 	
23	นายไสว กว๋ยเตี้ยลูกซิ่นปลา สาขา บ้านแพ้ว พิกัดสถานที่	375 ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 094-6393235	<ol style="list-style-type: none"> 1. กว๋ยเตี้ยวเส้นปลาทรงเครื่อง 2. ผัดไทยเส้นปลา 	

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 78 โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q

ที่	ชื่อแผงร้าน/ ร้านค้าหน้าฟาร์ม	ที่ตั้ง	สินค้า Q ที่รับรอง ประเภท/มาตรฐาน	รูปภาพ
1	Pitterie Coffee & Organic พิกัดสถานที่	49/7 หมู่ 5 ซอยสุขนครวิท 25 ตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 74110 โทรศัพท์ : 061-6365859	ผักสลัด - ประเภท ผัก - มาตรฐานที่รับรอง GAP	
2	บ้านไทยฟาร์ม พิกัดสถานที่	183/3 หมู่ 11 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 061-6365859	ผักสลัด - ประเภท ผัก - มาตรฐานที่รับรอง GAP	
3	ร้านสนธยา พิกัดสถานที่	ตลาดสดลีลา 93 ถนนพระรามที่ 2 ตำบลคอกกระบือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 088-7571858	1. เนื้อหมูอนามัย เบทาโกร - ประเภท เนื้อสัตว์ - มาตรฐานที่รับรอง GMP	

ที่	ชื่อแผงร้าน/ ร้านค้าหน้าฟาร์ม	ที่ตั้ง	สินค้า Q ที่รับรอง ประเภท/มาตรฐาน	รูปภาพ
4	ตลาดสดมหาชัยเมืองใหม่ ร้านธานี เมืองใหม่ พิกัดสถานที่	ตลาดมหาชัยเมืองใหม่ ถนนพระรามที่ 2 ตำบลคอกกระบือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : -	1. ไส้กรอกไก่ เบทาโกร 2. ไส้กรอกหมู เบทาโกร 3. หมูยอ - ประเภท อาหารแปรรูป - มาตรฐานที่รับรอง GMP/HACCP	
5	ตลาดสดมหาชัยเมืองใหม่ ร้านอู๋ - ขวัญ พิกัดสถานที่	ตลาดมหาชัยเมืองใหม่ ถนนพระรามที่ 2 ตำบลคอกกระบือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : -	1. ชิ้นส่วนไก่สด - ประเภท เนื้อสัตว์ - มาตรฐานที่รับรอง GAP	
6	ตลาดเทศบาลกระทุ่มแบน ร้านแจ้กิม พิกัดสถานที่	ตลาดสดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน ซอยสุขนครวิท 8 ตำบลตลาดกระทุ่มแบน อำเภอกะทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 74110 โทรศัพท์ : -	1. ถั่วงอก 2. เห็ดเข็มทอง 3. หางหงส์ 4. ถั่วแขก 5. กะหล่ำปลี - ประเภท ผัก - มาตรฐานที่รับรอง GAP	

ที่	ชื่อแผงร้าน/ ร้านค้าหน้าฟาร์ม	ที่ตั้ง	สินค้า Q ที่รับรอง ประเภท/มาตรฐาน	รูปภาพ
7	บ้านสวนพิศิษฐ์ พิกัดสถานที่	20 หมู่ 9 ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 081-9553571	1. เมล่อน - ประเภท ผลไม้ - มาตรฐานที่รับรอง GAP	
8	ร้านนางบุญศรี รักขยัน พิกัดสถานที่	ตลาดมันคง มหาชัย 1241 ถนนเอกชัย ตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 063-4927081	1. มะเขือเทศ 2. ถั่วฝักยาว - ประเภท ผัก/ผลไม้ - มาตรฐานที่รับรอง GAP	
9	บริษัท จุฑารัตน์ โคโคนัท ฟาร์ม พิกัดสถานที่	20 หมู่ 9 ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 โทรศัพท์ : 065-9799347	1. มะพร้าวน้ำหอม 2. ถั่วฝักยาว 3. ตะไคร้ - ประเภท ผลไม้/ผัก - มาตรฐานที่รับรอง GAP	

ที่	ชื่อแผงร้าน/ ร้านค้าหน้าฟาร์ม	ที่ตั้ง	สินค้า Q ที่รับรอง ประเภท/มาตรฐาน	รูปภาพ
10	นายสนธญา ทิวรักษา พิกัดสถานที่	ตลาดนัดสี่เขียว (โรงพยาบาลสมุทรสาคร) โทรศัพท์ : -	1. มะพร้าวน้ำหอม 2. กล้วย 3. ตะไคร้ - ประเภท ผลไม้/ผัก - มาตรฐานที่รับรอง GAP	
11	นายจรูญ แดงสีนวล พิกัดสถานที่	ตลาดนัดสี่เขียว (โรงพยาบาลสมุทรสาคร) โทรศัพท์ : 084-6943309	1. มะพร้าวน้ำหอม - ประเภท ผลไม้/ผัก - มาตรฐานที่รับรอง GAP	
12	สวนปาณิสรา พิกัดสถานที่	99/1 หมู่ 8 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 74110 โทรศัพท์ : 081-9041998	1. มะพร้าวน้ำหอม 2. มะม่วง 3. อินทผลัม 4. ส้มเขียวหวาน 5. มะกรูด, ใบมะกรูด - ประเภท ผลไม้/ผัก - มาตรฐานที่รับรอง GAP	

ที่	ชื่อแผงร้าน/ ร้านค้าหน้าฟาร์ม	ที่ตั้ง	สินค้า Q ที่รับรอง ประเภท/มาตรฐาน	รูปภาพ
13	<p>น.ส. แพรวภัสร์ วิริยะสกุลวงศ์- ตลาดมั่นคง ร้านโฮมมี่ การ์เดน</p> <p>พิกัดสถานที่</p>	<p>ตลาดมั่นคง มหาชัย 1241 ถนนเอกชัย ตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์ : 065-9636242</p>	<p>1. กรีนคอส 2. กรีนโอ๊ค 3. เรดโอ๊ค 4. เบบี้คอส - ประเภท ผัก - มาตรฐานที่รับรอง GAP</p>	
14	<p>นายอภิชัย ฮ้วงบางยาง ตลาดนัดเกษตรกร รพ.บ้านแพ้ว พอใจฟาร์ม</p> <p>พิกัดสถานที่</p>	<p>ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 (สถานที่ตั้งฟาร์ม) 198 หมู่ที่ 1 ถนนพระประโทน บ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120 (สถานที่จำหน่ายสินค้า) โทรศัพท์ : 094-6439281</p>	<p>1. เคล 2. มะเดื่อฝรั่ง - ประเภท ผัก/ผลไม้ - มาตรฐานที่รับรอง GAP</p>	

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

บทที่ 6

อาสาสมัครเกษตร เกษตรกรดีเด่น และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

6.1 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ

ตารางที่ 79 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ปี 2569

อาสาสมัครด้าน	จำนวนอาสาสมัครด้านต่างๆ			รวม
	อำเภอเมือง	อำเภอบ้านแพ้ว	อำเภอกระทุ่มแบน	
1. ครูบัญชีอาสา	16	24	12	52
2. ปศุสัตว์อาสา	14	19	15	48
3. หมอдинอาสา	55	123	68	246
4. อาสาสมัครสหกรณ์	4	17	30	51
5. ประมงอาสา	7	26	11	44
6. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	37	68	98	203
7. เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	1	2	1	4

ที่มา: ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

6.2 ข้อมูลกิจกรรมอาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 80 กิจกรรมอาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ ของจังหวัดสมุทรสาครปี 2569

ด้าน	กิจกรรม	ระยะเวลา												
		2568			2569									
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
ครูบัญชี อาสา	1. ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติงานครูบัญชีอาสา				✓									
	2. จัดจ้างครูบัญชีประจำศูนย์ ศพก. 3 คน/3 ศูนย์				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	3. กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี								✓	✓				
	4. ติดตามการจัดทำบัญชี										✓	✓		
ปศุสัตว์ อาสา	1. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ตามแผนงาน โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	✓	✓											
	2. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานให้แก่ เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เพื่อสร้าง ความเข้าใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ พัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	✓	✓											
	3. ปรับปรุงทะเบียนอาสาสมัครเกษตร กระทรวง เกษตรและสหกรณ์	✓	✓											
	4. คัดเลือกอาสาปศุสัตว์เข้าร่วมโครงการประกัน อุบัติเหตุ และส่งมอบกรมธรรม์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ด้าน	กิจกรรม	ระยะเวลา											
		2568			2569								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ปศุสัตว์ อาสา	5. ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ หลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์”			✓	✓	✓	✓						
	6. รายงานผลการดำเนินงาน การพัฒนาอาสาปศุสัตว์ ให้ปศุสัตว์จังหวัด และปศุสัตว์เขตทราบ			✓	✓	✓	✓						
	7. รายงานผลการปฏิบัติงานในระบบ e-Operation			✓	✓	✓	✓						
	8. ดำเนินการตรวจเยี่ยม ติดตาม นิเทศงานอาสาปศุสัตว์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	9. รายงาน และสรุปผลการดำเนินการให้กรมปศุสัตว์ทราบ												✓
หมอดิน อาสา	1. อบรมหมอดินหลักสูตร 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day)			✓									
	2. อบรมหมอดินหลักสูตร 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน				✓	✓							

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ด้าน	กิจกรรม	ระยะเวลา											
		2568			2569								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
หมอดินอาสา	3. อบรมหมอดินหลักสูตร 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น			✓									
	4. 10 กุมภาพันธ์ วันหมอดินอาสา					✓							
อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน	1. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาสาสมัครเกษตรกรและอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน			✓	✓								
	2. ประชุมคณะกรรมการบริหารงานอาสาสมัครเกษตรกรจังหวัด									✓	✓		

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

6.3 ข้อมูลเกษตรกรดีเด่นระดับ จังหวัด/เขต/ประเทศ ของจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร มีเกษตรกรดีเด่น จำนวนทั้งหมด 14 ราย/กลุ่ม

6.3.1 เกษตรกรดีเด่น ระดับจังหวัด จำนวน 5 ราย/กลุ่ม แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านปศุสัตว์

1. นายปณณดิษฐ์ จาดสมุทร เครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี กรมปศุสัตว์ ดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ด้านประมง

1. นายนิวัช เรืองขำ เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2568 สาขาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด
2. นายสมชาย ทรัพย์สินไพบูลย์ เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2568 สาขาอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย
3. นายสุริยะ แก้วรักษา เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2568
4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบ้านกระซ้าขาว สถาบันเกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568

6.3.2 เกษตรกรดีเด่น ระดับเขต จำนวน 7 ราย/กลุ่ม แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านพืช

1. นางสุกัญญา แอนิหน รางวัลอันดับที่ 1 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน
2. กลุ่มยุวเกษตรกรบ้านดอนไก่อี รางวัลอันดับที่ 1 สถาบันเกษตรกรดีเด่น ประเภทกลุ่มยุวเกษตรกร
3. วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวชุมชน รางวัลชมเชย วิสาหกิจชุมชนดีเด่น

ด้านปศุสัตว์

1. นายปณณดิษฐ์ จาดสมุทร เกษตรกรดีเด่น ระดับเขต 7 ประจำปี พ.ศ. 2567
2. นายสาธิต สะอาดเงิน อาสาปศุสัตว์ดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567

ด้านประมง

1. นายสุริยะ แก้วรักษา เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับเขต ประจำปี พ.ศ. 2568
2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบ้านกระซ้าขาว สถาบันเกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับเขต ปี พ.ศ. 2568 สาขากลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ

6.3.3 เกษตรกรดีเด่น ระดับประเทศ จำนวน 2 ราย ดังนี้

ด้านพืช

1. นายบุญประเสริฐ ทรัพย์มา รางวัลอันดับที่ 3 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน
2. นางธนวรรณ เสือสีนวล รางวัลชมเชย บุคคลทางการเกษตรดีเด่น ประเภทที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร

ตารางที่ 81 เกษตรกรดีเด่นระดับ จังหวัด/เขต/ประเทศ

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับประเทศ (ด้านพืช)	รางวัลอันดับที่ 3 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน		ชื่อ : นายบุญประเสริฐ ทรัพย์มา ที่อยู่ : สวนทรัพย์ประภา ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 086-1617733	เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม และผู้ผลิตต้นพันธุ์มาตรฐาน มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว
ระดับประเทศ (ด้านพืช)	รางวัลชมเชย บุคคลทางการเกษตรดีเด่น ประเภทที่ปรึกษา กลุ่มยุวเกษตรกร		ชื่อ : นางธนวรรณ เสือสินวล ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 092-2516898	ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรบ้าน ดอนไถ่ดี โรงเรียนบ้านดอนไถ่ดี
ระดับเขต (ด้านพืช)	รางวัลอันดับที่ 1 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน		ชื่อ : นางสุกัญญา แอนินน ที่อยู่ : สวนบุญส่ง ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 085-7002383	เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม และต่อยอดภูมิปัญญาการแปรรูป น้ำช่อดอกมะพร้าวและน้ำตาล มะพร้าวแท้ 100% ที่ไม่ผสม น้ำตาลทราย

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับเขต (ด้านพืช)	รางวัลอันดับที่ 1 สถาบันเกษตรกรดีเด่น ประเภทกลุ่มยุวเกษตรกร		ชื่อ : กลุ่มยุวเกษตรกรบ้านดอนไก่อดี ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านดอนไก่อดี ตำบลดอนไก่อดี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 034-447641	ศูนย์กลางการบ่มเพาะยุว เกษตรกรที่เน้น 'การเรียนรู้จาก การปฏิบัติจริง' ผ่านฐานการ เรียนรู้ที่หลากหลาย และโดดเด่น ด้านการสร้างภาวะผู้นำให้สมาชิก
ระดับเขต (ด้านพืช)	รางวัลชมเชย วิสาหกิจชุมชนดีเด่น		ชื่อ : วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวชุมชน ที่อยู่ : บ้านคลองแค ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 080-6547022	แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ เชื่อมโยงวิถีคลองและสวนเข้า ด้วยกัน โดดเด่นด้วยกิจกรรม เล่นน้ำคลองใส ชมสวนเมล่อน
ระดับจังหวัด (ด้านปศุสัตว์)	เครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี กรมปศุสัตว์ ดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2566		ชื่อ : นายปณณดิษฐ์ จาดสมุทร ที่อยู่ : 12 หมู่ที่ 3 ตำบลบางโทรัด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 084-6521121	เป็นเกษตรกรที่องค์ความรู้ในการ เลี้ยงแพะเนื้อ เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยง นกกระทา เลี้ยงหมู และเลี้ยงวัว สามารถผลิตปุ๋ยหมัก และปุ๋ย อินทรีย์ ได้ด้วยตัวเอง

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับเขต (ด้านปศุสัตว์)	เกษตรกรดีเด่น ระดับเขต 7 (ด้านปศุสัตว์) ประจำปีงบประมาณ 2567		ชื่อ : นายปุ่นณดิษฐ์ จาดสมุทร ที่อยู่ : 12 หมู่ที่ 3 ตำบลบางไทรวัด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 084-6521121	เป็นเกษตรกรที่องค์ความรู้ในการเลี้ยงแพะเนื้อ เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยง นกกระทา เลี้ยงหมู และเลี้ยงวัว สามารถผลิตปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ ได้ด้วยตัวเอง
ระดับเขต (ด้านปศุสัตว์)	อาสาปศุสัตว์ดีเด่น ประจำปีงบประมาณ 2567		ชื่อ : นายสาธิต สอาดเงิน ที่อยู่ : 20/3 หมู่ที่ 5 ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 089-9107142	เป็นเกษตรกรที่มีการเลี้ยงแพะ เลี้ยงไก่ เลี้ยงโคเนื้อ เลี้ยงกระบือ และอื่น ๆ แบบผสมผสาน พัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์ของแพะให้เป็นที่ต้องการของตลาด และพัฒนาสูตรอาหารจนสามารถลดต้นทุนการผลิต จนเป็นที่ยอมรับของเกษตรกรทั่วไป

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับจังหวัด (ด้านประมง)	เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568 สาขาอาชีพการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืด		ชื่อ : นายนิวัช เรืองขำ ที่อยู่ : เลขที่ 48 หมู่ 6 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 085-3842337	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชะโด ปลาสลิด และปลานิลแดง ได้รับการรับรองมาตรฐานการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์ม เลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค (มกษ. 7436)
ระดับจังหวัด (ด้านประมง)	เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568 สาขาอาชีพเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำกร่อย		ชื่อ : นายสมชาย ทรัพย์สินไพบูลย์ ที่อยู่ : เลขที่ 66/3 หมู่ 8 ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 082-2432902	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงหอยแมลงภู่ ได้รับการรับรองมาตรฐานการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์ม เลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค (มกษ. 7436)

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับจังหวัด (ด้านประมง)	เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568		ชื่อ : นายสุริยะ แก้วรักษา ที่อยู่ : เลขที่ 160/636 หมู่ 13 ตำบลสวนหลวง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 062-5626149	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากัด สวยงาม ได้มาตรฐานการจัดการ ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามที่ดี (GAP กรมประมง) และเป็น ผู้อนุรักษ์พันธุ์ปลากัดป่ามหาชัย
ระดับจังหวัด (ด้านประมง)	สถาบันเกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568		ชื่อ : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร ทะเลบ้านกระซำขาว ที่อยู่ : 84/1 หมู่ 9 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 087-8031459	กลุ่มเกษตรกรแปรรูปกะปิ ที่มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) ปัจจุบันมี 10 ชนิด มีการทำตลาดทั้งออนไลน์ และออฟไลน์

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับเขต (ด้านประมง)	เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับเขต ปี พ.ศ. 2568 สาขาอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สวยงามและพรรณไม้น้ำ		ชื่อ : นายสุริยะ แก้วรักษา ที่อยู่ : เลขที่ 160/636 หมู่ 13 ตำบลสวนหลวง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 062-5626149	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากัด สวยงาม ได้มาตรฐานการจัดการ ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามที่ดี (GAP กรมประมง) และเป็น ผู้อนุรักษ์พันธุ์ปลากัดป่ามหาชัย
ระดับเขต (ด้านประมง)	สถาบันเกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับเขต ปี พ.ศ. 2568 สาขากลุ่มเกษตรกรแปรรูป สัตว์น้ำ		ชื่อ : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร ทะเลบ้านกระเช้าขาว ที่อยู่ : 84/1 หมู่ 9 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 087-8031459	กลุ่มเกษตรกรแปรรูปกะปิ ที่มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) ปัจจุบันมี 10 ชนิด มีการทำตลาดทั้งออนไลน์ และออฟไลน์

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

6.4 ข้อมูลปราชญ์เกษตรของแผ่นดินประจำจังหวัดสมุทรสาคร

6.4.1 สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย

ชื่อ-สกุล : นายกฤตกร แซ่เอี้ยบ

อาชีพ : ประมงชายฝั่ง และแปรรูปอาหารทะเล

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

- ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย ปี 2561
- โล่เกียรติคุณ อาสาเฝ้าระวังการทำประมงผิดแผน “คนเฝ้าทะเล” กรมประมง ปี 2558
- รางวัลคนดีแทนคุณแผ่นดิน จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2556
- รางวัลคนไทยหัวใจสีเขียว (คนค้นคนอวอร์ดครั้งที่ 3) ปี 2555
- โล่เกียรติคุณ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง
- รางวัลคนดีศรีสาคร สาขาการประมงชายฝั่ง สภาวัฒนธรรม จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2549

นายกฤตกร แซ่เอี้ยบ พื้นฐานครอบครัวประกอบอาชีพประมงพื้นบ้าน โดยหลังจากเกณฑ์ทหารได้กลับมาสมัครเป็นลูกเรือของเรือประมงขนาดใหญ่และไต่เต้าขึ้นเป็นนายท้ายเรือ ไต่ก้งเรือ จนในที่สุดสามารถซื้อเรือประมงเป็นของตนเองได้ ต่อมาทำนา กุ้งกุลาดำควบคู่กันไป แต่ประสบภาวะขาดทุนเนื่องจากมีต้นทุนในการเช่าที่และปัญหาโรคระบาดในกุ้ง เพราะทำไปตามกระแสนิยม ไม่ได้ศึกษาหาความรู้อย่างจริงจัง จึงทำให้มีหนี้สินจำนวนมาก จนในที่สุดจำเป็นต้องขายเรือประมงและกลับมาทำประมงแบบพื้นบ้าน เริ่มจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ดำเนินการผลิตและพัฒนาอย่างสมดุล ไม่เร่งรีบ ไม่ลงทุนจนเกินตัว ไม่ก่อหนี้สินและไม่ทำตามกระแสของการเปลี่ยนแปลง จนสามารถพึ่งพาตนเองได้

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายกฤตกร ได้สร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ โดยเริ่มจากการผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มผู้ผลิตกะปิ ในชุมชน เนื่องจากบ้านกระเช้าขาวเป็นแหล่งชุมชน ผลิตกะปิของจังหวัดสมุทรสาคร จนเป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง จึงก่อตั้งสหกรณ์ผู้ผลิตกะปิสมุทรสาคร จำกัด จำนวนสมาชิกกว่า 80 หลังคาเรือน โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน คือ กุ้งเคย ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการทำกะปิ ประกอบกับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแปรรูปอาหาร มาสร้างเป็นรายได้ให้แก่สมาชิก สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับสมาชิก และมีอำนาจในการต่อรองด้านการซื้อขายสินค้าที่ผลิตได้ในกลุ่ม เป็นแหล่งจัดหาเงินทุนในการประกอบอาชีพของสมาชิก ทำให้พึ่งพาตนเองได้ ประกอบกับนายกฤตกรได้ทำการส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยการรวมกลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เช่น การจัดตั้งธนาคารปูคอกหอย และบ้านปลา เพื่อเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนเพิ่มปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำ การณรงค์และสร้างจิตสำนึกคนในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างสรรค์กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การทำป่าเทียมและไม้ไผ่ชะลอคลื่น เพื่อป้องกันการไหลของดินเลน การปลูกต้นโกงกาง ต้นแสมเพื่ออนุบาล

นายกฤตกร **แช่เอียบ** สังเกตเห็นว่าทรัพยากรทางทะเลเริ่มลดลง โดยเฉพาะปูที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งมีสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมถูกทำลายทำให้สัตว์น้ำไม่มีที่เพาะพันธุ์และวางไข่ จึงเริ่มณรงค์ให้มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกชุมชนและกลุ่มเครือข่ายทั้งด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ กระตุ้นจิตสำนึกและผลักดันให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม นอกจากนี้นายกฤตกรยังเป็นแบบอย่างที่ดีต่อคนในชุมชน ด้านการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์สุจริต ใฝ่หาความรู้และนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

สัตว์อ่อน ซึ่งผลงานที่นายกฤตกร ได้สร้างสรรค์สามารถนำไปแก้ไขปัญหา ในหลากหลายพื้นที่และเกิดประโยชน์ในด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กับชุมชน กลุ่มและเครือข่าย ก่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็งเป็นชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถสร้างรายได้จากการประกอบอาชีพประมง สร้างงานให้กับคนในชุมชน และเครือข่าย

การขยายผลงาน

นายภฤตกร ได้ศึกษาค้นคว้าและถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนใกล้ตัวรวมถึงคนในชุมชน และมีการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายขยายความรู้โดยเริ่มจากเครือข่ายกลุ่มประมงขนาดเล็กโดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขยายผลงานผ่านการสร้างมีคฤเทศก์น้อย โดยมีการอบรมให้กับนักเรียนในชุมชนให้มีจิตสำนึกรักบ้านเกิด มีความรู้เกี่ยวกับชุมชนสามารถบอกเล่าให้กับผู้มาเยือนได้อีกทั้งมีการเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์วารสาร นิตยสาร วิทยุและโทรทัศน์ รวมถึงเป็นที่ศึกษาดูงานของนักเรียน นักศึกษาและผู้ທີ່สนใจทั้งในและต่างประเทศ

มีจำนวนสมาชิกทั้งหมดกว่า 2,000 คน ครอบคลุมพื้นที่ 24 จังหวัด นอกจากนี้ยังได้รับเชิญให้ร่วมเป็นคณะกรรมการประมงแห่งชาติคณะกรรมการชุมชน สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ประธานอนุกรรมการชุมชนสหกรณ์ประมงแห่งประเทศไทย รวมถึงได้รับเชิญเป็นวิทยากรเพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับส่วราชการ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาด้วย

การสร้างกลุ่ม/เครือข่าย

ด้านการเป็นผู้นำชุมชนและเครือข่าย มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทำประมงพื้นบ้านบางกระเจ้า และสหกรณ์ผู้ผลิตกะปิสมุทรสาคร จำกัด (กลุ่มนิติบุคคลตามกฎหมาย) จำนวนสมาชิกกว่า 80 หลังคาเรือน โดยผลักดันให้คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มเกษตรกรและเป็นสหกรณ์ รวมถึงสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์และส่งเสริมให้คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภค นอกจากนี้ยังมีการรวมกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน เช่น กลุ่มธนาคารปูม้า กลุ่มประมงพื้นบ้าน กลุ่มอนุรักษ์หอยพิมกลุ่มเลี้ยงหอยแมลงภู่ กลุ่มแปรรูปอาหารทะเล กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น สำหรับในระดับเครือข่ายเป็นผู้ประสานงานในเครือข่ายประมงอ่าวไทยตอนบน หรือเครือข่ายรักษ์อ่าวไทยตอนบน (อ่าวตัวกอ) มีจำนวนสมาชิกทั้งหมดกว่า 700 คน ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด และเป็นผู้ประสานเครือข่ายภาคีเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประกอบด้วย 4 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายอ่าวไทยตะวันออก เครือข่าย ประมงอ่าวไทยตอนบน เครือข่ายประมงอ่าวไทยตอนล่าง และ เครือข่าย ประมงฝั่งอันดามัน

องค์ความรู้ที่โดดเด่น

1. ธนาคารปุมี่ 2 ประเภท ดังนี้
แพลอยน้ำ

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ถังน้ำ 200 ลิตร
2. ไม้กระดาน สำหรับทำพื้น
3. ไม้ไผ่
4. ตะกร้าพลาสติก
5. เหล็ก
6. เชือก

ขั้นตอนการทำ

1. นำไม้ไผ่มาประกอบกันให้เป็นโครงสร้างแบบโปิเซ สามารถรับน้ำหนักคนจำนวนมากได้
2. ใช้ไม้กระดานปูพื้น เพื่อให้คนสามารถยืนและทำกิจกรรมบนแพลอยน้ำได้โดยเว้นช่องว่างสำหรับใส่คอนโดปู
3. นำถังน้ำมาประกอบและยึดติดกับโครงสร้างของแพเป็นท่อนลอยเพื่อให้แพสามารถลอยน้ำได้
4. นำแพที่ประกอบเสร็จเรียบร้อยแล้วไปลอยน้ำ และใช้เชือกผูกแพเพื่อกันไม่ให้แพเคลื่อนที่ออกจากฝั่ง
5. จัดทำคอนโด โดยใช้ตะกร้าพลาสติกแยกตะกร้าละ 1 ตัว เป็นการแยกอาณาเขตการอยู่อาศัยของแม่ปูแต่ละตัว เพื่อป้องกันการกัดกิน และนำตะกร้ามาซ้อนกันหลาย ๆ ชั้น ผูกเป็นกระชัง คล้ายคอนโดมิเนียม ก่อนจะปล่อยลงน้ำ
6. ใส่แม่ปูในคอนโดชั้นละ 1 ตัว นำคอนโดไปใส่ในช่องว่างของแพและผูกคอนโดติดไว้กับแพ

ธนาคารปุมี่พื้นดิน

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ถังน้ำ
2. สายยาง
3. ท่อพีวีซี
4. วาล์วเปิด-ปิด

ขั้นตอนการทำ

1. นำถังน้ำเจาะรูเพื่อต่อสายยางให้น้ำสามารถไหลผ่านได้
2. ต่อสายยางกับท่อพีวีซีเพื่อระบายน้ำ และไข่ของแม่ปูไหลลงสู่ทะเล
3. ต่อวาล์วสำหรับการเปิดปิดน้ำ
4. นำน้ำทะเลที่ผ่านการกรองจนใสใส่ลงในถัง และใส่แม่ปูลงไปในถัง เมื่อแม่ปูสลัดไข่ก็สามารถเปิดวาล์วน้ำให้ไข่ไหลผ่านสายยาง ท่อน้ำลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติต่อไป

7. แม่ปูจะอยู่ในคอนโด 7-10 วัน รอให้แม่ปูสลัดไข่ ออกลงสู่ทะเล เมื่อถึงเวลาแม่ปูจะเอาขาเขี้ยวไข่ออก ไข่ที่ถูกเขี้ยวออกจากตัวแม่ก็จะฟักเป็นตัวอ่อนและกินอาหารตามธรรมชาติหลังจากที่ถูกปล่อยลงสู่ชายฝั่ง ทะเลจนเติบโตเป็นปูขนาดใหญ่

ข้อดีคือ ลูกปูจะได้ผลผลิตดีไม่ถูกสัตว์ทะเลกิน เนื่องจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติมีความชุ่มชื้นเป็นที่หลบ พักจากสัตว์ทะเลอื่น ๆ ได้

ข้อเสียคือ แม่ปูเมื่อสลัดไข่แล้วจะตายเพราะน้ำ มีความชุ่ม ทำให้อัตราการรอดของแม่ปูน้อยลง

ข้อจำกัด ไม่มีแต่อาจมีปัญหาเรื่องอุปกรณ์ที่ต้อง เลือกลงใช้วัสดุที่คงทน ซึ่งขึ้นอยู่กับทุน ถ้าทุนน้อย มีผู้สนับสนุนน้อย สามารถใช้เหล็กธรรมดา หรือ ไม้แทนสแตนเลส

ข้อดีธนาคารปูบนพื้นดิน

1. เยาวชน ประชาชน ผู้สนใจสามารถเห็นกระบวนการวงจรชีวิตของปูได้ชัดเจนทุกขั้นตอน
2. อัตราการรอดของแม่ปูมีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีการกรองน้ำทะเลให้มีความใสก่อนจึงจะนำมาใส่ถังพัก

วัสดุ/อุปกรณ์ ได้แก่ ไม้ไผ่

ขั้นตอนการทำ

1. นำไม้ไผ่มาปักเป็นกลุ่มลงในทะเล ทำเป็นบ้าน
2. นำไม้ไผ่มาปักกรอบ ๆ ล้อมรั้วเพื่อป้องกันเครื่องมือทำการประมง ไม่ให้เข้ามาบริเวณบ้านปลาได้
3. น้ำทะเลจะไหลตามวงรอบ กระแสน้ำวนจะพัดเอาตะกอนสะสม อยู่ในบ้านปลา ปลา ก็จะเข้าไปอยู่อาศัยในบ้านที่เราทำไว้เนื่องจากมีอาหาร และเป็นสถานที่หลบพักของปลาได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งขยายพันธุ์ออกลูก ออกหลาน

2. บ้านปลา หรือปะการังเทียมมีชีวิต

ประโยชน์

1. เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ พ่อพันธุ์แม่พันธุ์
2. เป็นที่เพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำ สร้างอาชีพ สร้างรายได้
3. เป็นที่หยุดการกัดเซาะชายฝั่งของคลื่นลม
4. สามารถเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยของชาวประมง โดยเปลี่ยนจากการล่าเป็นการเลี้ยง
5. เป็นที่สะสมของตะกอนดิน เป็นอาหารให้สัตว์น้ำวัยอ่อน

แผนที่ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์เกษตร

ถนนพระรามที่ 2

วัดบางตะคอก

ปั๊ม ปตท.

โรงพยาบาลสมหมาย

วัดบ้านป่อ

ร้านอาหารลมทะเล

วัดกระช้ำขาว

ทางครัวเจ้าพระยา

ศาลเจ้าแปะกง (ล่าง)

ร้านอาหารครัวโนรัง

ร้านอาหารครัวवासนา

สักขอยประมาณ 2 กม.

ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์เกษตร

สถานที่ติดต่อ
ที่อยู่ 2/4 หมู่ที่ 1 ตำบลบางกระเจ้า
อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000
โทรศัพท์ 081-434-5496

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน ในอดีตครอบครัวประกอบอาชีพการทำนาเพียงอย่างเดียว โดยเป็นการทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง ก่อให้เกิดหนี้สิน และยังคงทำการเกษตรตามกระแสไปเรื่อย ๆ มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาเป็นสวนองุ่น สวนส้มเขียวหวาน และสวนมะม่วง ตามลำดับ สุดท้ายก็ประสบความล้มเหลวจนหนี้สินสะสมเพิ่มมากขึ้น ในที่สุดก็ต้องขายที่ดินบางส่วนเพื่อชำระหนี้ ต่อมาจึงปฏิวัติตนเอง และครอบครัวโดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เคยได้รับการฝึกอบรมสมัยตอนเป็นทหารเกณฑ์มาปรับใช้ ในปี 2517 เริ่มทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ของตนเอง มีการลองผิดลองถูกและทำการจดบันทึกด้วยตนเอง อาศัยการพึ่งพาปัจจัยการผลิตในท้องถิ่นให้มากที่สุดงดการใช้สารเคมีทั้งหมด จนประสบความสำเร็จในพื้นที่สามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นในการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นระยะเวลา 24 ปี ใช้ชีวิตแบบพอเพียง มีความพอดี พอประมาณ ไม่มีหนี้สิน ทำการเกษตรแบบพอเพียง ตามวิถีชาวบ้าน ใช้แรงงานจากสมาชิกในครอบครัว รู้จักคิดวิเคราะห์ หาเหตุผล สาเหตุเพื่อแก้ปัญหา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้และทดลองปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ลดการใช้สารเคมี ปรับรูปแบบการทำเกษตรเชิงเดี่ยวมาทำการเกษตรผสมผสาน ทำให้ลดต้นทุน การผลิตสามารถพึ่งพาตนเอง

6.4.2 สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อ-สกุล : นายสุทัศน์ รอดคลองตัน

อาชีพ : เกษตรกร

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

- ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2563
- รางวัลแทนคุณแผ่นดิน โครงการแทนคุณแผ่นดิน ปี 2560
- รางวัลโล่เกียรติคุณ ประมงอาสาดีเด่น ระดับภาคกลาง ปี 2558
- รางวัลโล่ประกาศเกียรติคุณ โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตร ปี 2555
- รางวัลชนะเลิศ เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาประมงน้ำจืด ระดับประเทศ ปี 2544

โดยปัจจุบันดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรบนพื้นที่ 11 ไร่ ประกอบด้วย การทำนา การทำสวน ไม้ผล มะม่วง มะพร้าว อินทผลาล้ม การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงปลาหมอ ปลานิล ปลาตะเพียน และปลาสร้อย การเลี้ยงกบ การเลี้ยงกุ้งขาว การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงแพะเนื้อ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การผลิตปุ๋ยหมักน้ำ การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การเผาถ่าน การผลิตน้ำส้มควันไม้ การผลิตแก๊สชีวภาพใช้ในครัวเรือน และการประดิษฐ์เครื่องมือภาคการเกษตรใช้เอง อาทิเช่น เครื่องคัดและนับมะนาว เครื่องคัดแยกข้าวกล้อง เครื่องขูดเกล็ดปลา เป็นต้น

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน ดำเนินชีวิตครอบครัวตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่แบบพอเพียงพออยู่พอกิน ไม่เป็นหนี้สิน ทำการเกษตรแบบพอเพียงตามวิถีชาวบ้านในที่ดินของตนเองทำให้ครอบครัวมีอาชีพ มีรายได้และอยู่อย่างมีความสุข สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจหรือสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นายสุทัศน์ยังคงยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทดลองทำในสิ่งต่าง ๆ ที่อยากรู้และพัฒนาให้สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและคนในชุมชน จนทำให้เป็นผู้มีความรอบรู้ในหลายเรื่อง และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชนนอกจากนี้ยังอาสาช่วยเหลือทำงานเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมและสังคม โดยสมัครใจไม่หวังสิ่งตอบแทน รวมถึงเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการติดต่อประสานงานกับเกษตรกร เพื่อพัฒนาภาคการเกษตรในภาพรวม

นายสุทัศน์ ได้เป็นวิทยากรถ่ายทอดผลงานและองค์ความรู้ต่างๆ ให้แก่ เกษตรกรและผู้สนใจทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด ตั้งแต่ปี 2544 โดยมี องค์ความรู้ที่โดดเด่น ได้แก่ การเพาะพันธุ์และอนุรักษพันธุ์ปลาหมอไทย ซึ่งสามารถ เพาะพันธุ์ได้สูงสุด จำนวน 5 ล้านตัวต่อปี โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะพันธุ์ อย่างแพร่หลาย จนเป็นที่ นิยมสามารถส่งขายได้ในต่างประเทศ อาทิเช่น จีน บังกลาเทศ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เป็นต้น โดยมีมูลค่าส่งออก 100,000 บาทต่อปี และมีการเลี้ยงปลาหมอร่วมกับกบ เพื่อช่วยในการปรับปรุงสภาพน้ำ ทำให้ได้รับการยกย่องเป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืด

นอกจากนี้นายสุทัศน์ ยังมีองค์ความรู้ในด้านการจัดการที่ดิน โดยมีการทำนาข้าวสลับกับการเลี้ยงปลา และกึ่งในพื้นที่เดิม เพื่อเพิ่มแร่ธาตุต่างๆ ในดิน และทำให้ดินมีความร่วนซุยมากขึ้น และได้สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมทางการเกษตรสำหรับช่วยให้เกษตรกรลดระยะเวลาการทำงาน และใช้เป็นเครื่องทุ่นแรง เช่น เครื่องคัดและนับมะนาว เครื่องคัดแยกข้าวกล้อง เครื่องขอดเกล็ดปลา เป็นต้น ได้รับคัดเลือกเป็นคลังเกษตรกรภูมิปัญญาของจังหวัดสมุทรสาคร

การขยายผลงาน

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน ได้รับการยอมรับ ในการทำการเกษตรแบบอินทรีย์ ทั้งด้านพืช สัตว์ และประมง โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรที่มีอยู่ ในชุมชนสามารถพัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จ เป็นต้นแบบการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์การเรียนรู้การ เลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของกรมปศุสัตว์ ศูนย์เรียนรู้ด้านการประมง และแปลงสาธิตโครงการ เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกของกรมประมง แปลงใหญ่แพะของจังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ด้านการประมงประจำจังหวัดของกรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โดยเป็นที่ศึกษาดูงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา และโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัด รวมถึงมี คณะศึกษาดูงานจากต่างประเทศ อาทิเช่น เกาหลีใต้ (Korea International Cooperation Agency : KOICA) จีน บังกลาเทศ เวียดนาม ลาว เป็นต้น เข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่และนำไปปรับใช้ใน ประเทศของตนเอง โดยเฉพาะองค์ความรู้ ในเรื่องการเพาะเลี้ยงปลาหมอ เนื่องจากเป็นปลา สายพันธุ์ใหม่ เลี้ยงง่าย และยังไม่เป็นที่นิยมเพาะเลี้ยง ในต่างประเทศ นายสุทัศน์ยังมีการเผยแพร่ องค์ความรู้ทางการเกษตรผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และวารสารต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

การสร้างกลุ่ม/เครือข่าย

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน ได้สร้างเครือข่ายโดยการ เป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ประกอบด้วยกลุ่ม พลังชุมชนคนคลองตัน และโรงเรียนข้าวชุมชนดำเนินกิจกรรม โดยให้สมาชิกในชุมชนสามารถนำข้าวเปลือกมาสีที่โรงสี ข้าวชุมชนไม่มีค่าใช้จ่าย กลุ่มธรรมชาติเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ จังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินกิจกรรมเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และจำหน่ายลูกพันธุ์สัตว์น้ำ เช่น ปลาหมอไทย กบ และเพาะเลี้ยงกุ้งขาว ปลาสลิดเพื่อการจำหน่าย รวมกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่แพะสมุทรสาคร ดำเนินกิจกรรม การเลี้ยงแพะ จำหน่ายพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ ขายนื้อแพะ เพื่อการบริโภคและขายมูลแพะ โดยสนับสนุนให้สมาชิก ภายในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน มีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน รวมถึงเพิ่มอำนาจต่อรองในการ ซื้อปัจจัยการผลิตและการขายผลผลิตของกลุ่ม ได้รับการ แต่งตั้งเป็นรองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่แพะ สมุทรสาคร และเป็นหัวหน้าศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงแพะ

องค์ความรู้ที่โดดเด่น

การเพาะพันธุ์ปลาทอมไทย

1. การคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ปลาทอมไทย

1) คัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ ในกรณีที่เกษตรกรต้องการเพาะพันธุ์เอง เพื่อลดต้นทุนในกระบวนการผลิต การเลือกพ่อแม่พันธุ์ปลาทอมไทยให้เลือกตัวที่ใหญ่และสมบูรณ์ที่สุด

2) การแยกเพศพ่อแม่พันธุ์ปลา ปลาตัวเมียจะมีลักษณะลำตัวแบนกว้าง ท้องจะใหญ่ เพราะมีไข่ ปลาทอมตัวผู้มีลักษณะลำตัวยาว กลม ท้องแห้ง

2. ขั้นตอนการเตรียมบ่อ

- ปล่อยน้ำเข้าสู่บ่อ โดยใส่มูลสัตว์ลงไปบ่อ ทำให้เป็นแหล่งกำเนิดของลูกไร ซึ่งเป็นอาหารของลูกปลาและลูกกบในวัยอ่อน

3. การผสมพันธุ์ปลาทอมไทย

การผสมพันธุ์ปลาทอมเกษตรกรสามารถทำได้ 2 วิธี ดังนี้

1) การผสมพันธุ์แบบธรรมชาติ ช่วงเวลาที่เหมาะสม คือ ช่วงเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม (ช่วงฤดูฝน) โดยเริ่มจากการทำความสะอาดบ่อ นำน้ำสะอาดเข้าบ่อที่ระดับความลึก 50 เซนติเมตร จากนั้นปล่อยพ่อแม่พันธุ์ปลาลงไปในบ่อ พื้นที่ 1 ไร่ ใช้พ่อแม่พันธุ์ปลาที่มีน้ำหนัก จำนวน 5 กิโลกรัม (พ่อแม่พันธุ์ปลาชนิดละ 5 คู่) พ่อแม่พันธุ์จะผสมพันธุ์กันเอง และจะวางไข่ โดยใช้ระยะเวลา จำนวน 3 คืน จากนั้นให้ปล่อยน้ำเข้าบ่อที่ระดับความลึก 80 เซนติเมตรจนถึง 1 เมตร และนำลูกพันธุ์ปลาออกจำหน่ายได้ตอนอายุ 1 – 2 เดือน ทั้งนี้ การผสมพันธุ์ปลาโดยใช้วิธีธรรมชาติ จะให้ลูกปลาจำนวนตั้งแต่ 10,000 – 20,000 ตัว

2) การผสมพันธุ์เทียมเป็นการใช้สารเคมีช่วยเร่งการตกไข่ วิธีนี้ช่วยให้ได้ลูกพันธุ์ปลาคราวละมาก ๆ เพราะสามารถกำหนดปริมาณได้เองให้เพาะพันธุ์ในบ่อซีเมนต์ ขนาด 3 x 3 เมตร หรือ 6 x 6 เมตร โดยล้างทำความสะอาดบ่อให้เรียบร้อย และใส่น้ำลงในบ่อความลึก 30 เซนติเมตร ปล่อยพ่อแม่พันธุ์ปลา จำนวน 5 คู่ ใช้เคมีในการผสมเทียม ได้แก่ suprefact จำนวน 20 มิลลิกรัม น้ำกลั่น จำนวน 80 มิลลิกรัม และยากระตุ้นโมทีเลียม (Motilium) เป็นยากระตุ้นให้ไข่สุก จำนวน 1 เม็ด ผสมส่วนผสมทั้งหมด

ให้เข้ากันในอัตรา 1 ซีซี ใช้เข็มฉีดยาฉีดยาสารเคมีดังกล่าว ที่ผิวหนังปลาใต้เกล็ดปลาพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ปลา แม่พันธุ์ปลาจะวางไข่ ภายในระยะเวลา 6 ชั่วโมง และจะฟักเป็นตัวภายใน 6 ชั่วโมง ทั้งนี้ การผสมพันธุ์ปลาโดยใช้วิธีผสมเทียมด้วยสารเคมีจะให้ลูกปลาจำนวนตั้งแต่ 25,000 ตัว ขึ้นไป การผสมพันธุ์ปลาหม่อไทยทั้ง 2 แบบมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะการผสมพันธุ์เพื่อการค้า เหมาะสมอย่างมากที่จะใช้วิธีการผสมเทียม ใน 1 ปี สามารถทำได้ 12 เดือน ช่วยให้มีพันธุ์ปลาออกจำหน่ายได้ทันตามความต้องการของลูกค้า แต่ถ้าใช้วิธีเพาะพันธุ์ตามธรรมชาติใน 1 ปี สามารถทำได้เพียง 3 เดือนเท่านั้น ซึ่งไม่ทันต่อความต้องการของตลาด

การทำนาข้าวสลับเลี้ยงปลาและกุ้ง

1. ระยะเวลาในการทำนาข้าวไรซ์เบอร์รี่ 4 – 5 เดือน
2. ระยะเวลาทำนาข้าวปกติ 3 เดือน

การทำนาข้าวสลับกับการเลี้ยงปลาเลี้ยงกุ้ง เป็นการสลับปรับเปลี่ยน พื้นที่ทำการเกษตร หลีกเลี้ยงการระบาดของโรคและแมลง และเป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงดิน เพราะการเกษตรในรูปแบบเดียวเป็นประจำจะทำให้ดินสูญเสียแร่ธาตุบางอย่างไป และต้องใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้นๆ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง และยัง ทำให้ดินแห้งแข็ง การอุ้มน้ำในดินลดลง นอกจากนั้น ยังให้ประโยชน์ในด้าน เศรษฐกิจอีกด้วย คือทำให้ผลผลิตไม่ล้นตลาด โดยมีวิธีการ ดังนี้

1. หลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวในนา ดำเนินการปรับเปลี่ยนจากการทำนามาเป็นการเลี้ยงกุ้งหรือปลาด้วยวิธีธรรมชาติ โดยเริ่มปรับสภาพพื้นที่นาข้าวให้เป็นบ่อปลาด้วยการตัดต่อซังข้าว นำไปทำปุ๋ยหมัก นำน้ำเข้าพื้นที่อย่างน้อย 1 เมตร ปรับสภาพน้ำ/ฆ่าเชื้อด้วย EM ถ้าหากน้ำเสียให้ใช้ EM จำนวน 200 ลิตร ไล่ลงไปบ่อ

2. ปล่อยู่นพันธุ์กุ้งหรือปลาลงในบ่อที่เตรียมไว้ ลูกกุ้งจะกินฟางข้าวที่อยู่ในบ่อใช้ระยะเวลา 2 เดือนต่อมาเราสามารถให้อาหารกุ้งได้ตามปกติ (อาหารสำเร็จรูป) และทำอาหารเสริมเพื่อช่วยให้กุ้งมีการขับถ่ายที่ดี ส่งผลให้กุ้งมีสุขภาพที่ดี โดยมีส่วนผสม ดังนี้ กัลล้วยสุกบดละเอียดหรือสับปะรดจำนวน 2 กิโลกรัม กากน้ำตาล จำนวน 1 ลิตร น้ำเปล่า จำนวน 4 ลิตร ถังหมัก ขนาดบรรจุ 5 ลิตร ใส่ส่วนผสมทั้งหมดลงไปในถังหมัก หมักเป็นเวลา 30 – 60 วัน วิธีการใช้ให้นำอาหารกุ้งผสมกับอาหารที่ทำเอง และผสมน้ำเปล่าให้พอเหมาะคลุกเคล้าให้เข้ากันในอัตราส่วน อาหารปกติ 5 กิโลกรัม/อาหารที่ทำเอง จำนวน 100 ซีซี

3. ในระหว่างการเลี้ยงต้องมีการเติมน้ำ/ถ่ายน้ำออกจากบ่อ สังเกตสีของน้ำในบ่อจะเป็นสีเขียว ลอยบนผิวน้ำให้เติมน้ำเข้าบ่อ และปล่อยหน้าน้ำทิ้งจนกว่าสีของน้ำในบ่อกลับมาเป็นปกติ เมื่อกุ้งโต ใช้เวลา 4 เดือน สามารถจับขายได้

การเลี้ยงปลาหมอร่วมกับกบ

สามารถเลี้ยงปลาหมอในบ่อดินตามธรรมชาติ ในพื้นที่ 1 ไร่ ปล่อยให้ลอย ลูกพันธุ์ปลา จำนวน 10,000 ตัว โดยสามารถเลี้ยงร่วมกับปลา โดยการเลี้ยงกบ ในกระชัง กว้าง 2 x 5 เมตร ในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถเลี้ยงกบได้ จำนวน 15 กระชัง

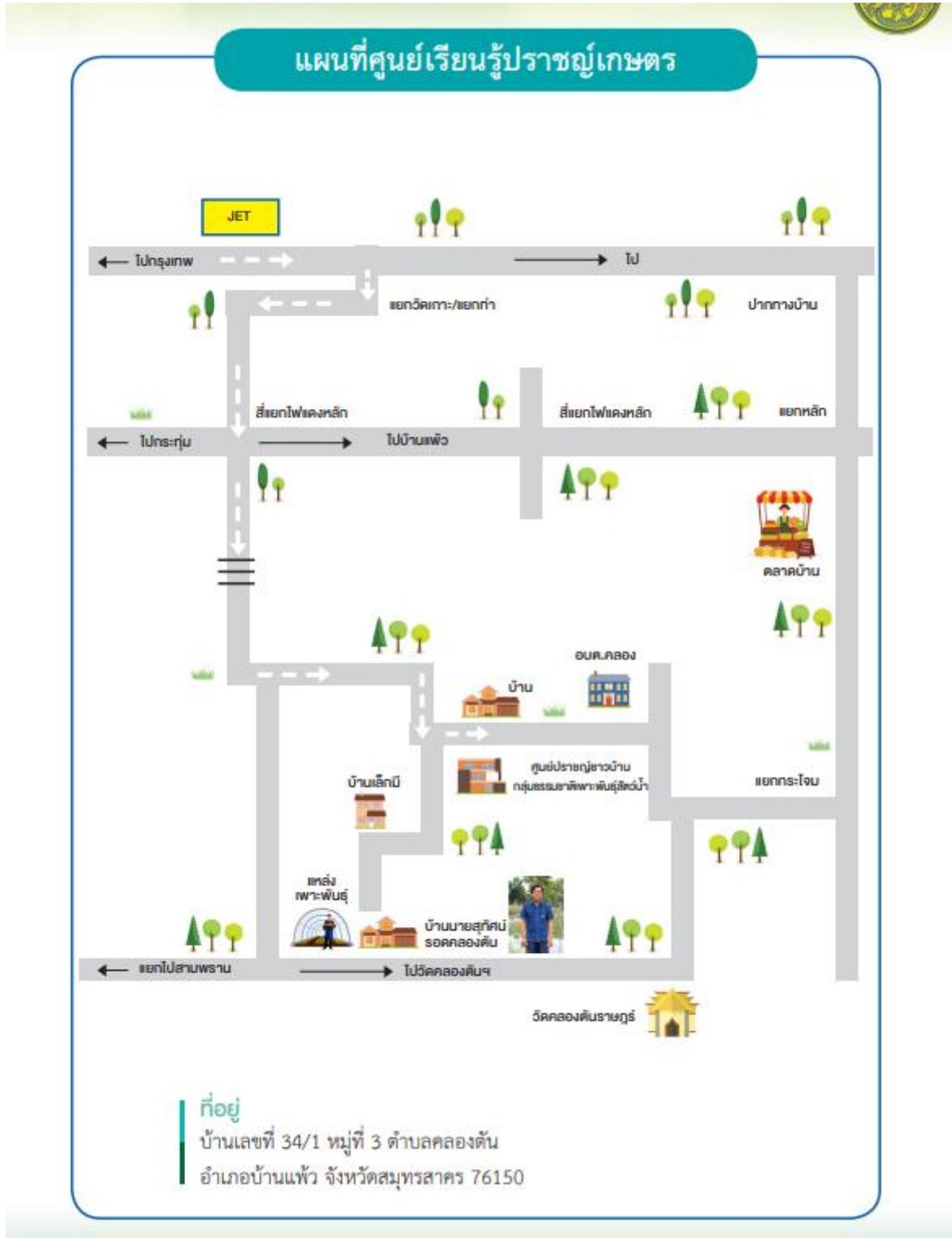
การเลี้ยงปลาหมอ เริ่มต้นให้เตรียมบ่อสำหรับเลี้ยง บ่อดินชุดใหม่ให้ ตากบ่อให้แห้งประมาณ 1 สัปดาห์ นำน้ำเข้าบ่อที่ระดับความลึก 1 เมตร ทิ้งไว้ 1 วัน ก็สามารถปล่อยปลาได้ เมื่อปล่อยปลา แล้วค่อยๆ เติมน้ำให้มีความลึก 2 เมตร จนตลอดฤดูกาลเลี้ยง เกษตรกรที่มีบ่อปลาอยู่แล้ว ให้เอาน้ำ ออกและตากบ่อให้แห้ง เพื่อกำจัดศัตรูของลูกปลาหมอ เช่น ปลาช่อน ตากบ่อให้แห้งประมาณ 1 สัปดาห์ จากนั้นปล่อยน้ำเข้าบ่อ แล้วปล่อยปลา ส่วนบ่อซีเมนต์ทำความสะอาดบ่อ ก่อนใส่สารปรับสภาพน้ำ ก่อนปล่อยปลาลงเลี้ยง

การให้อาหารปลา เมื่อปล่อยปลาลงในน้ำแล้ว ให้อาหารเม็ดเล็กไประยะหนึ่ง หรือประมาณ 1 เดือน ให้ปริมาณมือละ 1 กิโลกรัมต่อปริมาณปลา 5,000 ตัว เลี้ยง 3 มือ ค่อยๆ เพิ่มปริมาณอาหารในแต่ละมือ ให้มากขึ้นตามความเหมาะสมในช่วง 2 เดือน เริ่มให้กินอาหารเม็ดปลาดุกขนาดเล็ก พิเศษ หรือดูขนาดของตัวปลา ให้เหมาะสมกับขนาดของอาหารเม็ด จากนั้นค่อยๆ เปลี่ยนขนาดของอาหารปลา ตามความเหมาะสมของขนาดปลา ใช้อาหารปลาดุกเลี้ยงประมาณ 2 - 3 เดือน จากนั้นเข้าเดือนที่ 4-5 ก็ให้อาหารสด เช่น ใ้ปลา ใ้ไก่ ปลาเป็ด หัวไก่ มาบด แล้วผสมกับรำ ให้ปลากินแทนอาหารสำเร็จรูปเพื่อลดต้นทุนจากที่เคยเลี้ยงอาหาร 3 มือ ก็ลดเหลือ 2 มือ

เกษตรกรสามารถเลี้ยงปลาหมอร่วมกับการเลี้ยงกบในกระชัง เพราะอาหารที่ให้กับจะไม่สูญเสียไปไหน ปลาจะช่วยกิน ช่วยบำบัดของเสีย ช่วยทำให้กระชังกบสะอาด ในเวลา 6 เดือน ก็สามารถจับปลาได้ กบที่เลี้ยงจะมีสุขภาพดีกระชังกบจะสะอาดไม่มีโรครบกวน

6.4.3 สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น

ชื่อ-สกุล : นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น

อาชีพ : เกษตรกร

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

- ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น ปี 2567
- เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติอาชีพเพาะเลี้ยงปลาสวยงามและพรรณไม้น้ำ ปี 2563
- ประกวดปลาสวยงามรวมระยะเวลา 8 ปี (เมื่อปี 2546 – 2554) ได้รับพระราชทานถ้วยรางวัลและรางวัลอื่น ๆ (22 ถ้วยพระราชทานและ 18 Best in show)
- ผู้เชี่ยวชาญด้านปลากัดสวยงาม GURU BETTA AWARD ปีพ.ศ. 2560 จากประเทศมาเลเซีย

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น คิดค้นและพัฒนาสายพันธุ์ปลากัดสวยงามที่มีชื่อทางการค้าว่า “เรดดราก้อน” ได้เป็นคนแรกของโลก โดยพัฒนามาจากปลากัดดั้งเดิม (beta splendens) กับปลากัดปามหาชัย (beta mahachaiensis) โดยปลากัด red dragon มีการพัฒนาการต่อยอดตามลำดับ ดังนี้

ระยะแรก (generation 1) พัฒนาการจากปลาที่มีเกล็ดบริเวณลำตัวเงาแวววาวและมีครีบทั้งหมดเป็นสีแดง (red dragon) เปลี่ยนเป็นปลาที่มีครีบเป็นสีอื่น เช่น ครีบสีดำ (black dragon) ครีบสีเหลือง (yellow dragon) ครีบสีส้ม (orange dragon)

ระยะที่ 2 (generation 2) พัฒนารูปร่างเป็นปลากัดครีบยาวหางพระจันทร์ครึ่งดวง (half moon) ปลากัดครีบยาวสองหางคู่ (full moon)

และระยะปัจจุบัน (generation 3) ถูกต่อยอดพัฒนาสีและรูปร่าง ให้มีความหลากหลาย แปลกตา แต่ก็ยังคงจุดเด่นที่มีเกล็ดเงาแวววาว

ชีวิตที่พอเพียง

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น ดำเนินกิจกรรมการเพาะพันธุ์และเลี้ยงปลากัดสวยงาม โดยเริ่มจากการเลี้ยงเป็นงานอดิเรกและมีการแลกเปลี่ยนซื้อขายกันภายในกลุ่มเล็ก ๆ ของผู้เลี้ยงปลากัด แล้วได้พัฒนามาเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวจากฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำขนาดเล็ก ในปี 2541 ยกระดับเป็นฟาร์มขนาดกลาง ในปี 2543 ภายใต้อีโก้ เยาวลักษณ์ฟาร์ม พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลากัดสวยงามในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดใกล้เคียง ภายใต้อีโก้กลุ่ม Betta Sakorn อีกทั้งเป็นผู้รวบรวมและส่งออกปลากัดสวยงามไปยังต่างประเทศ จากปี 2554 จนถึงปัจจุบัน

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น ดำเนินชีวิตด้วยความเรียบง่าย ไม่เร่งรีบ ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ใช้แรงงานจากสมาชิกในครอบครัว ไม่ทำเกินกำลังของตนเอง พออยู่ พอกินและมีเงินเก็บออม โดยยึดคติ “รู้จักพอ ก่อสุข ทุกสถาน” มีการวางแผนในการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจเตรียมพร้อมรับ ผลกระทบและปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เป็นบุคคล ตัวอย่างที่มีความขยัน มานะอดทน ใช้เวลาว่าง ในการคิดค้นพัฒนาพันธุ์ปลากัดให้มีความสวยงาม มีสีสันแปลกตาและพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงให้สามารถลดต้นทุนการผลิตและเป็น แหล่งเรียนรู้ด้านการเพาะพันธุ์และเลี้ยงปลากัด สวยงามแบบครบวงจรของจังหวัดสมุทรสาคร

การพัฒนาอาชีพเพาะเลี้ยงปลากัดสวยงาม ด้วยการลดต้นทุนในการผลิตโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การใช้ใบหูกวาง ใบกล้วยใส่ในบ่อเลี้ยงเพื่อปรับสมดุลตามธรรมชาติช่วยบำบัดน้ำในบ่อเลี้ยง ไม่ต้องเปลี่ยนถ่ายน้ำบ่อย สภาพแวดล้อมดีปลากัดเจริญเติบโตเร็ว และนำสมุนไพรพื้นบ้านและ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง (PSB) มาใช้ในการเลี้ยงปลากัดทำให้ปลาแข็งแรงเป็นการลดการใช้สารเคมี (ยาฆ่าเชื้อ) และพัฒนารูปแบบการเลี้ยงปลากัด เช่น การเลี้ยงปลากัดในขวดน้ำพลาสติกที่เหลือจากการใช้แล้วแทนการเลี้ยงในขวดแก้วแบน ทำให้ลดต้นทุนในการเลี้ยงและไม่เกิดอันตราย สะดวกต่อการทำความสะอาด ทำให้เชื้อโรคต่าง ๆ ถูกทำลาย ส่งผลให้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ปลากัดแข็งแรง ไม่เกิดโรค

เยาวลักษณ์ฟาร์ม ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามเพื่อการส่งออก GAP สถานประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.3) และสถานรวบรวมสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.4) จากกรมประมง ได้รับการรับรองเป็นฟาร์มปลอดเชื้อ Megalocytivirus จากกองวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำ

และมาตรฐานฟาร์มปลาสวยงามเพื่อการส่งออกจากสถาบัน AQSIQ สามารถส่งปลากัดไปยังประเทศออสเตรเลีย สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น กลุ่มตะวันออกกลาง เกาหลีใต้จีน สหรัฐอเมริกา และแคนาดา มีมูลค่าการส่งออกจำนวน 17,400,000 บาท/ปีโดยมีมูลค่าการส่งออกของกลุ่มสมาชิก เครือข่ายจำนวน 338,880,000 บาท/ปีทำให้เกิดการขยายการผลิต เพิ่มการส่งออกและสร้างความร่วมมือระหว่างภูมิภาคส่งผลให้ยกระดับรายได้มวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ **นายพิบูลย์ชัย ขวนชื่น** ยังเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ในระดับ ประเทศ ได้แก่ ประธาน สหกรณ์ปลาสวยงามแห่งสยาม จำกัด คณะทำงานจัดทำ “มาตรฐานปลากัดสวยงามในประเทศไทย” เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกวด ปลากัดสวยงามให้เป็นที่ยอมรับของสากล คณะกรรมการวิชาการ พิจารณา มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่องปลากัดไทย คณะกรรมการจัดงานวันประมงน้อมเกล้า ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน คณะผู้ตัดสินปลากัดสวยงามในงานแสดงสินค้า เกษตรแห่งชาติของ ประเทศมาเลเซีย (MAHA)

การขยายผลงาน

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น เป็นเกษตรกรผู้มั่งคั่งความรู้การพัฒนาสายพันธุ์และเพาะเลี้ยงปลากัดสวยงาม โดยใช้เยาวลักษณ์ฟาร์ม เป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปลากัดสวยงามแบบครบวงจร และเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร นักศึกษาและผู้ ที่ สนใจ รวมถึงเป็นผู้เขียนบทความ เรื่อง Betta in Thailand ในหนังสือ Ornamental Fish and Aquatic Plants Thailand directory 2015 - 2017 บทความ เรื่อง “ปลากัด” ภาควิชาภาษาอังกฤษ ในหนังสือ Thailand directory ตั้งแต่ปีค.ศ. 2013 - ปัจจุบัน และหนังสือมาตรฐานปลากัดสวยงามในประเทศไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559) ทั้งนี้ มีการถ่ายทอดผลงานผ่านสื่อที่หลากหลายและต่อเนื่อง เช่น บทความวารสาร โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ Facebook YouTube

การสร้างกลุ่ม/เครือข่าย

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่มเครือข่ายที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติกระจายไปอย่างกว้างขวาง เช่น กลุ่มเบต้าสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีสมาชิกจำนวน 30 ราย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามนครปฐม (ปลาสวยงามแปลงใหญ่) มีสมาชิก จำนวน 140 ราย กลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลากัดสวยงาม จังหวัดอ่างทอง มีสมาชิก จำนวน 12 ราย สหกรณ์ปลาสวยงามแห่งสยามจำกัด มีสมาชิกจำนวน 130 คน สมาคมปลากัด มีสมาชิก จำนวน 350 คน และนายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ เรื่องแนวทางการเตรียมตัวผู้ประกอบการค้าปลาสวยงามและเรื่องธุรกิจในพื้นที่ ปลากัดเงินล้าน ให้กับนิสิตคณะประมงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เป็นวิทยากรในการสัมมนาเรื่องเกษตรกร CEO ให้กับสมาคมเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นวิทยากรอบรมหลักสูตรผู้ตัดสินปลากัดสวยงามให้กับบุคลากรภาครัฐ รวมถึงเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ให้แก่เกษตรกร ทั้งในจังหวัดสมุทรสาครและต่างจังหวัด ทั้งด้านการเลี้ยง การบริหารความเสี่ยง การตลาดออนไลน์และการถ่ายภาพ

องค์ความรู้ที่โดดเด่น

การบริหารจัดการฟาร์ม

การบริหารจัดการฟาร์มได้ดำเนินการจัดการฟาร์มตามแนวการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์น้ำจืดสวยงาม (มกษ. 7426) ประกอบด้วย

1. การคัดเลือกสายพันธุ์(ผลิตพ่อแม่พันธุ์)

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามให้ความสำคัญกับการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์เป็นลำดับแรก โดยมีหลักการคัดเลือก ดังนี้

- 1) โครงสร้างของปลากัดต้องตรงตามมาตรฐานของปลากัดแต่ละสายพันธุ์
- 2) สีสีนของปลา ตรงกับความต้องการของตลาด ผู้เพาะเลี้ยงต้องมีทักษะ การคิดค้นสายพันธุ์ที่มีความแปลกใหม่สีสันสวยงาม สะดุดตา
- 3) พ่อแม่พันธุ์ต้องมีความสมบูรณ์พร้อมที่จะผสมพันธุ์

ลักษณะพ่อพันธุ์ที่ดี

เพศผู้ มีลักษณะที่แข็งแรง ปราดเปรียว มีการก่อกองที่สม่ำเสมอและมีอายุไม่น้อยกว่า 3 เดือน

ลักษณะแม่พันธุ์ที่ดี

เพศเมีย มีลักษณะที่แข็งแรง ไม่อ่อนแอ หรือผอมจนเกินไป มีขนาดเล็กกว่าปลากัดเพศผู้ แสดงความพร้อมที่จะผสมพันธุ์ โดยสังเกตได้จาก ฝักไข่มีลักษณะอวบอูม มีลายบั้งตามแนวขึ้น บริเวณข้างลำตัว ขอบเหงือก มีสีแดงขึ้นอยู่ รอบ ๆ ปลากัดที่แข็งแรงสมบูรณ์จะสามารถ ให้ลูกได้ครอกละ 300 – 1,000 ตัว ต่อครอก และสามารถกลับมาผสมพันธุ์กันได้อีกรอบใน 2 สัปดาห์ถัดไป

ขั้นตอนการเพาะพันธุ์ปลากัด

1) จัดเตรียมพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ปลากัดที่ต้องการ ใช้ปลากัดที่มีอายุตั้งแต่ 2 เดือน ในการเพาะ ดูความพร้อมและขนาดของปลาซึ่งขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และการเลี้ยง หากแม่พันธุ์มีการฟักไข่ในท้อง ก็สามารถ จับใส่ตู้หรือภาชนะสำหรับเพาะที่สำคัญคือ แม่พันธุ์ต้องตัวเล็กกว่าพ่อพันธุ์

2) ตักพ่อพันธุ์ปลากัดที่เตรียมไว้ ใส่ตู้หรือภาชนะสำหรับเพาะ หลังจากนั้นพ่อพันธุ์ ก็จะเริ่มก่อหวอด แต่ถ้าหากพ่อพันธุ์ไม่ยอมก่อหวอด เราสามารถตักหวอดของปลากัด ตัวอื่นมาใส่ไว้ในตู้หรือภาชนะก็จะช่วยได้ หรือถ้าหากพ่อพันธุ์ไม่ยอมก่อหวอดเมื่อเวลา ที่ใกล้จะผสม พ่อพันธุ์ก็จะเร่งสร้างหวอดเอง หรือถ้าหากไม่มีหวอดจริง ๆ พ่อพันธุ์ก็ สามารถวางไข่ให้ลอยบนน้ำได้

3) ตักแม่พันธุ์ปลาที่เตรียมไว้ลงไปใส่ตู้หรือภาชนะช่วงเวลาประมาณ 4 - 5 โมงเย็น พ่อพันธุ์ก็จะไล่กัดแม่พันธุ์ซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติแต่ทั้งนี้ต้องหาแม่พันธุ์ที่ ตัวขนาดเล็กกว่าพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ถึงจะยอมให้ตัวผู้รัด แต่ถ้าหากแม่พันธุ์ใหญ่กว่า ผลก็คือตัวพ่อพันธุ์จะถูกแม่พันธุ์ไล่กัดและไม่ยอมให้รัด ถ้าหากเห็นว่าแม่พันธุ์ไล่กัด พ่อพันธุ์ต้องเอาออกแล้วเปลี่ยนคู่ใหม่

4) พ่อพันธุ์ปลาจะทำการรัดแม่พันธุ์เป็นเวลานาน 4 - 5 ชั่วโมง รัดกันช่วงแรกไข่ของแม่พันธุ์จะยังไม่ออก ต้องรัดไปได้สักระยะหนึ่งไข่จึงจะออกจากท้อง พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ก็จะช่วยกันเก็บไข่ไปไว้ใต้หวอด

5) เมื่อพ่อพันธุ์ปลารัดแม่พันธุ์จนเสร็จแล้ว พ่อพันธุ์ก็จะไล่กัดแม่พันธุ์และคอยไล่ไม่ให้แม่พันธุ์มา อยู่ใกล้หวอด จนแม่พันธุ์เริ่มไปอยู่มุมตู้ก็ให้ตักแม่พันธุ์ ออกโดยระวังอย่าไปโดนไข่หรือหวอดของลูกปลา

6) หลังจากเป็นไข่อีก 2 วัน จะเป็นตัวห้อย หางออกมาจากหวอด ถัดจากนี้ไปอีก 2 วัน ลูกปลา จะเริ่มว่ายออกจากหวอดแล้ว จึงเริ่มให้อาหารมื้อแรก โดยให้ลูกไรแดงหรือไรจืด ใส่ลงไป ในตู้พ่อปลาจะได้กินอาหารมื้อแรกหลังจากวันรัดกันพร้อม ๆ กับลูกปลา ลูกไร เป็นอาหารที่ดีที่สุดสำหรับลูกปลา ถ้าไม่มีลูกไรให้ใช้ของอื่นทดแทน เช่น อาหารผง ไข่ตุ๋น ไข่แดง เต้าหู้ไข่ แต่ควรระวังเรื่องน้ำเน่าเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ลูกปลาดาย หรืออาจทำให้ลูกปลาโตช้า อัตราการรอดน้อยลง ทั้งนี้การให้อาหารมื้อแรก ต้องเริ่มเปิดออกซิเจนเบา ๆ และไว้ไกล ๆ หรือฝั่งตรงข้ามกับหวอดลูกปลา เพื่อเป็นการเพิ่มออกซิเจนในน้ำทำให้ลูกปลากินอาหารได้ดีขึ้น

7) ให้อาหารลูกปลาวันละมื้อ โดยให้พ่อพันธุ์ปลาดูแลลูกปลาในช่วง 10 - 15 วัน พ่อพันธุ์มีความสำคัญในการเลี้ยงลูกอย่างมาก ถ้าหากลูกตัวไหน อ่อนแอ หรือตกจากหวอด พ่อพันธุ์ก็จะอมลูกปลาแล้วไปพ่นไว้บนหวอด อีกทั้งพ่อพันธุ์จะคอยว่ายน้ำไล่ต้อนลูกปลาเมื่อลูกปลาว่ายออกจากหวอด ถ้าหากตัวไหนอ่อนแอ พ่อพันธุ์ก็จะคอยว่ายอมลูกปลาเพื่อเป็นการรักษา

8) เมื่อครบเวลา 10 - 15 วัน ให้นำพ่อพันธุ์ออก และให้อาหารตามปกติทุกวัน ซึ่งประมาณสัปดาห์ที่ 4 ให้สังเกตน้ำ ถ้าน้ำเริ่มเน่าต้องดูตายน้ำเก่าออกและใส่น้ำใหม่เติมลงไป หรือถ้าปลาแข็งแรงตัวโตแล้วก็ใช้วิธีเปลี่ยนถ่ายน้ำทั้งหมดได้

2. การผลิตอาหาร

1) ไรแดง อาหารมีชีวิตตามธรรมชาติมีโปรตีนสูงสามารถใช้เลี้ยงปลาได้ตั้งแต่ระยะอนุบาล ถึงระยะโตเต็มวัย โดยมีที่มาจาก 2 แหล่งใหญ่ๆ ได้แก่

1.1) ไรแดงจากฟาร์มเพาะเลี้ยง มีคุณภาพดีสามารถเลือกสายพันธุ์ที่เอามาใช้กับลูกปลาในระยะต่าง ๆ ได้เหมาะสม ไม่มีตัวอ่อนของปลากินเนื้อปะปนมากับไรแดงแต่มีราคาสูงและมีค่าขนส่งจากแหล่งผลิต

1.2) ไรแดงตามธรรมชาติสามารถหาได้เองในท้องถิ่น ลดต้นทุนในการผลิตซึ่งไรแดงไม่ว่าจะมาจากแหล่งน้ำใด ก่อนใช้จะต้องนำมาล้างทำความสะอาดและแช่ต่างทับทิม ความเข้มข้น 70% เพื่อฆ่าเชื้อโรคก่อนจะนำไปใช้เป็นอาหารปลา

2) อาหารเม็ด ใช้สารอาหารธรรมชาติขาดแคลนจากสภาพอากาศโดยใช้อาหารกบชนิดเม็ดจืดเป็นพื้นฐาน และนำมาผสมกับวิตามิน/สมุนไพร โดยใช้น้ำมันปลาหมักเป็นสารเคลือบ เพื่อให้วิตามินจับตัวกับอาหารกบ

3. การดูแลสุขภาพปลา

การดูแลสุขภาพปลาเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้ปลามีการเจริญเติบโตได้ดีปลอดโรค ดำเนินการ ดังนี้

1. เลี้ยงแบบไม่หนาแน่น โดยมีสัดส่วนปลา จำนวน 150 – 200 ตัว/ตรม. และคัดเลือกปลาที่มีขนาดเล็กออกไปจากบ่อเลี้ยงเป็นคราว ๆ ไป
2. เลี้ยงอยู่ในโรงเรือนที่มีการจัดการที่ดีมีอุณหภูมิเหมาะสมไม่ร้อน
3. หรือหนาวและมีการถ่ายเทอากาศที่ดีให้อาหารให้พอดีกับจำนวนปลา ไม่มีเศษอาหารตกค้างที่ทำให้เกิดการสะสมของโรค
4. คอยสังเกตพฤติกรรมปลา หากพบว่าผิดปกติไม่กินอาหาร ลอยตัวขึ้นบนผิวน้ำ ให้รีบแก้ไขตามอาการ ก่อนเกิดการระบาดลุกลามของโรค

ผู้จัดทำ

ผู้จัดทำโดย คณะทำงานศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
2. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
3. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
4. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
5. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
6. โครงการชลประทานสมุทรสาคร
7. สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร
8. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
9. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี

ผู้สนับสนุนข้อมูล 1. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

2. ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมง เขต 5 (สมุทรสาคร)
3. ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร
4. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร
5. สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสงคราม
6. สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรสาคร
7. สำนักงานแขวงการทางจังหวัดสมุทรสาคร

เรียบเรียง/รวบรวมโดย

1. นางนภัสนันท์ สุขพกาแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
2. นายเมธพัทธ์ วนิชาชีวะ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดสมุทรสาคร